

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA BOHEMISTIKY

Blog z hlediska účastníků komunikace

Blog from the communicant's perspective

Magisterská diplomová práce

Vypracovala: **Bc. Martina Navrátilová**

Vedoucí práce: **Mgr. Jindřiška Svobodová, Ph.D.**

Obor: **Česká filologie**

Olomouc 2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

V Olomouci

Podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní Mgr. Jindřišce Svobodové Ph.D., za cenné rady, připomínky, trpělivost a čas, který mi věnovala. Bez jejího odborného vedení by tato práce nevznikla, proto jí srdečně děkuji.

Dále bych ráda poděkovala své rodině a přátelům za velkou podporu.

Obsah

Úvod.....	7
1 Blog.....	9
1.1 Historie blogu.....	9
1.2 Charakteristika blogu.....	9
1.3 Typy blogů.....	11
1.4 Jazyk blogu.....	12
2 Rozdíl mezi komunikací mluvenou a psanou.....	15
3 Faktory ovlivňující podobu blogových textů.....	19
3.1 Celková charakteristika společenské situace.....	19
3.2 Komunikační situace.....	20
3.3 Komunikanti.....	21
3.4 Monologická vs. dialogická komunikační událost.....	23
3.5 Jazykový kód.....	24
3.5.1 Spisovná čeština.....	24
3.5.2 Hovorová čeština.....	24
3.5.3 Obecná čeština.....	25
3.5.4 Jazykový kód a jeho realizace v komunikační události.....	25
3.6 Neverbální složka komunikační události.....	26
3.6.1 Specifika internetové komunikace.....	26
3.7 Základní cíl komunikační události, komunikační záměry.....	27
3.8 Struktura segmentace textu.....	28
3.9 Komunikační funkce blogů.....	29
3.10 Funkční styl blogů.....	30

4 Jazyk žen v kontrastu s jazykem mužů	31
4.1 Studie na téma užívání jazyka z hlediska pohlaví.....	31
4.2 Ženský a mužský jazyk v českém lingvistickém prostředí	33
5 Specifické lexikální prostředky ve vybraných ženských blozích.....	36
5.1 Specifika ženské komunikace	36
5.2 Frazeologismy	38
5.4 Expresivní výrazy.....	45
5.4.1 Inherentně expresivní výrazy	46
5.4.1.1 Deminutiva	47
5.4.2 Adherentně expresivní výrazy.....	48
5.4.3 Intenzifikující a hodnotící výrazy	49
5.5 Módní výrazy a výrazy odrážející dobu vzniku	50
6 Specifické lexikální prostředky ve vybraných mužských blozích	52
6.1 Specifika mužské komunikace	52
6.2 Frazémy.....	53
6.3 Obrazná vyjádření a specifická přirovnání.....	55
6.4 Expresivní výrazy.....	56
6.4.1 Inherentně expresivní výrazy	56
6.4.1.1 Deminutiva	57
6.4.2 Adherentně expresivní výrazy.....	57
6.4.3 Intenzifikující a hodnotící výrazy	58
6.5 Módní výrazy a výrazy odrážející dobu vzniku	58
6.6 Cizí a přejatá slova	59
Závěr.....	62

Anotace.....	65
Summary	66
Seznam použité literatury	68
Tištěné zdroje	68
Elektronické zdroje	70
Přílohy	71

Úvod

Hlavním tématem této diplomové práce je analýza lexika žen a mužů v rámci specifického typu psané internetové komunikace tzv. blogů. Ve svých počátcích se internetová komunikace omezovala pouze na elektronickou poštu, dnes už existuje mnohem více možností. Novými typy komunikačních kanálů se stal chat, různé typy diskuzních fór a samotné blogy. V české literatuře jim nebylo věnováno dostatek pozornosti, blogy byly doposud vnímány pouze okrajově.

V teoretické části práce uvedeme stručnou historii a základní charakteristiku blogu jako novodobého zástupce veřejně psané komunikace na internetu, pokusíme se určit jednotlivé typy blogů, se kterými se můžeme na internetu setkat, a vymezíme určitá specifika jejich jazyka. Vzhledem k absenci primární literatury jsme nuceni využít praktické informace z publikace Evy Jandové *Čeština na WWW chatu* (2006) a studie S. M. Newerkly (1999), pomocí nichž okomentujeme jazyk blogu ve srovnání s jinými typy internetové komunikace.

Blog svými charakteristickými vlastnostmi stojí na rozhraní mluvenosti a psanosti, proto v další kapitole teoreticky rozlišíme komunikaci mluvenou a komunikaci psanou, východiskem nám bude především kolektivní práce *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí* (2011). Specifikujeme postavení blogu v rámci komunikace na internetu a analyzujeme jej v souladu s publikací *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu* (1999), zaměříme se především na komunikační situaci, komunikanty, komunikační funkce a cíl.

Od konce 20. století se i v českém prostředí dostává do popředí lingvistického zájmu problematika rozdílné komunikace žen a mužů. Na analyzovaném materiálu se pokusíme postihnout rozdíly mezi jazykem žen a mužů a odpovědět na otázku, zda existují rozdíly v mluvě z hlediska pohlaví. Touto tematikou se zabývají například studie Františka Daneše, Jany Hoffmanové nebo Světlý Čmejrkové publikované v časopise *Naše řeč*. Teoretické poznatky využijeme při rozboru lexika jednotlivých blogů.

V praktické části se soustředíme na analýzu lexika vybraných ženských a mužských blogů, pozornost budeme věnovat zejména frazeologismům, obrazným vyjádřením, expresivním výrazům a slovům cizího původu. Těžiště vlastní práce spočívá ve srovnání lexika z hlediska pohlaví autora.

Materiálovou základnu naší práce tvoří třicet blogových textů deseti autorů (tři texty od každého autora). Náhodně bylo vybráno pět žen Hana Formánková¹, Tina Solanová², Štěpánka Bergerová³, Irena Fuchsová⁴, Ivana Dianová⁵ a pět mužů Václav Král⁶, Ivo Vašíček⁷, Petr Čunderlík⁸, Marek Valiček⁹ a Karel Kříž.¹⁰

Všichni z nich patří na serveru blog.idnes.cz k tzv. VIP bloggerům (v současné době je jich 47). To znamená, že publikují pravidelně, jejich příspěvky mají vysokou čtenost a každý jejich příspěvek má zpětnou vazbu v podobě komentářů od čtenářů. Analyzované příspěvky jsou datovány do období listopad 2012 – březen 2013.

¹*Formankovaa.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://formankova.blog.idnes.cz/>>.

²*Solanova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://solanova.blog.idnes.cz/>>.

³*Bergerova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://bergerova.blog.idnes.cz/>>.

⁴*Fuchsova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://hauserova.blog.idnes.cz/>>.

⁵*Dianova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://dianova.blog.idnes.cz/>>.

⁶*Kral.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://kral.blog.idnes.cz/>>.

⁷*Vasicek.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://vasicek.blog.idnes.cz/>>.

⁸*Cunderlik.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://cunderlik.blog.idnes.cz/>>.

⁹*Valicek.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://valicek.blog.idnes.cz/>>.

¹⁰*Kriz.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://kriz.blog.idnes.cz/>>.

1 Blog

1.1 Historie blogu

Termín „weblog“ vzniká v prosinci 1997 a v překladu znamená webový zápisník nebo webový žurnál, jeho autorem byl zřejmě Jorn Barger. V roce 1998 byl Cameronem Barrettem publikován seznam aktivních weblogů, který se díky dalším zájemcům neustále rozšiřoval. Proto byl na začátku následujícího roku vytvořen Eaton Portal, který se stal nejúplnějším seznamem všech dostupných weblogů.¹¹ V roce 1999 byla Peterem Merholzem ustálena zkrácená verze termínu „blog“ díky rozdělení slova „weblog“ na frázi „we blog“.

Velký nárůst weblogů byl zaznamenán v červenci roku 1999, z desítek weblogů se tak rázem staly stovky,¹² dnes můžeme blogy počítat v řádech milionů.

Původně byly blogy nejčastěji užívány dívkami a plnily podobnou funkci jako klasické dívčí deníky. V dnešní době však píší blogy muži i ženy ve stejné míře. Tvůrci blogů se nazývají bloggeři (podoba není ustálená, v naší práci budeme užívat tvar se dvěma g), veškeré blogy a jejich vztahy blogosféra.

1.2 Charakteristika blogu

Pojem blog je v češtině relativně nový, proto jej zatím nenalezneme v standardních slovnících. Blogy zmiňují například autoři *Současné stylistiky*; M. Krčmová považuje blogování za vstup spontánnosti do psaného projevu. Charakterizuje jej v rámci funkčního stylu prostěsdělovacího jako veřejně dostupné texty v podstatě intimní povahy.¹³

Jak bylo zmíněno výše, blogy byly dříve připodobňovány ke klasickým deníkům. V současné době již nemá tato forma komunikace pouze intimní charakter, vzhledem ke skutečnosti, že blogy jsou veřejně přístupné. „Blogy jsou osobní webové stránky, na kterých uživatelé publikují své příspěvky ve formě článků. ... V počátcích byly blogy jen statické stránky, jejichž aktualizace byla obtížnější a kladla na autory větší nároky.“¹⁴

¹¹BLOOD, R. (2000). „Weblogs: A History and Perspective“, Rebecca's Pocket. [cit. 2013-01-23]. Dostupné z: www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html. Vlastní překlad.

¹² Tamtéž. Vlastní překlad.

¹³ ČECHOVÁ, M., KRČMOVÁ, M., MINÁŘOVÁ, E. *Současná stylistika*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, s. 203.

¹⁴ ŠINDELÁŘ, J. *Blog Vytváříme a vedeme internetový deník*. Brno: ComputerPress, a.s., 2006, s. 7.

Příspěvky bývají na blogu zobrazovány v obráceném chronologickém pořadí tj. nejnovější nahoře. Velká část blogů má pouze jednoho autora, existují však i blogy na které mohou přispívat různí uživatelé (např. z jedné zájmové oblasti).

Většinou blogových textů je opatřena datem, čtenář má tak jasnou představu o době sepsání a zveřejnění textu. Chronologie a datace může sloužit k očekávání další obnovy blogu. „U blogu platí stejné pravidlo jako u webových stránek – je velmi důležitá pravidelná aktualizace.“¹⁵ Pokud má čtenář oblíbeného blogera, aktualizaci přímo vyžaduje. Protože internet umožňuje prakticky každému uživateli publikovat, je možné narazit na texty rozdílných kvalit. Tvůrci blogů sdílejí na síti informace ze svého osobního života, komentují aktuální dění, nové události, reagují na společenské problémy apod. Díky blogu zveřejňují své pokusy o uměleckou tvorbu, rozvíjí svou kreativitu a také předvádí svůj vkus. K textům mají možnost přidávat odkazy na jiné webové stránky, mohou sdílet obrázky, videa či fotografie. Ty slouží k lepší čtenářské orientaci a většinou lze na první pohled odhadnout, o čem daný příspěvek bude.

Ve většině případů dovolí blogger ostatním uživatelům jednotlivé příspěvky komentovat. Vzniká tak zpětná vazba, jednotlivé blogy se mohou propojit, a tím vzniká blogosféra (viz výše). Počet čtenářů jednotlivých blogů se logicky podstatně liší, může se pohybovat v rozmezí v řádu jednotek až po desítky tisíc.

V porovnání s jinými druhy komunikace prostřednictvím internetu (např. e-mail, chat), byly blogy vnímány jako něco naprosto nového. Blogování se tak stalo velice populárním a vyhledávaným. Blog si může založit každý uživatel, potřebuje pouze počítač s připojením na internet. Mnoho serverů nabízí založení blogu zcela zdarma, mezi největší patří v Česku *blog.cz* a *blog.idnes.cz*.

Vedle blogů existují na internetu také takzvané mikrology. Svou podstatou jsou totožné s klasickými blogy, rozdíl je však v tom, že příspěvek nesmí přesáhnout 160 znaků.

V této práci vnímáme blog jako písemné vyjádření myšlenek blogera, které jsou určeny široké veřejnosti a díky velkému počtu internetových serverů jsou velice populární. Existují i blogy osobní, které jsou čteny pouze malým počtem lidí, většinou kamarády nebo rodinou autora (těmito typy se v práci nebudeme zabývat).

¹⁵ ŠINDELÁŘ, Jan. *Blog. Vytváříme a vedeme internetový deník*. Brno: ComputerPress, a.s., 2006.

1.3 Typy blogů

Dosud nebyla vytvořena klasifikace a žádné striktní rozdělení blogů proto neexistuje. Z tohoto důvodu bylo zvoleno vlastní kritérium, které je založeno na vlastním poznání a zkoumání jednotlivých typů blogů

První skupinu blogů označíme jako blogy zájmové. Týkají se oblasti volného času a koníčků. Příkladem jsou blogy z oblasti sportu, hudby, filmu, tance, vaření apod. Blog může být určen pouze pro jednu zájmovou skupinu (jako příklad uvádíme blog mladých olomouckých volejbalistek <http://volejbalolomouc.blogspot.cz>) nebo může být místem pro širokou veřejnost. Tento typ má většinou jednoho správce, ale mohou na něj přispívat různí uživatelé, kteří si jeho prostřednictvím vyměňují rady a zkušenosti. Na tomto typu blogu se často objevují videa a fotografie. V posledních třech letech byl zaznamenán prudký nárůst blogů s módní tematikou, jež spoluvytvářejí styl a patří mezi nejčtenější typy. Díky velkému počtu čtenářů je navíc oslovují i inzerenti, kteří mají zájem o umístění reklamy na blogu. „Blogeři svou tvář a svým stylingem prezentují ve světě módy vlastní vyhraněné stanovisko.“¹⁶ Příkladem jednoho z nejčtenějších módních blogů je <http://skolastylu.cz/blog/>, na kterém denně probíhá až několik aktualizací.

Dalším typem jsou blogy firemní. Na tomto typu se většinou autorsky podílí více osob, většinou jsou to zaměstnanci firmy. Blog píše za účelem propagace, přináší novinky, ale hlavně jeho prostřednictvím komunikují s novými i stávajícími zákazníky. V loňském roce vedli blog dva velcí mobilní operátoři – Vodafone a T-Mobile, v letošním roce však blogy přestali využívat. Komunikace formou blogu se zřejmě neosvědčila, proto od této možnosti odstoupili. Stále však píše blog například firma Mbank, která na svých stránkách navíc pořádá i různé soutěže pro klienty (<http://www.mbank.cz/blog>).

Na internetu se objevují i blogy, které se snaží čtenáře k něčemu přesvědčit, ovlivnit, získat pro svůj účel apod. „Blogy mohou být také zneužity k účelům reklamy – tj. fiktivní autor si vede svůj blog, na kterém popisuje pozitivní či negativní zkušenosti s tím či oním prostředkem, přístrojem, technologií, medikamentem. Základním cílem je získat klienty pro své zboží a vzbudit v nich nedůvěru ke zboží jiných výrobců, prodejců a distributorů.“¹⁷

¹⁶ Slovo do pralice: boom módních blogů. (2010) Dostupné z WWW: <http://www.goethe.de/ins/cz/pr/kul/duc/des/bo/cs6683559.html>

¹⁷ KOPECKÝ, K. *Moderní trendy v elektronické komunikaci*. Brno: Hanex, 2007. S. 11.

Třetí skupinu tvoří blogy odborné. Patří sem blogy zaměřené na různá společenská, odborná nebo politická témata. Jejich hlavním cílem je informovat uživatele o aktuální společenské situaci. Nejznámějším takovým je blog.idnes.cz, zde publikují i představitelé politické strany a komentují aktuální dění. Příkladem může být neúspěšný kandidát na prezidenta Tomio Okamura, který přispívá v pravidelných intervalech.

Posledním a nejrozsáhlejším typem jsou blogy osobní. Do této skupiny patří velké množství různých typů blogů, které se liší v závislosti na autorském subjektu. Nelze proto tento typ obecně charakterizovat a ke každému je třeba přistupovat individuálně. Nejčastějším typem jsou deníkové záznamy, ve kterých se autor vyznává ze svých osobních pocitů. Pro osobní blogy je typický neformální jazyk, jeho výslednou podobu určuje pouze jeden editor, který blog vede. Problematické je hodnocení výrazových prostředků, protože určitá část tvůrců promyšleně volí výrazy, kdežto druhá část píše spontánně. Osobní blog stojí na pomezí intimního a veřejného. Veřejným se stává díky snadné dostupnosti pro každého uživatele a intimní je z hlediska tématu, neboť blogger často píše o svém soukromí. S ohledem na to nejsou výjimkou různé přezdívky, pseudonymy a anonymní příspěvky, které alespoň v určité míře chrání autorovu osobu. Stále více oblíbené jsou také blogy cestovatelské, zavádějící čtenáře do koutů českých i zahraničních. V poslední době se také rozmohl trend studentských blogů, mapujících především pobyty na zahraničních stážích. Jejich prostřednictvím mladí lidé komentují situaci v nově poznané zemi a předávají zážitky a rady dalším.

1.4 Jazyk blogu

V české odborné literatuře nebyl zatím blogům věnován dostatek pozornosti, k dispozici máme práce Evy Jandové *Čeština na www chatu*¹⁸ a *Konverzace na www chatu*¹⁹. Ty se netýkají blogu, ale zaměřují se na jinou formu internetové komunikace. Rozdíl mezi těmito dvěma formami je především v tom, že chat probíhá formou dialogické vesměs bezprostřední konverzace mezi aktivními účastníky elektronické komunikace. Je neoficiální, nepřipravený, vázaný na konkrétní situaci, objevují se v něm rysy expresivity a emocionality. Je omezen časově, text velmi rychle mizí z obrazovky. Na rozdíl od blogu je primárně vnímán jako bezprostřední „mluvená komunikace“, proto je většina replik nespisovných, spisovnost

¹⁸ Jandová, E.: *Čeština na www chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, 2006

¹⁹ Jandová, E.: *Konverzace na www chatu*. Ostrava: Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, 2006.

ve vyjadřováních je spíše výjimečná. Pomineme-li osobní blogy, je situace spisovnosti blogů zcela odlišná.

Vzhledem k malému množství informací nám poslouží jako další zdroj článek Stefana Michaela Newerkly, uveřejněný roku 1999 v *Naší řeči*.²⁰ Autor se v něm zabývá jazykovou stránkou vybraných domovských stránek. I mezi nimi a blogy bychom našli jistou podobnost, která se projevuje především tím, že autoři zde rovněž zveřejňují své vlastní příspěvky a i domovská stránka se může stát internetovým deníkem. Newerkla uvádí, že na rozdíl od tištěného slova má autor možnost uveřejněné texty kdykoliv doplnit, opravit nebo vymazat. „Každá domovská stránka je tak v daném momentu sice hotový, veřejnosti prezentovaný, současně ale také svým způsobem provizorní, kdykoliv změnitelný, dokument.“²¹

Autor analyzoval hláskové, morfologické, syntaktické i ortografické jevy domovských stránek šedesáti studentů. „Tento druh komunikace zprostředkovává čtenářům určitý pocit sounáležitosti s autorem i mezi čtenáři samými. Zároveň ale může každý návštěvník, který sedí doma u počítače, získat dojem, že pisatel sděluje danou informaci pouze jemu, že se jedná o interakci jen mezi nimi dvěma.“²²

Mnoho autorů se s využitím ortografických zvláštností snaží o nápadný a zajímavý text, jako příklady uvádí Newerkla: *AHOOOJ; to je kraaasa; mooc ráda; neee; domúúú; né úplně; takžééé; óóó; úúúúúplně; příííšerně nepraktická* aj. Grafická podoba umožňuje autorovi upoutat pozornost čtenářů už při letmém čtení nebo na první pohled.

Newerkla objevil v oblasti lexika velké množství prostředků, poukazujících na hraniční postavení domovských stránek na pomezí formálnosti – neformálnosti a mluvenosti – psanosti. Jedná se převážně o citově zabarvená slova *textíky, v klídečku, klábosení, lidičky* apod. Citové zabarvení je zesíleno citoslovci *hrr* nebo *uf* a příslovci typu *hrozně* a *strašně*.²³ Záměrně je užito prostředků z různých vrstev slovní zásoby, jsou užívány zdvořiliny, expresivní obraty a slangové výrazy, vzhledem k tomu, že tyto komunikáty nemají ve čtenáři vzbudit dojem veřejného, oficiálního textu, naopak mají vyvolat dojem blízkého oslovení.

²⁰ NEWERKLA, S. M.: Jazyk vybraných domovských stránek českých studentů a mladých absolventů vysokých škol v síti „World Wide Web“. *Naše řeč*, 1999, roč. 82, č. 3, s. 127–138.

²¹ Tamtéž s. 128.

²² Tamtéž s. 129.

²³ Tamtéž s. 131.

V oblasti hláskosloví našel jako příznakové především prvky obecné češtiny, jako například *krásnej, plyšovej, divnej, pevný nervy* aj. Oblast spisovné češtiny je často autory záměrně porušována, s cílem dosáhnout zajímavosti a uvolněnosti textu.

Dodržování spisovné normy je porušeno i v oblasti syntaxe, s cílem dosáhnout zajímavosti a plynulosti textu, autoři domovských stránek se vyhýbají dlouhým souvětím a ve vyšší míře užívají ukazovací zájmena.

V rámci mluvenosti a psanosti odpovídají domovské stránky v oblasti ortografie, fonologie a morfologie převážně písemnému projevu, syntakticky však připomínají spíše texty mluvené,²⁴ v tom jsou domovské stránky blízké blogům.

²⁴ NEWERKLA, S. M.: Jazyk vybraných domovských stránek českých studentů a mladých absolventů vysokých škol v síti „World Wide Web“. *Naše řeč*, 1999, roč. 82, č. 3, s. 137.

2 Rozdíl mezi komunikací mluvenou a psanou

V tomto oddíle nastíníme základní rozdíly mezi komunikací mluvenou a psanou, neklademe si za však za cíl podat vyčerpávající charakteristiku. Blogy, které jsou tématem naší práce, jsou charakteristické svým postavením na pomezí mluvenosti a psanosti. Zdrojem nám bude příspěvek Světlý Čmejrkové z knihy *Mluvená čeština: Hledání funkčního rozpětí*.²⁵

Podle Čmejrkové můžeme „mluvenost“ a „psanost“ charakterizovat jako dva protilehlé póly. Lze je považovat za „dvě rozdílné kulturní techniky a sociální aktivity (ústnost a gramotnost), dva autonomní jazyky nebo dva existenční mody téhož jazyka.“²⁶ Vývojem vztahu mluvenosti a psanosti dochází ke vzniku nových žánrů a posouvá se celý intelektuální vývoj společnosti. Autorka dále uvádí názor, který je v lingvistice všeobecně rozšířen, a to, že psaní je vůči mluvenosti sekundární, je tedy odvozeno od primárního jazyka. Objevuje se však i poznatek, že: „největší paradox lingvistických přístupů k mluvenosti tedy spočívá v tom, že psaná řeč se velmi často definuje na pozadí řeči mluvené, ale mluvená řeč se posuzuje na pozadí parametrů plynoucích z analýzy řeči psané, totiž na pozadí parametrů gramatických.“²⁷

Otázkou mluvenosti a psanosti se zabývají také práce Josefa Vachka. „Podle Vachka mají řeč a psaní rozdílné sociokulturní funkce, které jsou vzájemně komplementární, a mají také odlišné normy.“²⁸

Funkce mluvenosti spočívá v tom, že komunikant může okamžitě a dynamicky reagovat na daný stimul. Reaguje pohotově a bezprostředně s možným přídavkem emocí. Oproti tomu psaná norma reaguje na daný stimul staticky a trvale. Podstatné je i to, že čtenáři, tedy příjemci psaných textů, mají možnost většího výběru textů než posluchači. Psaní proto vyžaduje větší míru pozornosti a klade vyšší nároky jak na pisatele, tak i na čtenáře. Čtenář si musí text nalézt a uvědoměle ho přijmout.

²⁵ČMEJRKOVÁ, S., HOFFMANNOVÁ, J. *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2011. s. 19-37.

²⁶ Tamtéž s. 19-20

²⁷ Tamtéž. s. 30

²⁸ Tamtéž s. 32

„Přestože rysy psaní bývají stanovovány ve vztahu k mluvení, má psaní i rysy vlastní, jako je multilineárnost, a dokonce multidimenzionálnost, které jsou ovšem zcela jiného druhu než multilineárnost, multidimenzionálnost, resp. multimodálnostmluveného projevu (...).“²⁹

Při mluvení jsou často užívána deiktická slova odkazující k aktuální situaci *já, teď, nyní*. Při čtení tato možnost není a je patrný odstup mezi autorem a čtenářem, chybí tak možnost kontaktu. „Tam, kde může být mluvený projev relativně neúplný, protože jej dotváří situace, musí psaný text splňovat vyšší nároky na úplnost.“³⁰ Neurčitost nepřipraveného mluveného projevu vyplývá ze spontánnosti mluvčího. Projev se může jevit jako útržkovitý, protože se v něm často vyskytují pauzy, kdy mluvčí přemýšlí. Častá jsou vyšinutí z vazeb, chybné začátky výpovědi, může se objevit přechnutí, zadrhnutí, výrazy typu *ehm, hm*, vycpávková slova *prostě, tedy, tak nějak* apod. Psaný text bývá explicitnější a umožňuje pisateli vše si podrobně promyslet, opravit a znovu zformulovat, v mluveném komunikátu se naopak objevuje implicitnost.

Rysy připisované v lingvistických analýzách psanému a mluvenému textu shrnula Jana Hoffmannová do tabulky³¹ (viz níže). Psaný text charakterizuje připravenost, plánovitost, formálnost, dominantní orientace na obsah, státnost, abstraktnost, analytičnost, organizovanost a uspořádanost; je spisovný, komplexní, explicitní, určitý, užívá se v něm interpunkce. Oproti němu je mluvený text nepřipravený, spontánní, neformální, orientuje se převážně na pragmatické složky komunikace. Je dynamický, konkrétní, emotivní a neurčitý, nespisovný. Objevují se prajazykové a mimojazykové prostředky.³²

²⁹ ČMEJKOVÁ, S., HOFFMANNOVÁ, J. *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2011. s. 33.

³⁰ Tamtéž s. 34.

³¹ Tamtéž s. 34-35.

³² Tamtéž s. 35.

Psaný text	Mluvený text
Připravenost, plánovitost, formálnost	Nepřipravenost, spontánnost, neformálnost
Dominantní orientace na obsah	Orientace na pragmatické složky komunikace
Složitější tematika	Jednodušší tematika
Dekontextualizace	Kontextualizace
Statičnost	Dynamičnost
Retrospektivní zaměření	Prospektivní zaměření
Integration	Involvement
Abstraktnost, racionálnost, analogičnost, logičnost	Konkrétnost, subjektivita, emotivnost
Organizovanost, uspořádanost	Neorganizovanost, neuspořádanost
Komplexnost	Fragmentárnost
Explicitnost	Implicitnost
Určitost	Neurčitost
Komplexnější syntaktické struktury (subordinace aj.)	Koordinace, juxtaopozice, eliptičnost, neúplná realizace syntaktických konstrukcí
Kondenzace, nominalizace, pasivum	Opakování, korektury a rektifikace, false starts, návraty, frekvence deiktik, osobních a ukazovacích zájmen, vycpávkových výrazů, členících signálů
Interpunkce	Parajazykové a mimojazykové prostředky
Spisovnost	Nespisovnost
Monolog	Dialog

Tuto problematiku řeší i monografie Ivy Nebeské *Jazyk, norma, spisovnost*.³³ Hlavní příčiny rozdílu vidí v odlišných vztazích mezi komunikačními a jazykovými normami obou typů komunikace. Komunikační normy jsou pro ni „obecné principy regulující procesy výběru komunikačních prostředků a komunikačních strategií se zřetelem ke konkrétním činitelům.“³⁴ Pokud chápeme jako dominantní funkci komunikace funkci věcně sdělovací, je možno říci, že v mluvené i psané formě působí některé společné komunikační normy. „Žádoucí je přiměřená míra informativnosti sdělení, výstižnost (zřetelnost) pojmenování a uspořádání informací.“³⁵ Základním rysem mluvené komunikace je podle Nebeské interakční bezprostřednost, která se nejvíce projevuje ve spontánních rozhovorech a každodenních situacích.

³³ NEBESKÁ, Iva.: *Jazyk, norma, spisovnost*. Praha: Karolinum, 1999

³⁴ Tamtéž s. 124-125

³⁵ Tamtéž s. 125.

V mluvených projevech se uplatňují komunikační normy, které regulují činnost jedince a uplatňují se verbálními i neverbálními prostředky. Mezi ně patří gesta, pohledy, úsměvy, mimika, dotyky těla, rukou apod. Je důležité uvědomit si, že komunikační normy jsou vázány na postavení účastníka komunikace (učitel, právník, číšník), na prostředí ve kterém komunikace probíhá (škola, fotbalový stadion, úřad), jsou také podmíněny generačně. Mluvená forma se samozřejmě nevyužívá pouze ke spontánním rozhovorům v běžných denních situacích, ale je podstatou pro poloveřejné a veřejné projevy. „Právě připravenost, veřejná sféra, monologičnost a nepřítomnost komunikačního partnera jsou rysy komunikace psané, takže v uvedených případech můžeme mluvit o menší či větší míře přesahů psanosti do komunikace mluvené.“³⁶

Komunikace psaná je specifická tím, že uvedené normy jsou u ní naplňovány téměř výhradně jazykovými prostředky. Komunikační normy musí být těsně spjaty s výstavbou textu a jsou podstatné pro funkčnost komunikace. „Můžeme říci, že v psané formě se dominantní komunikační norma naplňuje převážně prostřednictvím norem v lingvistice známých jako normy stylové.“³⁷ Komunikační normy jsou v psaných textech naplňovány převážně spisovnými prostředky. Jak Nebeská uvádí tato blízkost spisovnosti a psanosti je dána tradicí českého prostředí, kterou čtenář očekává, Je však zřejmé, že i v psaných textech se nespisovné prostředky objevují. Tím se dostávají opět na hranici přesahu spontánnosti jako jednoho z rysů mluvenosti do psané podoby jazyka. Jedním z příkladů může být internetová komunikace prostřednictvím elektronické pošty mezi blízkými osobami.

Závěrem lze uvést, že „v rámci opozice psanost-mluvenost by jistě bylo možno uvažovat i o psané a mluvené normě, které by se překrývaly ve značné části jevů lexikálních, morfologických a syntaktických.“³⁸

³⁶NEBESKÁ, Iva.: *Jazyk, norma, spisovnost*. Praha: Karolinum, 1999, s. 131.

³⁷ Tamtéž s. 125.

³⁸ Tamtéž s. 135.

3 Faktory ovlivňující podobu blogových textů

Výsledná podoba komunikátu je ovlivněna velký množstvím faktorů. Pro další zkoumání je nutné uvědomit si specifické postavení blogu v rámci psaných komunikátů internetové komunikace a charakterizovat jej.

Budeme vycházet z kolektivního díla (Kořenský a kol., 1999) určeného pro komplexní analýzu komunikátů. Při rozboru se můžeme zaměřit na odlišné textové vlastnosti nebo využít různých metodologických postupů. Autoři knihy *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu*³⁹ navrhuje analýzu podle jednotlivých aspektů komunikační události, patří mezi ně sociálně psychologická, pragmatická, tematicko-obsahová a objektová struktura. Pozornost je věnována také struktuře komunikačních kompetencí, segmentaci textu a výrazově formálním prostředkům. Ne všechny postupy je však možné uplatňovat na všechny typy textů. Důsledná aplikace metody by přesahovala rámec diplomové práce, proto se zaměříme okrajově pouze na některé struktury komunikační události.

3.1 Celková charakteristika společenské situace

Všechny procesy lidského dorozumívání jsou součástí určité sociální skutečnosti a soubor charakteristických rysů (např. normy chování a jednání, hlavní znaky společenského života v dané době apod.) této dynamické společnosti se nazývá společenská situace. Jejími hlavními prvky jsou prostor, lidská složka, zařízení, aparatura a objekt.⁴⁰

Prostřednictvím analyzovaných blogových textů probíhá proces dorozumívání autorů se čtenáři, jenž je realizován psanou formou. Kontakt je uskutečňován nepřímo pomocí přenosového média (internet, síť). Aktivními účastníky společenské situace jsou autoři blogových příspěvků, pasivními účastníky čtenáři. Dochází však k působení jedinců na komunikát (společná činnost), toto působení je zároveň prostředkem utváření vzájemných vztahů a jejich začleňování do společenské situace.⁴¹ Společná činnost jedinců je zaměřena na určitý předmět zájmu, ten se označuje jako cílový předmětný objekt.

³⁹ KOŘENSKÝ, J. - HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, A. – MÜLLEROVÁ O. *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu*. České Budějovice: JU, 1999. S. 5-59.

⁴⁰ Tamtéž s. 141.

⁴¹ Tamtéž s. 20.

U blogování nelze mluvit o přímém zapojení do společné činnosti, pokud bychom neuvažovali jako o společné činnosti přímo o psaní příspěvků. Čtenáři mohou působit na komunikát komentáři pod danými blogovými texty, možnost přidání komentáře je dnes samozřejmou součástí každého veřejného blogu, slouží k utváření vzájemných vztahů autora a čtenářů (sbližování, sjednocování názorů a postojů apod.). Realizace působení účastníků komunikace může probíhat i prostřednictvím různých dalších předmětů, jež Kořenský a kol.⁴² nazývají aparaturou.

3.2 Komunikační situace

„Společná činnost se od počátku vývoje lidské komunikace neobešla bez dorozumívání, intersubjektivního sdělování řízeného sdělovacími prostředky lidí.“⁴³ Při společné činnosti se utvářejí konkrétní situace, v nichž dochází ke komunikaci a lze je charakterizovat komunikačně relevantními faktory (počet účastníku a jejich sociální a komunikační charakteristiky, časové zařazení, typ kontaktu apod.).⁴⁴

Účastníkem komunikace je primárně autor blogového příspěvku (tedy psaného komunikátu), jehož sociální a komunikační charakteristiky se posuzují poměrně těžko, vzhledem k tomu, že autor a čtenář se neznají osobně. Bloggeři o sobě sice podávají určité informace (většinou věk, pohlaví, zájmy apod.), jejich relevantnost a pravdivost však nejsme schopni posoudit.

Blogové texty jsou publikovány na veřejně dostupném serveru, proto je obtížné určit přesný počet účastníků komunikační situace (čtenářů). Všechny analyzované komunikáty pocházejí ze serveru *blog.idnes.cz*⁴⁵ (jeden z největších blogových serverů v České republice), tím je dána určitá stabilita čtenářského publika, navíc všichni vybraní autoři patří k tzv. VIP bloggerům, jejichž příspěvky mají vysokou čtenost. Každý analyzovaný příspěvek obsahuje minimálně dva komentáře, kterými se čtenáři vyjadřují jak k danému tématu příspěvku, tak k bloggerovu stylu psaní, jeho názorům apod. (*A je to... Jak málo stačí k tomu, aby se člověk pobavil! Vlastně moc dobře pobavil!!!; Moc fajnově jste to napsal, Marku. :o] aj.*)

Postupem času tak autoři získají přehled o tom, kdo jsou jejich čtenáři a mohou předpokládat určitou stabilitu složení svého čtenářského publika. Přesný počet příjemců

⁴² KOŘENSKÝ, J. - HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, A. – MÜLLEROVÁ O. *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu*. České Budějovice: JU, 1999. S. 20.

⁴³ Tamtéž s. 20.

⁴⁴ Tamtéž s. 132

⁴⁵ *blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://blog.idnes.cz/>>.

sdělení přesto nelze přesně určit. Autoři analyzovaných textů přispívají na své blogy pravidelně, komunikační proces má tedy pravidelnou periodicitu.

Utváření vztahů mezi autorem a čtenáři má dlouhodobý charakter, je však minimální, vzhledem k tomu, že u veřejně psané internetové komunikace dochází k náhodným, jednorázovým komunikačním situacím. Musíme mít na paměti, že každý analyzovaný text je vázán na určitou komunikační situaci. „Výsek reálné skutečnosti, v němž došlo ke komunikaci; průběh této komunikace v konkrétní komunikační situaci,⁴⁶ se označuje jako komunikační událost. V případě blogových textů je komunikační událost rozvržena na následující fáze: a) produkce textu, b) jeho uveřejnění, c) recepce textu.⁴⁷

3.3 Komunikanti

Jsou to osoby, jež se aktivně nebo pasivně podílejí na průběhu komunikace. „Způsob účasti jednotlivých osob na komunikaci (podle stupně aktivity/pasivity jejich účasti, délky a vzájemné distribuce jejich sdělení,⁴⁸ se označuje jako komunikační role. Účastníci komunikace se svými vlastnostmi, společenskými pozicemi, zájmy, vztahy (osobnostní struktura) apod. stojí v centru sociálně psychologické struktury komunikační situace.⁴⁹ V komunikační události se dále projevují rysy momentálního psychického stavu (zklamání, nálady apod.) komunikantů. V průběhu jednotlivých komunikačních situací se střídá aktivní a pasivní působení jednotlivých účastníků, pokud se jeden z nich podílí na komunikaci souvisle a aktivně nazýváme jej autorem, pasivní se označuje adresát.

Adresátem může být člověk nebo kolektiv známý či neznámý; jedná-li se o neznámého adresáta, projev je často strohý, někdy se mohou projevit dokonce psychické zábrany ze strany mluvčího.⁵⁰ Naproti tomu probíhá-li komunikace se známým adresátem, působí na pisatele přívětivěji, vyjadřování je uvolněné a více kontaktní.

Významným činitelem je také uvědomělý postoj k adresátům, tedy to zda má pisatel o čtenářích určitou představu, jestli si je vědom jejich vzdělání, pohlaví, věku apod.

⁴⁶ KOŘENSKÝ, J. - HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, A. – MÜLLEROVÁ O. *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu*. České Budějovice: JU, 1999. S. 133.

⁴⁷ Tamtéž s. 66.

⁴⁸ Tamtéž s. 132.

⁴⁹ Tamtéž s. 22.

⁵⁰ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999, s. 84

Shledáváme odlišnosti u komunikátů určených pro malý nebo větší kolektiv adresátů a u komunikátů s přímým či nepřímým kontaktem s adresátem.

Pisatel blogu je aktivním účastníkem komunikace a je identifikován svým podpisem na konci každého příspěvku (autor), pasivními účastníky jsou čtenáři blogů (adresáti).

Pro naši práci bylo vybráno celkem deset autorů (pět žen a pět mužů). Všichni patří na serveru *blog.idnes.cz* k seznamu tzv. VIP bloggerů, což znamená, že jsou pravidelnými pisateli a jejich příspěvky mají vysokou čtenost. Ženské autorky jsou Hana Formánková, Tina Solanová, Štěpánka Bergerová, Irena Fuchsová, Ivana Dianová. Mužskými autory jsou Václav Král, Ivo Vašíček, Petr Čunderlík, Marek Valíček a Karel Kříž.

Texty blogů jsou realizovány jednosměrnou komunikační vazbou od autora ke čtenářům, kontakt tedy probíhá nepřímo, zprostředkovaně pomocí internetu (komunikační kanál). Kontaktem rozumíme charakteristiky (vzdálenost komunikačních partnerů v prostoru a čase, přímost, nepřímost apod.), které mají vliv na celkovou komunikaci partnerů.

V případě nepřímého kontaktu „produkce a recepce komunikátu neprobíhají souběžně, ale v různých časových a prostorových konstelacích.“⁵¹ Zpětná vazba v podobě komentářů pod jednotlivými příspěvky se realizuje v širším kontextu (např. autor komentáře nemusí vůbec číst, dochází k nepochopení, výměně názorů apod.), nemůžeme tedy tato vyjádření adresátů považovat za aktivní jednání.

V analyzovaných textech nacházíme rysy momentálního psychického stavu komunikantů (*mě srdce zbolelo, necítím zlost, jsem - paradoxně - plný optimismu, jsem opět získal hodně příjemný pocit*), které jsou projevem osobnostní struktury.

⁵¹KOŘENSKÝ, J. - HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, A. – MÜLLEROVÁ O. *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu*. České Budějovice: JU, 1999. S. 134.

3.4 Monologická vs. dialogická komunikační událost

Dialog je jedna ze základních forem lidské interakce, jež je považována za primární útvar jazykové komunikace.⁵² Pro monolog je charakteristická souvislá, nepřetržitá řečová aktivita pouze jediného subjektu, při které nejsou ostatní (potenciální) účastníci komunikace přítomni, setrvávají v roli posluchačů (příjemců).⁵³

Pokud se jeden z účastníků komunikace podílí na komunikaci souvisle a aktivně, zatímco další osoba pasivně, nazýváme komunikaci monologickou. Naopak jestliže se aktivní a pasivní komunikační role u jednotlivých účastníků relativně pravidelně střídají, jedná se o dialogickou komunikační událost. „Pro psaný jazyk je příznačná tendence k monologičnosti, naopak mluvený jazyk je přirozeně spjat s dialogem a aktuální situací, na kterou bezprostředně reaguje.“⁵⁴

V případě komunikace prostřednictvím blogu se jedná o monologický písemný text, tedy o monologickou komunikační situaci. Komunikační role jsou pevně dány, autor blogu je aktivním, adresát pasivním účastníkem.

Autoři často usilují o spontánní kontakt se čtenáři, užívají například spojení typu: *vydržte, už bude konec; pokud vám připadají; pod čím spíte?*; aj. Existuje i tzv. fiktivní dialog, jenž není založen na střídání replik jednotlivých partnerů v přímém kontaktu, ale jde v něm o stylizaci komunikace s čtenářem v písemném komunikátu.⁵⁵ V analyzovaných příspěvcích se projevuje vnášením rysů mluvenosti do psaných textů, jimiž se autoři snaží přiblížit adresátům například: zaměření na adresáta (*přátelé, to chce klid; tak si jako oni sedněte doma ke stolu; nenutte mě, abych na vás byla zlá* apod.), využívání přímé řeči (*„Rejpeš se v tom jak v bolavým“*; *„A to je všechno? Víc nic?“* apod.) aj.

⁵²KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 110.

⁵³Tamtéžs. 272.

⁵⁴MÜLLEROVÁ O. – SKÁCEL, J. *Ústní a písemná interakce*. Karviná: SLU OPF, 1997. S. 52.

⁵⁵Tamtéž s. 111.

3.5 Jazykový kód

Znalosti a zkušenosti jednotlivých komunikačních partnerů jsou souborně označovány jako jejich komunikační kompetence a jejich hlavní součástí je schopnost užívat jazykový kód.⁵⁶ Jazykovým kódem se rozumí „znaková soustava, systém jazykových prostředků a pravidel jejich užívání.“⁵⁷ Je jím národní jazyk, doplněn autory o jeho variety (obecná čeština, interdialekt, nářečí apod.).

Pro další účely naší práce stručně vymezíme pojmy spisovná, hovorová a obecná čeština, východiskem nám bude kolektivní práce *Encyklopedický slovník češtiny*.⁵⁸

3.5.1 Spisovná čeština

Spisovná čeština je systém jazykových prostředků, které jsou celonárodně užívány především v psané formě a ve veřejných a oficiálních mluvených projevech. Je kodifikována ve slovnících, mluvnicích, v pravidlech pravopisu a výslovnosti. „Plní funkci integrační a národně reprezentativní.“⁵⁹ Jádrem jsou stylově neutrální prostředky (např. *okno, číst, před, když*), pojem spisovná čeština dále zahrnuje knižní prostředky pro potřeby uměleckých, odborných textů (např. *kráčet, svár, leč*), hovorové vyjádření (např. *můžou, bez třech, státnice*), expresivní prostředky (např. *šuškat, miminko*). Je rozvrstvena na zastaralé a ustupující prostředky (archaismy, historismy). Na její vývoj působí řada tendencí (tendence k ustálenosti i ke změnám, tendence diferenciační a unifikační apod.).⁶⁰

3.5.2 Hovorová čeština

V rámci teorie spisovného jazyka zavedl Havránek pojem hovorová čeština a vymezil ho jako funkční vrstvu spisovné češtiny, která slouží běžnému dennímu hovoru.⁶¹ Později byla hovorová čeština chápána jako mezistupeň, který umožňuje pronikání ne zcela spisovných prostředků do spisovného jazyka (např. *trucovat, generálka*).⁶²

⁵⁶ KOŘENSKÝ, J. - HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, A. – MÜLLEROVÁ O. *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu*. České Budějovice: JU, 1999. S. 28.

⁵⁷ Tamtéž S. 130-131.

⁵⁸ KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 110.

⁵⁹ Tamtéž s. 90.

⁶⁰ KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 91.

⁶¹ Tamtéž s. 91.

⁶² Tamtéž s. 91.

3.5.3 Obecná čeština

Ve starší lingvistice je obecná čeština synonymem k (neterminologickému) lidovému, obecnému jazyku. Patří k nespisovným útvarům národního jazyka a například Havránek ji charakterizuje jako interdialekt (lidové nářečí) s příznačnými fonologickými a morfologickými znaky.⁶³ Bělič⁶⁴ označoval obecnou češtinu jako slovní zásoby ne plně spisovné a nespisovné. Lotkův *Slovník lingvistických termínů pro filology*⁶⁵ hodnotí obecnou češtinu jako „nejednotně chápaný termín, který stojí ve dvojím funkčním vztahu: v poměru k lokálním nářečím plní obecná čeština úkol koiné – do jisté míry supluje spisovný jazyk – a v poměru ke spisovnému jazyku plní úkol jazyka lidového – svou funkcí se odlišuje od hovorové vrstvy spisovné.“

Mezi typické rysy v hláskoslovné a tvaroslovné rovině patří [ɪ] (psané obvykle ý) místo staršího é (*špinavý ruce, modrý pyžamo, lítat ve vzduchu*), -ej- na místo spisovného [í] psaného obvykle ý (*novej svetr, dotejkat se, ubejvat*) apod.⁶⁶

3.5.4 Jazykový kód a jeho realizace v komunikační události

Autoři i čtenáři blogů disponují především spisovnou češtinou i její hovorovou variantou. Nejvíce rysů obecné češtiny nesou analyzované příspěvky Tiny Solanové⁶⁷ (*smějou, každej, modrý nohy, doporučuju, malýho závisláka, čtyřnohej, chlupatej, vykřkuju, mý úspory, všechno zlý* atd.) a Marka Valička⁶⁸ (*obýváku, amatérskéj, kterej, bejt, zprávama, zvědavej, nešťastný lidi, takovej, dodělej* atd.), u další bloggerů se obecná čeština objevuje v různé míře.

⁶³ Tamtéž s. 81.

⁶⁴ BĚLIČ, J.: Celonárodní slovní zásoba ne plně spisovná a nespisovná. In: *Slovo a slovesnost*, 1964.

⁶⁵ LOTKO, E.: *Slovník lingvistických pojmů pro filology*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998. S. 72.

⁶⁶ KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 82.

⁶⁷ *Solanova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://solanova.blog.idnes.cz/>>.

⁶⁸ *Valicek.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://valicek.blog.idnes.cz/>>.

3.6 Neverbální složka komunikační události

Vedle jazykového kódu se uplatňují i nejazykové kódy, kterými jsou další znakové soustavy užívané při komunikaci. Nepřítomnost zvukových prostředků bývá v psané formě často nahrazena grafickými prostředky, jako například tučnými písmeny, podtrháváním aj. Autoři mají možnost volit různé barvy a velikosti písma, při členění mohou osamostatňovat repliky v dialogu, členit text na odstavce apod.

Bloggeři si grafickou úpravu volí (vzhledem ke svému záměru a s ohledem na komunikačního partnera) podle svého uvážení, proto je každý text z tohoto hlediska jedinečný. Barevné a tučné písmo využívá bloggerka Hana Formánková:⁶⁹ **Korunu všemu nasadil Nejvyšší správní soud, Opravdu je to dobrá zpráva pro občany?** U Štěpánky Bergerové⁷⁰ a Karla Kříže⁷¹ nacházíme některé části textu tučně zvýrazněné.

3.6.1 Specifika internetové komunikace

Práce je zaměřena na komunikaci prostřednictvím internetu, a proto je nutné zmínit alespoň okrajově některá specifika. Jazyk internetu je realizován především psanou formou, přesto v sobě nese prvky jazyka mluveného.

Mluvená komunikace je tvořena především verbálním projevem, který je doprovázen neverbální a paraverbální složkou. Při komunikaci tváří v tvář vidíme emoce, které mluvčí do hovoru dává, slyšíme intonaci, můžeme se zaměřit na mimiku a gesta. V psaném projevu však tyto projevy chybí, proto byly nahrazeny několika prostředky, které je alespoň částečně nahrazují.

Prvními jsou emotikony neboli emocionální obrázky, které mají logicky nahrazovat projevované emoce. Používá se pro ně i označení smajlíci (z anglického smile – usmívat se), vyjadřují náladu i pocity komunikantů. Těch je využito v textech Tiny Solanové např. *vydržte, už brzo bude konec ;); omyl hledá myš v mém tabletu ;).*

V současné době už je grafika natolik propracovaná, že emotikonem nemusí být pouze obličej, ale také různé věci (kytka, srdíčko apod.).

⁶⁹ *Formankova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW:

<<http://formankova.blog.idnes.cz/c/314931/Opravdu-je-to-dobra-zprava-pro-obcany.html>>.

⁷⁰ *Bergerova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://bergerova.blog.idnes.cz/>>.

⁷¹ *Kriz.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://kriz.blog.idnes.cz/>>.

Dalším prostředkem je užití velkých písmen, které můžeme ztotožnit s mluveným projevem, při kterém je na některou část promluvy dán specifický důraz. „Psaní velkými písmeny se v různých komunikačních systémech na internetu ustálilo pro vyjádření zvýšeného hlasu, křičení. Často se jako prostředek intenzifikace kombinuje se zmnožením grafémů nebo interpunkčních znamének.“⁷²

Mimo grafická specifika je třeba připomenout i zvláštnosti v lexikální oblasti. Velmi častým prostředkem je užívání cizích, převážně anglických slov. Přejímání z cizích jazyků přispívá k obohacování současné české slovní zásoby. Příliv cizích slov (především anglicismů, resp. internacionalismů) byl nejvýraznější v první polovině 90. let, v souvislosti s otevřením české společnosti euroatlantickým vlivům. Cizí lexikální prvky pronikaly do české slovní zásoby téměř neomezeně.⁷³ Objevují se odvozená slova *klikat*, *skenovat*, *čekovat*, *hackovat*, podoby s emocionálním zabarvením *smajlík*, *mejlík*.⁷⁴ Častá jsou deminutiva substantiv například *hod'ka* nebo *pohodička*. Jsou užívány i neologismy, ze sociolingvistického hlediska platí, že užívání nových i přejatých slov lze častěji pozorovat u mladších lidí, a to jak v mluveném projevu, tak i u některých specifických typů komunikace (např. v rámci psané formy komunikace prostřednictvím emailu, chatu apod.)⁷⁵

3.7 Základní cíl komunikační události, komunikační záměry

Cíl komunikace charakterizujeme jako „globální zaměření celé komunikační události: čemu má sloužit kterou složku skutečnosti má změnit nebo nějak zasáhnout.“⁷⁶ V průběhu komunikace se jeden účastník komunikace snaží ovlivnit svého partnera, změnit jeho city, psychický stav apod., jedná se o komunikační záměry.

Analyzované příspěvky mají různé cíle, především se jedná o snahu informovat čtenáře, přesvědčit je o něčem (*současný stav ovšem nahrává rizikům; druhého nelze vlastnit*), vzbudit ve čtenářích pochopení a soucit (*a mě srdce zabořelo; nejsem svatej*), vyvolat otázky k zamyšlení (*Opravdu je to dobrá zpráva pro občany?; Psala amnestii neviditelná ruka trhu?*), podat určité vysvětlení (*Obvykle nepíšu dva blogy denně. Tento můj druhý blog by měl*

⁷²JANDOVÁ, Eva. *Čeština na www chatu*. Vyd. 1. Ostrava : Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, 2006. s. 35.

⁷³ SVOBODOVÁ, D. *Internacionalizace současné české slovní zásoby*. Ostrava: OU, 2007. S. 6.

⁷⁴ Tamtéž s. 49-53.

⁷⁵ SVOBODOVÁ, D. Kontextově motivované neologismy v jazyce mladé generace. In: *Čeština – jazyk slovanský 2*. Ostrava: PdF OU, 2005, s. 96–102.

⁷⁶ KOŘENSKÝ, J. - HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, A. – MÜLLEROVÁ O. *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu*. České Budějovice: JU, 1999. S. 129.

být vysvětlením ...), rozebrat společenskou situaci (*A jak tedy nazvat tuto akci? Nehoráznost a naprosté pohrdání právním systémem.*), pochlubit se apod.

Nacházíme snahu ovlivnit čtenáře v průběhu textu (*Opravdu to byl termín voleb, který zvítězil nad právem? Nebyla to spíše politická zvůle, která zvítězila nad právem?; Na Hrad míří prezident, který byl a asi ještě je obklopen lidmi, kteří moc důvěry nebudí* apod.). Záměr autora ovlivňuje i výběr výrazových prostředků, které jsou promyšleně voleny, aby bylo dosaženo stanoveného cíle.

3.8 Struktura segmentace textu

V písemném komunikátu se uplatňuje členění textů na odstavce, oddíly, vyčleňuje se titul, podtitul, mezititulky, podpisy autora aj., toto členění se nazývá grafická segmentace.⁷⁷

Analyzované texty jsou ve všech případech členěny do odstavců, jež plní funkci vesměs jednotných celků, do nichž se dělí sdělovaný obsah. Podstatnou částí textu je titulek, charakterizován jako nadpis a u většiny tiskovin i hlavní poutač, který svým ztvárněním zásadně ovlivňuje působení celého textu,⁷⁸ slouží k zvýraznění počátku komunikátu. Titulky plní několik funkcí vzhledem k adresátům: poutají jejich pozornost, do jisté míry je ovlivňují a především informují o obsahu.

Titulky analyzovaných blogů jsou ve srovnání s žurnalistickými titulky (například *V Opatovicích odnášel vzdušný vír střechy a vzduchem létalo bláto, v Brně byly zatopené sklepy.*)⁷⁹ obvykle kratší, u obou však platí, že nejúčinnější jsou aktuální, nové a dynamické. Výraznější bývají zvláště titulky s metaforičností výrazu, s obrazností vyjádření a titulky využívající různě modifikovaných frazémů; v analyzovaných textech se objevily tyto typy: *Připadám si jako meteorologická zeď nářků* (Tina Solanová); *Miláčku, pustíš mě na chvíli ze řetězu ...?* (Štěpánka Bergerová); *Politické bahno* (Václav Král); *Peníze na stromech nerostou* (Ivo Vašíček). U titulků nacházíme časté uplatňování otázek zjišťovacích i doplňovacích: *Opravdu je to dobrá zpráva pro občany?* (Hana Formánková); *Kolik lidí umře u vás doma v obýváku za jeden jediný večer?* (Marek Valíček); *Psala amnestii neviditelná ruka trhu?* (Ivo Vašíček).

⁷⁷ Tamtéž s. 50.

⁷⁸ OSVALDOVÁ, Barbora; HALADA, Jan, et al. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999. S. 193.

⁷⁹ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999, s. 270.

Objevují se titulky ve formě výpovědi s funkcí apelovou a zvolací: *Chtěl bych být s tebou v posteli!* (Ivana Dianová); *Mazej od toho počítače!* (Tina Solanová); *Halóóó, Česká pošto! Vstávat! Je 21. století...* (Petr Čunderlík); *Naději nenechávejte včerejšku!* (Marek Valiček). Výjimkou nejsou ani titulky s výraznou expresivitou a hovorovostí: *My jsme svatí, my kadíme fialky!* (Marek Valiček); *Jak se vymáchat v české politické žumpě* (Václav Kříž).

3.9 Komunikační funkce blogů

Komunikační funkcí rozumíme „elementární komunikační záměr autora/mluvčího, realizovaný v komunikační události obsahově pragmatickou jednotkou.“⁸⁰ *Encyklopedický slovník češtiny*⁸¹ uvádí, že se jedná o cíl (účel, záměr, úmysl), s jakým byla nějaká výpověď v dané konkrétní komunikační situaci pronesena mluvčím vůči adresátovi.

Analyzované příspěvky mají základní funkci komunikační (sdělovací, informativní), ta se však obecně objevuje u všech typů komunikátů. Autoři blogů se zaměřují na adresáty (*vydržte; pokud vám tedy moje příspěvky nebudou dávat smysl; převedou vás aj.*), berou na ně ohledy ve všech složkách (téma a jeho uchopení, výběr výrazových prostředků, dělení textu do odstavců pro lepší orientaci apod.) mluvíme proto o výskytu funkce fatické. Ve velké části zkoumaného materiálu nacházíme i výskyt funkce persvazivní (působící, ovlivňovací), ta se projevuje snahou adresáta změnit postoje čtenáře, přesvědčit jej (*prvotní nadšení Zemanových příznivců po čase ochladne, zvláště až zjistí, že on sám nedokáže splnit to, co slíbil; snižování cen však snižuje zisky apod.*), získat ho na svou stranu (*současný systém dobře fungoval, nyní však ... dochází k sociální revoluci apod.*), utvrdit v něm již zformované postoje, odstranit názorové rozdíly, a mnohdy usiluje i o to, aby adresát ze svých změněných postojů vyvodil závěry pro své další chování.⁸² Výjimečně se objevila funkce odborně sdělná (*Dne 9. 1. 2013 zaslal místopředseda České pirátské strany kanceláři prezidenta oficiální žádost o informace dle zákona č. 106/1999*). Prostor k uplatnění různých funkcí umožňuje blogu především jeho rozsah.

⁸⁰ KOŘENSKÝ, J. - HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, A. – MÜLLEROVÁ O. *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu*. České Budějovice: JU, 1999. S. 132.

⁸¹ KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 145.

⁸² Tamtéž s. 314.

3.10 Funkční styl blogů

Blogy můžeme z hlediska jejich funkcí (viz kapitola 3.9) zařadit na rozmezí prostěsdělovacího a publicistického stylu. Pro publicistický styl je podstatné těsné sepětí s dobou, jež se netýká pouze obsahu textu, ale také způsobu vyjádření. „Většina jazykových prostředků se jeví vzhledem k dané době sice relativně pevná, stabilní, ale s vývojem společenského dění také dobově proměnná.“⁸³

Publicistický styl je dále vnitřně rozrůzněn a dělí se na tyto dílčí funkční styly: zpravodajský, publicistický styl analytický a publicistický styl beletristický.⁸⁴ Analyzované texty blogů zařadíme do beletristického publicistického stylu, vycházíme především z formy blogových příspěvků, jež nese rysy fejetonu (ten je charakterizován jako „publicistický útvar informující zajímavě, vtipně a často s lehkou ironií nebo humorem o pozoruhodné aktuální události, věci nebo jevu.“⁸⁵). Publicistický styl beletristický je příznačný snahou po aktualizaci formální stránky, která vede k ozvláštnění jazyka, častá bývá emocionalita, humor, alegorie. Do popředí vstupují individuální rysy autora textu, který uplatňuje svůj subjektivní styl.⁸⁶

⁸³ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 250.

⁸⁴ Tamtéž s. 262-270.

⁸⁵ Tamtéž s. 269

⁸⁶ Tamtéž s. 268.

4 Jazyk žen v kontrastu s jazykem mužů

Ve společnosti jsou patrné stereotypní představy o rozdílných komunikačních stylech žen a mužů, čímž vznikají genderové stereotypy. „Stereotypy jsou důležité, protože fungují jako popis toho „co je“, zároveň však jako předpis toho „co by mělo být“.“⁸⁷

S rozvojem genderových studií se do centra zájmu dostává feministická lingvistika, která má dominantní postavení v americké, anglické, německé a francouzské jazykovědě. „Feministická teorie je sama o sobě velmi nejednotná (rozchází se v mnoha bodech, např. v tom, jakou roli v konstituování ženského způsobu poznávání, prožívání a artikulace skutečnosti připisuje mateřství, tzv. maternal thinking, případně pečování, tzv. practice of caring ...)“⁸⁸

V českém lingvistickém prostředí se rozdíly ženské a mužské komunikace zkoumají od 90. let 20. století. Nejedná se však o radikální postoje, jako tomu je u cizích jazykověd, pozornost je věnována spíše objektivním analýzám. Problematikou se zabývají například studie Jany Hoffmannové⁸⁹, Jany Valdové⁹⁰ nebo práce Světlý Čmejrkové⁹¹, v této podkapitole z nich budeme vycházet. Na téma genderové lingvistiky se v roce 1996 uskutečnila mezinárodní konference *Žena – jazyk – literatura* konaná na Pedagogické fakultě Univerzity J. E. Purkyně, jejím výstupem byl stejnojmenný sborník.

4.1 Studie na téma užívání jazyka z hlediska pohlaví

„V posledních letech vznikla v evropské i americké lingvistice řada studií, v nichž se usilovně zkoumají rozdíly mezi jazykem žen a mužů. Výzkumům se podrobují jazyky nejrůznějších kultur, jazyky zaniklé, např. sanskrt (jehož ženy vůbec neužívaly (...)).“⁹² Za zajímavý lze považovat čukotský jazyk, ve kterém se pohlaví odráží i ve fonetice. Muži vyslovují ve stejných slovech jiné hlásky než ženy, některá slova mají ženy dokonce zakázáno vyslovovat, nejčastěji je to jméno muže a jeho příbuzných, která se jménu podobají.

⁸⁷ POPP, D. a kol. Gender, race, and speech style stereotypes IN Sex roles, 2003, s. 319. (Vlastní překlad)

⁸⁸ ČMEJRKOVÁ, Světlá. Žena v jazyce. Slovo a slovesnost, 1995, roč. 56, č. 1, s. 48.

⁸⁹ HOFFMANNOVÁ, Jana. Feministická lingvistika? *Naše řeč*, 1995, roč. 78, č. 2, s. 80-91.

⁹⁰ VALDROVÁ, Jana.: K české genderové lingvistice. *Naše řeč*, 1997, roč. 80, č. 2, s. 87-91.

⁹¹ ČMEJRKOVÁ, Světlá. Jazyk pro druhé pohlaví. In: Český jazyk na přelomu tisíciletí. Vyd. 1. Praha : Academia, 1997.

⁹² Tamtéž s. 150.

Zásadní rozdíly mezi mužskou a ženskou řečí nalezneme také v zemích, ve kterých přetrvává tradiční způsob života. Takovým příkladem je Japonsko, kde se jazyk pohlaví výrazně liší, japonština má svůj ženský styl doložený už od 11. století. „Japonská žena může užívat ženský styl, když hovoří se svou přítelkyní o svých dětech, a neutrální styl, když hovoří se svými kolegy o své práci.“⁹³ Pokud se chce žena mužům rovnat, může užít i řeč mužskou, kterou zdůrazní svou rodovou rovnoprávnost. V roce 1984 byl v Japonsku proveden, psychology K. Yamazakim a Ch. Yosiim, výzkum, z něhož vyplývá, že muži mají během rozhovoru se ženou vždy dominantní postavení, ženy a muži užívají jiná osobní zájmena nebo jiné částice. Tyto rozdíly souvisí s nadřazeným postavením muže v této zemi. Jisté odchylky v jazyce pohlaví můžeme nalézt i v moderních evropských jazycích, oproti japonštině v nich však nacházíme méně výrazné rozdíly.

Klíčovou snahou americké autorky **Robin Lakoffové**⁹⁴ bylo popsat dichotomii řeči a ukázat, že muži a ženy nemluví stejně, ve své knize představila koncept tzv. ženského jazyka. Mužskou řeč označuje jako věcnou, zaměřenou na předání informací, kdežto ženskou řeč charakterizuje jako váhavou, slabou a zavdčující.

Americká lingvistka **Deborah Tannenová** se zaměřila na zkoumání genderových rozdílů v komunikaci, výsledky těchto výzkumů nejsou poznamenány negativními aspekty feministických přístupů.⁹⁵ Její kniha *You Just Don't Understand* (1990) se stala jednou z nejméně výraznějších prací v této oblasti, do češtiny byla v roce 1995 přeložena pod názvem *Ty mi prostě nerozumíš*.⁹⁶ Ze zjištění vyplývá, že záleží na prostředí, ve kterém se komunikace uskutečňuje. Muži se na veřejnosti projevují aktivněji než ženy, ty se naopak cítí přirozeněji v domácím prostředí („domácí soukromí znamená pro ženu svobodu mluvit, aniž by ji někdo kontroloval, hodnotil“⁹⁷). Tannenová uvádí, že pro ženy je rozhovor nástrojem, jak se k sobě přiblížit a snažit se dosáhnout obecné shody. „Jazyk, jímž žena mluví, by se dal charakterizovat jako jazyk vazeb a intimity. Pod rouškou vazeb se žena též snaží dosahovat svých cílů.“⁹⁸ Oproti ženám si muži řeč s intimitou příliš nespojují.

Hlavním rysem raných prací o rodových stereotypch bylo přesvědčení, že muži a ženy používají dva odlišné styly řeči.

⁹³ ČMEJRKOVÁ, Světlá. Žena v jazyce. *Slovo a slovesnost*, 1995, roč. 56, č. 1, s. 46.

⁹⁴ LAKOFFOVÁ, Robin: *Language and Woman's Place*, 1975.

⁹⁵ HOFFMANNOVÁ, J., *Stylistika a ...* Praha:Trizonia, 1997. S. 16.

⁹⁶ TANNENOVÁ, D., *Ty mi prostě nerozumíš*. Mladá fronta, Praha, 1995.

⁹⁷ HOFFMANNOVÁ, J., *Stylistika a ...* Praha:Trizonia, 1997. S. 16.

⁹⁸ TANNENOVÁ, D., *Ty mi prostě nerozumíš*. Mladá fronta, Praha, 1995.S. 19.

4.2 Ženský a mužský jazyk v českém lingvistickém prostředí

„Přestože na sebe mluvíme česky, mezi jazykem mužů a žen lze vysledovat jasné rozdíly. Většina z nich vzniká v samém procesu socializace, kdy se učíme mluvit a prostřednictvím jazyka poznáváme svět a konstruujeme vlastní identitu.“⁹⁹ Existují tedy dokazatelné odlišnosti mezi jazykem pohlaví, nejsou však tak velké, abychom nemohli říci, že ženy a muži nesdílejí stejný jazyk. Odchytky mezi nimi spočívají převážně ve zvukové stránce a slovní zásobě. Pro naši práci budou relevantní odchytky, které se mohou objevit i v komunikaci psané.

Čmejrková¹⁰⁰ zmiňuje, že nejlépe jsou doložitelná specifika na fonetické úrovni. „Kromě rozdílu ve výšce hlasu, jde i o to, že ženy prý pečlivěji vyslovují a – pokud jde o intonaci – střídají výšku hlasu dynamičtěji než muži.“¹⁰¹ Muži častěji volí klesavou intonaci, kdežto ženy stoupavou, jakoby tázavou. „Tento rys bývá interpretován jako projev ženské zdvořilosti a ochoty podřídit se.“¹⁰² Příkladem může být komunikační situace, kdy muž pronese repliku „*Kdy bude večere?*“ na kterou žena odpoví: „*V šest?*“ Opět je nutno připomenout, že zvuková stránka není pro naši práci relevantní, zmiňujeme ji však proto, že i v písemné komunikaci lze nalézt prvky, kdy má žena tendenci ukončit větu otázkou. Rozdíl mezi řečí obou pohlaví začíná už u tématu hovoru. „Ženy hovoří s jasným cílem: udržovat vztahy a navazovat přátelství.“¹⁰³

Autorka¹⁰⁴ dále uvádí, že ženská zkušenost je primárně situována do soukromého světa, což znamená, že ženy mnohem častěji mluví o svém soukromí. Častými tématy jsou děti, rodina, vaření a osobní zkušenosti. Na rozdíl od toho jsou muži situováni do veřejné sféry a při hovoru je patrný větší odstup. Častěji jsou ženami užívána zájmena *my a vy, já a ty, já a on* nebo *já a ona*.

⁹⁹ Feministická skupina. *Přímá cesta: Žena v jazyce*. 2002, č. 2, s. 3.

¹⁰⁰ Tamtéž s. 150.

¹⁰¹ ČMEJRKOVÁ, Světlá. Jazyk pro druhé pohlaví. In: *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Vyd. 1. Praha : Academia, 1997.

¹⁰² ČMEJRKOVÁ, Světlá. Jazyk pro druhé pohlaví. In: *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Vyd. 1. Praha : Academia, 1997. s. 150.

¹⁰³ Srov. VYSKOČIL, F. Rozdíly mezi mužem a ženou. [online] 2006 [cit. 01-13-2013] Dostupné z WWW: <[<http://www.vesmir.cz/clanek/rozdily-mezí-mužem-a-ženou-\(2\)>](http://www.vesmir.cz/clanek/rozdily-mezí-mužem-a-ženou-(2))>.

¹⁰⁴ ČMEJRKOVÁ, S., Jazyk pro druhé pohlaví. In: *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Vyd. 1. Praha : Academia, 1997. s. 150

„Ženy užívají více slov z okruhu pocitů a motivací a jejich slovník je výraznější v oblasti emocionálního hodnocení. Uvádějí se typická ženská adjektiva jako hrozný, strašný, zoufalý, fantastický (...).“¹⁰⁵

Muži zase podle Čmejkové tíhnou spíše ke klení a nadávkám. Je tedy možno říci, že některé výrazy považujeme za typicky ženské a některé spíše typicky mužské. Tradičně se uvádí, že ženy mluví plynuleji a jsou v řeči pohotovější. Nová témata do konverzace přinášejí spíše ženy a je pak na mužích, zda toto téma do hovoru přijmou.

Čmejková zmiňuje také holandského lingvistu Ottu Jespersena, který jako jeden z prvních zkoumal v 1. polovině tohoto století rozdíly mezi řečí pohlaví.¹⁰⁶ Podle jeho slov je funkcí ženy mluvit. Ženy podle něj dříve mluví než myslí, jako příklad uvádí situaci, kdy žena muži vypráví o více osobách a opakuje on či ona, muž nedokáže vnímat, kdo je kdo a myslí si, že žena mluví stále o jedné a té samé osobě.

Kromě zjevných rozdílů ve výběru jazykových prostředků je pozornost lingvistů zaměřena na kategorii gramatického rodu. „Kategorie gramatického rodu má určitý vztah i k rodu přirozenému (srov. v češ. muž – žena – dítě, kocour – kočka – kotě, milý – milá – milé, spal – spala – spalo apod.).“¹⁰⁷ Čmejková ve své studii cituje Pavla Eisnera, který navrhuje rozlišovat jazyky z hlediska pohlaví na bezpohlavní (např. angličtina), jazyky s malou dávkou pohlavnosti (např. němčina), jazyky s dávkou značnější (románské jazyky) a jazyky důsledně pohlavní (jazyky slovanské mezi nimi čeština).¹⁰⁸

Na možné rozdíly v komunikaci mužů a žen se zaměřila také Olga Müllerová, která ve své studii¹⁰⁹ zkoumala odlišnosti prostřednictvím deseti rozhovorů. Autorka si pro výzkum vybrala pět mužů a pět žen ve věku 40-45 let a během pětáctyřicetiminutových rozhovorů zkoumala jejich vyjadřování.

První výrazné rozdíly našla ve způsobu reagování na otázky, odpovědi žen označila jako otevřené a vstřícné. Ženy odpovídaly bez dlouhého rozmýšlení a přímo, téma neproblematizovaly. Oproti tomu muži odpověď vyvozují, dospívají k ní až předchozí úvahou, často žádají upřesnění otázky (*tak teď je otázka položena po stránce ekonomický*

¹⁰⁵ ČMEJKOVÁ, S., Jazyk pro druhé pohlaví. In: *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Vyd. 1. Praha : Academia, 1997. S. 150-151.

¹⁰⁶ Tamtéž s. 150-151.

¹⁰⁷ ČMEJKOVÁ, Světa. Žena v jazyce. Slovo a slovesnost, 1995, roč. 56, č. 1, s. 50.

¹⁰⁸ EISNER, P.: *Chrám i tvrz: Kniha o češtině*. Praha, 1946,

¹⁰⁹ MÜLLEROVÁ, O. *Opakování a syntaktický paralelizmus v rozhovorech s muži a ženami v jednom z druhů institucionální komunikace*. In: *Naše řeč*, 87, 2004, s. 124-135.

nebo po stránce jiného druhu?) nebo ji sami upřesňují (čili ta otázka asi nebyla ve vztahu k financím).¹¹⁰

Ve vyjadřování souhlasu projevují ženy vstřícnost, často je jejich souhlas zesílený a vystupňovaný (*je širší / daleko / určitě/ to bezesporu*); mužský souhlas nebývá spontánní a je většinou podmíněn výskytem spojek *ale, sice (to je sice pravda / ale tím že...)*. Mužský dialog označila autorka jako složitější, repliky jsou delší a promyšlenější než promluvy žen, rozhovor probíhá pomalejším tempem. Rozhovory se ženami jsou pro autorku dynamičtější, odpovědi na otázky stručnější a bezprostřednější, ženy se navíc snaží spolupracovat, navazují na autorčiny otázky, vzájemně se doplňují apod. Ženy využívají ve větší míře tázací věty a výrazy s tázací intonací, jimiž se přesvědčují o pozornosti posluchače nebo ho vyzývají k reagování (*ano?, jo?, vid'*).¹¹¹

Podstatou výzkumu je pro Müllerovou zkoumání rysů syntaktické výstavby replik (opakování a paralelní syntaktická výstavba) z hlediska pohlaví. „Opakování a paralelnost ve výstavbě výpovědí spolu souvisejí. Ve výpovědích s paralelní syntaktickou strukturou, které následují za sebou, se s velkou pravděpodobností opakuje i některá slova nebo slovní spojení, která obsazují tutéž syntaktickou pozici. Vedle toho mluvčí opakuje bezprostředně totéž slovo nebo slovní spojení v rámci jedné výpovědi.“¹¹² Ženské repliky jsou často strukturovány pomocí užitého syntaktického schématu, autorka tuto skutečnost přisuzuje způsobu chápání věcí a jevů: ženy vidí věci jasněji, přímočařeji a popisují je systematicky. Muži vidí naopak věci složitěji, což se promítá i ve struktuře jejich výpovědí.

Na závěr je třeba říci, že „(...) na projevu mluvčího se nepodepisuje nikdy jen rod, ale i sociální postavení, a hlavně model, v němž chlapani a dívky od malička vyrůstají a v němž si utvrzují své pozdější ženské a mužské role.“¹¹³

¹¹⁰ MÜLLEROVÁ, O. *Opakování a syntaktický paralelizmus v rozhovorech s muži a ženami v jednom z druhů institucionální komunikace*. In: Naše řeč, 87, 2004, s. 126.

¹¹¹ Tamtéž s. 134.

¹¹² Tamtéž s. 130.

¹¹³ ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Jazyk pro druhé pohlaví*. In: *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Vyd. 1. Praha : Academia, 1997. S. 151.

5 Specifické lexikální prostředky ve vybraných ženských blozích

Jak jsme naznačili v kapitole Jazyk žen v kontrastu s jazykem mužů, existují rozdíly mezi jazykem pohlaví; tyto rozdíly jsou patrné v celé struktuře jazyka a velmi výrazně se projevují v rovině lexikální. „Pronese-li totéž slovo muž, či žena, nezní to stejně, a užije-li se totéž slovo jednou o muži a podruhé o ženě, může to znamenat různé věci.“¹¹⁴ Takovým příkladem může být slovo *profesionál*, které při užití v mužském rodě znamená něco jiného, než když řekneme o ženě, že je *profesionálka*. „My užíváme jazyk a jazyk užívá nás.“¹¹⁵

V této podkapitole se pokusíme okrajově vymezit typicky ženská témata a vyjadřovací specifika, následně se zaměříme na nejtypičtější rysy slovní zásoby žen. Hlavní pozornost bude věnována frazeologismům, obrazným vyjádřením, a expresivním výrazům. Na příkladech¹¹⁶ z analyzovaných textů se pokusíme posoudit, zda jsou stereotypní představy o mluvě žen pravdivé.

5.1 Specifika ženské komunikace

Ve studii *Žena v jazyce* Čmejrková¹¹⁷ uvádí, že ženy jsou primárně situovány do soukromého světa, v němž je žena spjata především s principem kooperace, ochrany, citové vázanosti a péče. Proto přirozeněji mnohem častěji hovoří o vaření (*miluji vůni z pánví, hrnců, mlýnků a hmoždířů; pořádám kurzy vaření; životní slast z dobré krmě, její přípravy a úsměvu a mlaskotu spokojených strávníků*), dětech (*vynadat nahlas jsem jim nemohla, abych nevzbudila syna; holčičky šly do školky; ve dveřích se objevil syn; mají kamarádky ve školce; dcerky pochopitelně bere s sebou; narodila se nám holčička; vzhledem k tomu, že měla těsně před maturitním plesem staršího syna*), péči o rodinu (*mlaskot spokojených strávníků*).

Frekventovanými ženskými tématy se v poslední době stal vztah mezi mužem a ženou a partnerské vztahy všeobecně. Analyzované texty poskytují tyto příklady - celý příspěvek Štěpánky Bergerové¹¹⁸ nazvaný *Miláčku, pustíš mě na chvíli ze řetězu ...?*, se zabývá tématem

¹¹⁴ ČMEJRKOVÁ, Světa. Jazyk pro druhé pohlaví. In Daneš, F., et al. *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Praha: Academia, 1997. S. 146.

¹¹⁵ Tamtéž s. 146.

¹¹⁶ Výjimečně se v příspěvcích objevily pravopisné chyby, příklady přepíšeme pravopisně správně.

¹¹⁷ ČMEJRKOVÁ, Světa. *Žena v jazyce*. Slovo a slovesnost, 1995, roč. 56, č. 1, s. 46.

¹¹⁸ *Bergerova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://bergerova.blog.idnes.cz/>>.

volnosti ve vztahu (*dala svému muži volnost a on ji zneužil k nevěře; být spolu je krásná věc; druhého nelze vlastnit*), dalšími příklady jsou blogy Ivany Dianové¹¹⁹ a Ireny Fuchsové¹²⁰ (*pozoroval jak je jeho žena málomluvná a smutná; kdyby se odmítl přemístit, pojedje žena bez něj; víme, že netoužíme po chlapovi; nedá se říct, že bych měla na chlapy smůlu; pořád byl nádherný chlap; můj třetí manžel je sice o dost starší*).

Ženy prý převážně hovoří o sobě¹²¹ a o svých vlastních zkušenostech, což se v analyzovaných textech potvrdilo u čtyř autorek (výjimkou jsou texty Hany Formánkové¹²²). Bloggerky čtenářům zprostředkovávají příklady ze svých osobních životů. Časté jsou vzpomínky na dětství a dospívání (*vzpomínám si, že jako holka jsem si vždycky na Velikonoce; už od dětství jsme se věnovala i zájmovému sběratelství; s nástupem puberty jsem začala sbírat plakáty z Bravíčka; po dvacítce jsem založila jedinou sbírku; protože jsem od malička nejedla asi půlku věcí; s kamarádem se známe od dětství*), s tím souvisí rozpomínání na blízké osoby (*náš děda zapisoval karetní skóre; díky babičce a její mafiánské síti kamarádek; s jakou oblibou prchal tatínek do garáže; když doma maminka s babičkou vařily; babička by ze mě měla radost; po zesnulém dědečkovi zasteskne; a vykládejte tohle babičce*). Často jsou tematizovány vlastní zážitky a zkušenosti (*pořádila jsem si tablet a jedna z věcí, které mě zaujaly, byly hry pro kočku; to mi zatím žádný chlap neřekl; je druhá varianta mnohem příjemnější než mít zdánlivě vše a stále pod kontrolou; změnu mého metabolismu nastartovala až podaná žádost o rozvod; již několik let pořádám kurzy vaření; já, jako dlouholetá příznivkyně nehtů; nedám na tuto úpravu dopustit; já mám ráda postel samu pro sebe, čistou, voňavou*).

Ženy o sobě málokdy mluví pouze v první osobě (já), je pro ně spíše charakteristické opětovné užití zájmen *my*, *vy*. Rozebírané blogové příspěvky však potvrzují výjimku, protože se v nich zájmeno *já* objevuje poměrně často (*já, jako dlouholetá příznivkyně; já mám ráda postel sama pro sebe; tento týden jsem vyměkla i já; já myslela*).

¹¹⁹ *Dianova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://dianova.blog.idnes.cz/>>.

¹²⁰ *Fuchsova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://fuchsova.blog.idnes.cz/>>.

¹²¹ ČMEJRKOVÁ, Světa. Žena v jazyce. Slovo a slovesnost, 1995, roč. 56, č. 1, s. 46.

¹²² *Formankovaa.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://formankovaa.blog.idnes.cz/>>.

5.2 Frazeologismy

Dříve byla frazeologie chápána jako soubor lidové moudrosti zahrnující rčení, pořekadla, přísloví a pranostiky.¹²³ Frazeologie ale neobsahuje pouze lidové moudrosti, v dnešní době se mezi frazémy řadí ustálená slovní spojení z nejrůznějších oblastí (např. slangové *hrát jako Brazilec*, *být v čudu*; vyjádření z estetické oblasti *leží jako tělo bez duše* apod.), jež mají různý útvárový i stylový charakter.¹²⁴ Jako samostatná disciplína se frazeologie začala rozvíjet až ve druhé polovině 20. století, za jejího zakladatele je považován švýcarský lingvista Charles Bally.¹²⁵ Termín frazeologie označuje primárně část jazykovědy, jež studuje frazémy, ale pojmenovává také souhrn jednotlivých frazémů (frazeologických jednotek). V českém a slovenském prostředí jsou frazeologii věnovány práce J. V. Bečky, M. Čechové, F. Čermáka, R. Blatné, J. Mlacka, J. Skladané, P. Ďurča apod.¹²⁶

Pro současný publicistický styl je typické užití frazeologických a idomatických obrátů. Takto užitá jazykové prostředky mají upoutat čtenářovu pozornost a získat jeho přízeň. V literatuře se setkáváme s různými definicemi pojmů frazém a idiom, „v zásadě však platí, že analyzuje-li se kombinatorický útvar formálně, z hlediska formálních rysů, mluví se o frazému, zatímco analýza sémantická, z hlediska relevantních sémantických rysů, opravňuje užití názvu idiom.“¹²⁷ V českém lingvistickém prostředí se tímto problémem zabývají především práce Františka Čermáka *Česká lexikologie* (1985) - část II. Frazeologie a idiomatika, *Idiomatika a frazeologie češtiny* (1982), *Frazeologie a idiomatika česká a obecná* (2007).

Převážná část známých definic frazémů se shoduje v názoru, že se frazém „vyznačuje víceslovností, ustáleností, reprodukovatelností a sémantickou celistvostí.“¹²⁸ Stěpanová¹²⁹ zmiňuje, že se vyskytují i další kritéria jejich vymezení, například syntaktická ustrnulost, přítomnost archaismů, vázaný význam komponentu, nepřeložitelnost a další.

¹²³ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 180.

¹²⁴ Tamtéž s. 182.

¹²⁵ STĚPANOVÁ, Ludmila. *Česká a ruská frazeologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. S. 7.

¹²⁶ Tamtéž s. 7.

¹²⁷ KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 139.

¹²⁸ STĚPANOVÁ, Ludmila. *Česká a ruská frazeologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. S. 8.

¹²⁹ Tamtéž s. 8.

V této práci chápeme frazeologismy jako ustálená pojmenování složená ze dvou i více slov, jež bereme jako pojmenovávací jednotky.¹³⁰ Ustalují se za určitých situací, a formují se hlavně tam, kde volný výběr slov naráží na potíže. „Frazeologie odráží různé vývojové etapy, kterými prochází národní společenství,“¹³¹ prostřednictvím frazémů jsou zachována svědectví o historických událostech (*dopadnou jak sedláci u Chlumce*), o významných osobnostech (*slepy jak Žižka*), mnoho frazémů pochází z národní literatury (*ječť jak Viktorka u splavu; chovat se jako Švejk*), častá jsou filmová, televizní aj. rčení (*malej, ale šikovnej*).

Při užití frazeologismu jsou na sebe slova již předem významově vázána, bereme je tedy jako ustálený celek. Pokud dojde k významové samostatnosti jednotlivých slov, je funkce frazémů oslabena nebo zcela zrušena. Pro ustálení frazému je podstatnou podmínkou jeho opakované užití, jež vede právě ke stabilitě. Ta předznamenává dlouhou životnost jednotlivých frazémů, někdy se obrazný podklad změní v ustálený celek (např. řekneme o někom, že *spí jako dudek*, aniž bychom věděli, jak dudek vypadá).¹³² Významová vázanost a ustálenost má za následek i formální vázanost,¹³³ jak uvádí Bečka,¹³⁴ ztrácí se tak například možnost synonymních obměn (*zahodit flintu do žita* nelze změnit na *zahodit pušku do žita*, a to ani ve spisovném projevu), nelze dobře obměňovat tvary slov (*čilý jako rybička (rybka)*, nikoli však *ryba*, oproti tomu *mlčel jako ryba*, ne jako *rybička*), ustálený bývá i slovosled slov (*mít na růžích ustláno*, nikoli *ustláno na růžích*).

Mnohé frazémy zastarávají a ustupují, eventuálně mizí z užívání, zároveň však vznikají nové, proto je možno mluvit o dynamice frazeologie (tou se zabývá například starší článek Marie Čechové publikovaný v *Naší řeči* v roce 1986).

V naší práci se zaměříme nejen na jednodušší výrazy, ale i na rozsáhlejší spojení s komunikativní funkcí (příslloví, pořekadla aj.).

Nejrozšířenějším typem frazémů (v publicistickém stylu) jsou frazémy lidové a kolokviální. Za kolokviální jsou považovány takové typy, které jsou vlastní spontánní běžně mluvené komunikaci.¹³⁵ Lidé je používají automaticky a ve velkém množství (např. *nechat si otevřená zadní vrátka, být trnem v oku, vyhrát nebo prohrát na celé čáře* apod.), jejich užitím

¹³⁰ BEČKA, Josef Václav. *Slovník synonym a frazeologismů*. 2. vyd. Praha: Novinář, 1979. S. 321.

¹³¹ ČECHOVÁ, Marie. Dynamika frazeologie. *Naše řeč*, 1986, roč. 69, č. 4, s. 178-186.

¹³² BEČKA, Josef Václav. *Slovník synonym a frazeologismů*. 2. vyd. Praha: Novinář, 1979. S. 321.

¹³³ Tamtéž s. 321.

¹³⁴ Tamtéž s. 321.

¹³⁵ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 254.

dochází k oživení hovorů a textů. Při analýze blogů využijeme kolektivní dílo *Slovník české frazeologie a idiomatiky*¹³⁶ (Výrazy slovesné, Výrazy neslovesné, Přirovnání).

V analyzovaných textech autorek blogů převažují frazeologická spojení týkající se partnerských vztahů. Téma druhého pohlaví, partnerství, volnosti ve vztahu, nevěry a celkově vztahu mezi mužem a ženou je oblíbeným a velmi častým ženským tématem, vybrané bloggerky proto volí specifické vyjádření k ozvláštňení stereotypního tématu.

Užit je například frazém komentující vstup do manželství *jít do toho s rozumem*, komentována je volnost v partnerském vztahu *kdo prchne z dohledu, má vyhráno* (mít vyhráno); *musí podat pravidelná hlášení* (podat hlášení), *jít na jedno*. Prvotní fáze vztahu zamilovanost - může být vyjádřena jako: *zblázníme se do špinavého blondáka*. V případě spokojenosti ve vztahu je užito spojení (má ji tak rád, že by ji na ruku nosil) *nosil mě na ruku*, v opačném případě *být spolu ... dvacet čtyři hodin denně by spolehlivě zabilo každý vztah*. K tématu rozchodu a nevěř je užito frazému *to by v tom byl čert, abych si ... nevybrala nejlepšího muže v Česku*. Ve většině analyzovaných textů převládají slovesné frazeologické obraty, jež se vyznačují spojením podstatného jména se slovesem, sloveso uvádí podstatné jméno do dějového vztahu.

Mezi výrazy neslovesné, související s tématem partnerství, patří spojení pod pláštíkem (s předstíráním) *pod pláštíkem partnerského blaha; láska na první pohled*; a spojení *jeden chlap hezčí jak druhý*. Kladná i záporná stránka věci je vyjádřena výrazy *rub a líc každá mince má svůj rub a líc*; a novějším typem plus a minus *vše má své plus a minus*. Dalšími užitými neslovesnými výrazy jsou ustálená spojení *katastrofický scénář; široký úsměv; krajní pocit; láskyplná péče*.

Užití frazeologismů v publicistickém stylu je typické výrazovými proměnami a modifikacemi, tak je tomu například u frazeologismu *držet na uzdě*. U bloggerky Štěpánky Bergerové se frazém objevuje v původním tvaru *držet své drahé polovičky na uzdě*, následně je aplikována modifikace: *držet své drahé polovičky na řetězu, na cezené nudli, na krátké oprati*. „Proměnou procházejí frazémy všech typů, ale ne stejnou měrou, navíc jsou některé jejich obměny nečekané, neopakované.“¹³⁷ S tématem jídla a vaření jsou spojena vyjádření *honit mlsná (začala mě honit nejen mlsná)*; *nasadit si něco do hlavy (mé vaření bylo ... když si do hlavy nasadíte program)*; *doplnit si mezeru (v podobě spontánní chuti doplnit si v tomto*

¹³⁶ ČERMÁK, F. a kol, *Slovník české frazeologie a idiomatiky*. Praha: Academia. I. díl 1983, II. díl 1988, III. díl 1994.

¹³⁷ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 256.

oboru mezeru ve vzdělání). Snaha o ozvláštnění se projevuje při užití frazému zakopat válečnou sekeru, kdy je v následující větě užito sloveso vykopat. *Zakopejme válečnou sekeru, která ..., byla často vykopána kvůli věcem zcela malicherným.*

Téma rodiny nacházíme pouze u jednoho frazému (*tradice se předávala z generace na generaci*).

Dalších slovesných frazeologismů bylo užito v příspěvcích Hany Formánkové,¹³⁸ která komentuje českou politickou scénu a frazémy využívá pro upoutání pozornosti k mnohdy nepopulárnímu tématu například: *jasný vítěz zvítězil jen o prsa*. K vystupňování a dovršení stavu používá frazém nasadit/dát něčemu korunu (*korunu všemu nasadil Nejvyšší správní soud*). Stav rychlého přibývání a vyjádření toho, že se něco stává zcela běžným, formuluje výrazem růst jako houby po dešti (*nálevny rostly jako houby po dešti*). Jako umíněné, panovačné, bojovné ve smyslu svého přání a snahy dosáhnout uskutečnění síle, charakterizuje politické představitele pomocí frazému prosadit svou (vůli) *Není to naopak důkaz politické zvůle, která si vždy prosadí svou?* Podobný význam má užití spojení: *... dosadit na hrad svého člověka, který jim půjde na ruku?*

Tina Solanová¹³⁹ užívá frazémů při popisu vlastního zážitku (vtipného příběhu o kočce a monitoru), frazém slouží jako podpora humoru a emocionality: *našla odvalu skórovat; je hráč, co sází na jistotu; každá rána byla zásah do černého; válet se smíchy po zemi; to chce klid a nohy v teple*. Stejně tak Ivana Dianová¹⁴⁰ popisuje vlastní zkušenost pomocí frazému stáhnout z kůže (*kdyby zavrtěly chvostem ze spaní, stáhnou mě z kůže*).

Jako metaforický i nmetaforický frazém propoziční s obvykle didaktickou funkcí¹⁴¹ bývají označována přísloví, lze v nich nalézt bohatost jazyka, krásu lidové poetiky i praktické postoje lidí. Prísloví, rčení a pořekadla rovněž procházejí inovacemi a jsou uplatňovány v nových souvislostech.¹⁴² Autorky blogů užívají opět převážně takových, která souvisejí s oblíbenými ženskými tématy. Podoba přísloví láska prochází žaludkem je užitá v podtitulku příspěvku Štěpánky Bergerové *O nechutenství a debužirování aneb nejen o procházení lásky žaludkem ...*; dalším příslovím odkazujícím k jídlu a vaření je *Jak k jídlu, tak k dílu* a *Nikdy*

¹³⁸Formankovaa.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://formankova.blog.idnes.cz/>>.

¹³⁹Solanova.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://solanova.blog.idnes.cz/>>.

¹⁴⁰Dianova.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://dianova.blog.idnes.cz/>>.

¹⁴¹KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 357.

¹⁴²ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 256.

neříkej nikdy. Postoj k mužům je vyjádřen v textu Ireny Fuchsové,¹⁴³ *s chlapem je to prašít jako uhoď*.

Výjimkou jsou užitá přísloví Hany Formánkové,¹⁴⁴ která využila k okomentování politické situace přísloví *Kdo chce psa bít, hůl si najde!* a Tiny Solanové,¹⁴⁵ která komentuje březnové počasí pořekadlem *Březen – za kamna vlezem* a příslovím *Všechno zlý je k něčemu dobrý*, s užitím prvků obecné češtiny.

Pro úplnost výkladu zmíníme i tzv. kulturní frazeologismy, které jsou součástí kulturní historie a kulturního života. „Radíme sem frazeologii antickou, křesťanskou, ale i pozdější kulturní frazeologii, podmíněnou a přenášenou oficiálním vzděláním.“¹⁴⁶ Patří sem například latinské citáty *Quos Deus podere vult, dementat prius* (Koho chce Bůh zničit, zbaví ho nejdříve rozumu),¹⁴⁷ obrazná vyjádření (*sysifovská práce, překročili Rubikon*), křesťanská frazeologie (*mít Kristova léta, ty js imi ale nevěřící Tomáš*). Vysokou frekvenci mají neslovesné, krátké jmenné nebo předložkové obraty *de facto* (ve skutečnosti, vlastně), *a priori* (z předem známého), *summa summarum* (celkem, úhrnně, i ve významu: zkratka a dobře).¹⁴⁸ Mimo uvedené příklady se v publicistických textech užívají kulturní frazeologismy omezeně, vzhledem ke skutečnosti, že se masové sdělovací prostředky obracejí na široké spektrum čtenářů, často dochází k nepochopení a nepochopení, způsobené absencí hlubšího humanitního vzdělání (neznalost latiny, mytologie, biblických frazeologismů apod.)¹⁴⁹

Pokud jsou kulturní frazémy výjimečně užity, obsahují vyjádření křesťanského nebo antického původu (*hříšné peníze, stát za hřích* apod.). Z toho vyplývá pro autory povinnost užívat frazémy vždy se zřetelem k předpokládaným adresátům. Analyzovaný materiál blogů ženských autorek neposkytl žádné příklady kulturních frazeologismů.

5.3 Obrazná vyjádření

¹⁴³ *Fuchsova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://fuchsova.blog.idnes.cz/>>.

¹⁴⁴ *Formankovaa.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://formankova.blog.idnes.cz/>>.

¹⁴⁵ *Solanova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://solanova.blog.idnes.cz/>>.

¹⁴⁶ ČECHOVÁ, Marie. Kulturní frazeologie v současné komunikaci. *Naše řeč*, 1993, roč. 76, č. 4, s. 179.

¹⁴⁷ Tamtéž s. 179.

¹⁴⁸ ČECHOVÁ, Marie. Kulturní frazeologie v současné komunikaci. *Naše řeč*, 1993, roč. 76, č. 4, s. 180.

¹⁴⁹ Tamtéž s. 183.

I když se od současné publicistiky žádá myšlenková hutnost, nasycenost fakty, stručnost, konkrétnost a pojmová srozumitelnost, objevuje se naproti tomu snaha o originalitu a obraznost vyjádření.¹⁵⁰ Obrazná vyjádření jsou v podstatě založena na konotovaných významech a jejich metaforika (v publicistických stylech) nebývá příliš složitá. Prostřednictvím obrazných vyjádření může čtenář odhalit kladný nebo záporný vztah autora k danému tématu. Obrazná vyjádření plní v publicistice základní informativní funkci, současně však poutají pozornost čtenářů, slouží k zintenzivnění celého komunikátu, jsou aktivní a živá, takovýto text bývá emocionálnější a pro čtenáře zajímavější. Obrazná pojmenování můžeme považovat za základní prostředek stylové aktivace. Při častém opakování podléhají obrazná vyjádření automatizaci, užívají se opakovaně a stávají se obecně vžitá (např. *boje se rozhořely, start do nového roku, nová tvář města* apod.), někdy mohou poklesnout v klišé. Nejfrekventovanější jsou vyjádření s metaforou, přirovnáním, metonymií, synekdochou, personifikací apod.

Excerpce obrazných vyjádření blogových příspěvků žen dokládá převážně typ personifikujícího spojení substantiva a slovesa, nejčastěji se vyskytuje spojení neživotného činitele s činností příznačnou pro životnost. Například u blogu Hany Formánkové¹⁵¹ *soud nezůstal pozadu, soud smetl ze stolu, tahanice by mohly otrást, kampaň zamíchá předvolebními preferencemi, ČSSD spáchala politickou sebevraždu, pivovary zaprodaly, hovor se zvrhne, kolik hospod se stane obětí*. U Ireny Fuchsové¹⁵² se tento typ objevuje u tématu nakupování *peněženka se musí zabydlet*. S narůstající frekvencí užití klesá stylová aktivita pojmenování, tak je tomu například u spojení *jak jsou ... přátelé a přítelkyně monitorování* (sledování, ale ne monitorem), obrazné vyjádření se objevuje opět u tématu partnerských vztahů.

Významné zastoupení mají přirovnání se spojkou *jako (jak)*, rovněž založená na obraznosti pojmenování, zaznamenali jsme přirovnání tradiční a všeobecně známá *usínala jsem jako miminko; zmizela jako mávnutím kouzelného proutku; zpocená jako myš*, rovněž také přirovnání živá, nová a neotřelá. Opět jsou užitá v tématech týkajících se vaření, jídla a mužů (*rejte se v tom jak v bolavém; bříško jako pekáč buchty*). Další obrazná vyjádření jsou

¹⁵⁰ MINÁŘOVÁ, E. Obrazná vyjádření ve stylu publicistickém. In Jančáková, J. – Komárek, M. – Uličný, O. (eds.). Spisovná čeština a jazyková kultura 1993. Praha: UK, s. 181 – 183.

¹⁵¹ *Formankova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://formankova.blog.idnes.cz/>>.

¹⁵² *Fuchsova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://hauserova.blog.idnes.cz/>>.

aplikována při popisu vlastních zážitků a zkušeností *připadám si jak meteorologická zed' nářků; ukázala mi rozmašírovaná kolena strupy jako lívance; řízla sebou jako podřatá; mňouká jak na lesy*). Pro publicistický styl jsou příznačná obrazná vyjádření související s dobou vzniku, např. přirovnání *měla nohy zimou modrý jak Avatar*. Příznakem expresivity se vyznačuje spojení *zvonil jako debil*.

Vyskytuje se i nápadité přirovnání: *argument snad ze šuplíku - logika brouka Pytlíka*, jež k sobě svou nápaditostí nepochybně poutá velkou míru čtenářské pozornosti.

Neobvyklost vyjádření podporují také různé jazykové hříčky, které užily Štěpánka Bergerová¹⁵³ (*dnešní muž neupřednostňuje historických pět P, nýbrž tři V ... pro neznalé 3V = vášeň, volnost, vaření*) a Ivana Dianová¹⁵⁴ *PPPPP – poctivý pytel pravého prachového peří*.

Originálnost vyjádření podpořená zajímavými obraznými pojmenováními, specifickými přenosy významů ozvláštňují styl autora, dodá textu více emocionality a originality.

¹⁵³*Bergerova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://bergerova.blog.idnes.cz/>>.

¹⁵⁴*Dianova.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://dianova.blog.idnes.cz/>>.

5.4 Expresivní výrazy

Expresivitou chápeme pragmatickou složku významu příslušného výrazového prostředku, která je dána postojem mluvčího ke sdělované skutečnosti.¹⁵⁵ Jako jazykový jev není expresivita problémem jen lexikologickým, proniká i do ostatních oblastí jazyka: „uplatňuje se v jeho zvukové stavbě, v oblasti tvoření slov, jeví se výrazně v tvarosloví ...“¹⁵⁶ Mnohá česká slova vyjadřují kromě základního nociónálního významu i osobní citový vztah mluvčího (autora) k dané skutečnosti. Zdrojem pro použití expresivních výrazů není jen spisovný jazyk, ale i ostatní útvary národního jazyka.

Expresivitou se zabýval zejména Josef Zima,¹⁵⁷ zde budeme vycházet z jeho dělení expresivity do tří skupin. Prvním typem jsou slova, jejichž expresivní charakter lze poznat i bez kontextu už jazykovým povědomím, expresivnost je nedílnou součástí jejich významu. Často souvisí s jejich hláskovou a slohotvornou podobou (*každíčkový, velikánský, hulit, spinkat* apod.), nazývají se inherentní expresiva.

Dalším typem jsou slova označovaná jako adherentní expresiva, jež nemají znaky expresivity ve svém základu. Ve srovnání s inherentní expresivitou si zachovávají neutrální, věcný význam a znak expresivnosti získávají až v kontextu (např. *roboty – těžká práce, ořukávat něco – zkoumat* apod.).

Třetí typ nepatří do oblasti lexikologie, ale je jevem stylistickým. Expresivním se slovo stává až v kontextu tím, že se odlišuje od svého jazykového okolí (příkladem může být užití odborných termínů v běžném hovoru). Nazývá se kontextová expresivita a uplatňuje se v uměleckém stylu.

V této práci využijeme k analýze pouze první dva typy expresivity – inherentní a adherentní.

¹⁵⁵ KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 131.

¹⁵⁶ ZIMA, Jaroslav. *Expresivita slova v současné češtině: studie lexikologická a stylistická*. Praha: ČSAV, 1961. S. 5.

¹⁵⁷ Tamtéž s. 10-11.

5.4.1 Inherentně expresivní výrazy

Nejobsáhlejší skupinou jsou výrazy, u kterých je expresivita dána příponami (ty „svou tvarovou a významovou nápadností označují výkyv od neutrálního základu zpravidla existující vedle slova expresivního“¹⁵⁸).

V českém jazyce je inherentní expresivita u substantiv maskulin dána především těmito domácími příponami: -ák, -ač, -ec, -ek, -och, -ouš, -oušek, -as, -an, -án, -oun, -our.¹⁵⁹ V českém jazyce jsou expresivní substantiva maskulin nejčastěji tvořena příponou -ák. Zkoumaný materiál ženských autorek poskytl pouze jeden příklad, nacházíme výraz *závislák* (*mám doma závisláka*), jenž je příponou -ák odvozen od adjektiva *závislý*. U tohoto typu bývá expresivita zdůrazněna střídáním samohlásek (př. *krutý-krut'ák*) v rozebíraných textech se takový příklad neobjevil. Přípona -ec označuje nositele negativních vlastností *blbej blbec*, expresivní příznak nese i slovo *debil*. Expresivní jsou také slova, kterými autorky označily prostor, kam si může muž jít od ženy odpočinout *kutloch, kumbál*. Jako *pejskař* je označen vlastník a milovník psů v příspěvku Ivany Dianové. Zvláštní případ tvoří slovo cizího původu¹⁶⁰ *gambler*. Z důvodu ekonomizace jazyka se často užívá anglicismů, které se užíváním zařazují do systému českého jazyka. Posledním typem substantiv maskulin je přátelské oslovení *kámo*. Je nutno zmínit, že stupeň expresivity není u všech uvedených příkladů stejný.

Mnohem méně jsou v lexiku češtiny zastoupeny inherentní výrazy dané příponami substantiv rodu ženského. Typické jsou přípony: -na, -anda, -inda, -enda, -izna, -ajzna, -ule. Autorky blogů využily pro jazykové ozvláštnění výrazů: *zašívárna, trucovna* (tato slova se vztahují k tématu mužské a ženské volnosti ve vztahu); *dvacítká* (*po dvacíctce jsem založila*), *dvačtyřicítká* (*já jsem přece jenom dvačtyřicítká*) jako expresivně užitý výraz daného věku; expresivitu nese i výraz *odvykačka* (*takže ho ani nemůžu vrazit někam na odvykačku*); *oddyhovka* (*povolební oddychovka*). Značnou expresivitu přináší výraz *socka* (*vznikla taková plochá socka*.)

Expresivní jsou i deriváty vzniklé změnou kategorie neživotnosti v životnost, například u slovo tvorného typu substantiv zakončených příponou -ina. Těmi se zabývá článek Vladimíra Šmilauera publikovaný v *Naší řeči* v roce 1938; Šmilauer ukázal, že taková slova

¹⁵⁸ Tamtéž s. 14.

¹⁵⁹ Tamtéž s. 20.

¹⁶⁰ Výskyt cizích slov v ženských textech byl minimální, proto cizí slova nerozebíráme v samostatném oddílu.

označují výsledky destruktivních dějů (připálenina, trhlina, zdechlina) nebo nějak postižená místa lidského těla (opuchlina).¹⁶¹ V textu se objevil příklad *vychrtlina (co by si počal s vychrtlinou)*, označující nezdravě hubenou ženu.

„Formálním indikátorem expresivity jsou u slov této skupiny jednak neobvyklost dané hlásky nebo hláskové skupiny se zřetelem ke hláskovému skladu slov neutrálního lexika...; jednak odlišnost modifikace zvukové podoby vzhledem k slovu, které se může jevit jako základní ...“¹⁶² například slovesa *rejpat, čučet (ze kterýho by nečučelo)*.

5.4.1.1 Deminutiva

Specifický oddíl v oblasti inherentní expresivity tvoří deminutiva (názvy zdrobnělé), „vznikající modifikací významu substantivním příznakem menšího rozměru (deminucí), z něhož se odvozují pragmatické významy kladného nebo záporného hodnocení.“¹⁶³ Některá deminutiva nemusí bezpodmínečně obsahovat expresivitu, mohou mít pouze nociónální význam (například u menších jevů *zvonek, knížka* aj.).

Zdrobněliny označují kladný nebo záporný vztah mluvčího ke sdělované skutečnosti, v českém jazyce převažují kladné typy zdrobnělých výrazů (důvěrná, familiární slova, hypokoristika aj.), výjimečně se setkáváme s deminutivy se záporným příznakem (možné je ironické užití např. *to je synáček – nepodařený*).¹⁶⁴ Deminutiva nejsou vhodná v odborné, administrativní oblasti, pokud nejsou terminologizována, v publicistické oblasti se deminutiva uplatňují v závislosti na cíli projevu a žánrové formě textu.

Ženská obliba soukromých a intimních rozhovorů předznamenává užívání familiárních, zdrobnělých a důvěrných výrazových prostředků.

Bloggerky hojně využívají domácká deminutiva například *tatínek (s jakou oblibou prchal tatínek do garáže), babička (vzdychla si moje babička, kárala mě babička, babička by ze mě měla radost), dědeček (když se mi po zesnulém dědečkovi zasteskne)*.

Pro rodinné příslušníky, partnery, domácí mazlíčky je užito důvěrných oslovení *mazlíček, miláček, čumáček (lepší mazlíček než jakýkoli plyšák; miláčku, pustíš mě ...;*

¹⁶¹ ZIMA, Jaroslav. *Expresivita slova v současné češtině: studie lexikologická a stylistická*. Praha: ČSAV, 1961. S. 22.

¹⁶² Tamtéž s. 13.

¹⁶³ KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 283.

¹⁶⁴ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 166.

přítulný tvor se špičatým čumáčkem), mužské břicho popisuje Štěpánka Bergerová jako *bříško* (*poživačné mužské bříško*), milostná schůzka je označena jako *dýchánek* (*soukromý intimní dýchánek*).

Kvantitu vyjadřující menší míru vlastností nebo rozměru nacházíme u slov s příponami *-eček* (*domeček* (*změnil prostor pod peřinou v domeček*), *-ka hospůdka* (*hospůdka patří neodmyslitelně k fenoménu*), *vesnička* (*i v té nejmenší vesničce*), *myška*. Při popisech vlastních zážitků a zkušeností se objevují sekundárně odvozená deminutiva příponou *-ička*: *srandička* (*vždycky k tomu dopsal nějakou srandičku*), *zábavička* (*ale pravá zábavička začala*), *vrstvička* (*pokrytých pevnou vrstvičkou akrylu*), *dílnička* (*kde měl malinkou dílničku*). Expresivitu nesou deminutivní výrazy, kterými autorky popisují vlastní zážitky a zkušenosti *dřeváčky* (*na Velikonoce směla vzít poprvé ... dřeváčky*), *Bravíčko* (*začala sbírat plakáty z Bravíčka*), *spoluobčánci* (*mnozí mí spoluobčánci*), *božíčku* (*božíčku, to bude radosti*). Objevují se i adjektiva s deminutivními sufixy *měkoučký* (*měkoučký, přítulný tvor*) a *malinká* (*malinkou dílničku*).

5.4.2 Adherentně expresivní výrazy

Většina slov české slovní zásoby je neutrální a nenese znaky expresivity ve svém základním významu, sémantickou změnou však může dojít k ustálenému expresivnímu významu. Oproti inherentně expresivním výrazům hraje podstatnou roli kontext, kterým výraz nabývá příznaku.

Blogové příspěvky autorek obsahují tato specifika především ve spojení s typicky ženskými tématy (muži, nákupy, rodina). Pro počáteční fázi milostného vztahu, zamilovanost a milostný akt jsou užity expresivní výrazy *zbláznit se do někoho* (*zblázníte se do špinavého blondáka*), *ztratit dech* (*dovede nás přimáčknot na zed', až ztrácíme dech*), *mít chuť* (*mé chutě dostávaly konkrétní podobu*). *Prchnout z dohledu* naznačuje problémy v partnerství, nevěra je vyjádřena expresivním *zahýbat* (*zahejbal mi; po dvou letech jsem mu zahejbal taky*). Peripetie s peněženkou při nakupování jsou popsány expresivním *lovit* (*jak lovíte z přihrádek nové peněženky*). Expresivním *žere* autorka vyjadřuje kladný vztah k nějaké věci (*žere Depešáky*), expresivní výraz *frčet* se objevuje ve spojení s dobou (*tenkrát ještě nefrčely anorektické modelky*).

Nová a neotřelá užití expresivních výrazů přispívají k oživení a ozvláštnění textu, tak je tomu například u příspěvků Tiny Solanové.¹⁶⁵ Stav, kdy je potřeba z někoho něco dostat označuje spojením *vymáčkout z někoho něco* (*z ní klidně ty dvoustránky vymáčkneš*), k pojmenování toho, že něco pokazila, užila výrazu *vymňoukla* (*prostě jsem to pěkně vymňoukla*). Dalším takovým příkladem je sloveso *vyměknout* (*tento týden jsem ale vyměkla i já*). Substantivum *břečka* nabývá v kontextu - *nechtějí se rejpat v politické břečce* značné expresivity.

5.4.3 Intenzifikující a hodnotící výrazy

Mezi slova s expresivním příznakem řadíme také hodnotící výrazy, jež svými významy zdůrazňují pojmenovávanou osobu, předmět aj. Projevují se vysokou mírou emocionality a expresivity, prostřednictvím nich má čtenář představu o osobním vztahu mluvčího k dané skutečnosti. Jejich užití ovlivňuje především konkrétní komunikační situace, módnost a potřeba vzbudit pozornost. Hodnotící výrazy jsou typické zejména pro běžnou hovorovou češtinu, publicistické texty je užívají k upoutání pozornosti a zesílení významu.

Pro ženy je charakteristické užívání slov z okruhu pocitů, emocí, nálad a motivací a jejich slovník je výraznější v oblasti kvalifikačních určení.¹⁶⁶ Ženy běžně užívají hodnotící adjektiva, která se pojí nejčastěji se substantivem, jejich užitím hodnotí vzhled, chování aj. mužů i žen. Příspěvky bloggerek poskytují příklady hodnotící muže: *úžasný* (*ten první byl úžasný*); *boží* (*ten druhý byl boží*); *chytrý, krásný, nádherný, galantní, bohatý*. Téma partnerství a mužů ozvlášťují výrazy *úchvatná orientace; vzrušující představa; sladké vyvalování; vášnivé líbání*. Oblast módy a nákupů komentují výrazy *nádherná, dokonalá, přesná peněženka; úžasná bunda*.

Převažují kladně hodnotící adjektiva, negativní výrazy se pojí s událostmi vyjadřující negativní zážitek nebo zkušenost, kterou tímto zesilují například: *strašný pocit* (*Víš, že to byl strašnej pocit ...?*), *děsivé vedro* (*Navíc mi bylo přímo děsivé vedro.*).

Vedle hodnotících výrazů v podobě adjektiv zastávají funkci hodnocení a intenzifikace také adverbia, avšak v daleko menší míře. Na blozích se objevily tyto příklady: *beznadějně; omámeně* (*omámeně kývneme*); *blaženě* (*pomyslela jsem si blaženě*).

¹⁶⁵ Solanova.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://solanova.blog.idnes.cz/>>.

¹⁶⁶ ČMEJRKOVÁ, Světlá. Žena v jazyce. Slovo a slovesnost, 1995, roč. 56, č. 1, s. 46.

Expresivita je vlastní také citoslovcím. Zima¹⁶⁷ je rozděluje na subjektivní (impulzivní, citová, rozkazovací) a objektivní (onomatopoická, zvukomalebná). Zkoumaný materiál poskytuje oba příklady, napodobující přírodní a jiné zvuky tj. onomatopoická *buf, buf; pac, pac* a citoslovce vyjadřující city a nálady mluvčího *jéé, ty hřály*. Citoslovce jsou převážně užívány v soukromých mluvených projevech, v analyzovaných textech svědčí o specifickém postavení blogu na pomezí mluvenosti a psanosti.

5.5 Módní výrazy a výrazy odrážející dobu vzniku

Blogy jsou zaměřené na aktuální situaci, proto u nich nacházíme jednotky odrážejících dobu vzniku. Nejčastěji se jedná o jednoslovná nebo více slovná pojmenování, popř. o ustálená spojení užívaná s velkou frekvencí v politice, kultuře, ekonomice aj.¹⁶⁸

Publicistický styl je výrazně ovlivněn jazykem soudobé politiky, slova jsou přenášena z politiky do publicistiky a odrážejí politické, společenské a ekonomické realie související s přeměnami společnosti,¹⁶⁹ častým užitím přecházejí některá z nich v novinářská klišé.

Na analyzovaných blozích nacházíme tyto výrazy nejčastěji u Hany Formánkové:¹⁷⁰ *pád preferencí, kontraproduktivní, skandály, zmanipulován, privatizace*. Za zvláštní typ výrazu spojeného s dobou považujeme shodný atribut, jenž se objevuje jako výrazný syntaktický prostředek publicistických textů (lze jej chápat i jako prostředek zhušťování vyjádření). V publicistice bývá využíván pro svou jednoduchost, stručnost a přímost.¹⁷¹ Analyzovaný materiál obsahuje spojení: *jasný vítěz, nulová hodnota, rychlý vzestup, korupční politika, národní chloubna, předvolební preference, „parazitující“ živnostník*.

V publicistických textech se vyskytují jevy vymykající se současným stylovým normám a lexiku spisovného jazyka, tento jev je označován jako metajazykový charakter vyjádření (odrážející hodnotící uvědomění autora).¹⁷² Autoři psaných komunikátů jej signalizují uvozovkami, u autorek nacházíme příklady „*parazitující*“ *živnostník*, „*příšerný*“ *život*.

¹⁶⁷ZIMA, Jaroslav. *Expresivita slova v současné češtině: studie lexikologická a stylistická*. Praha: ČSAV, 1961. S. 34.

¹⁶⁸ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 253.

¹⁶⁹Tamtéž s. 253.

¹⁷⁰*Formankovaa.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://formankova.blog.idnes.cz/>>.

¹⁷¹ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 253.

¹⁷²Tamtéž s. 261.

Módní výraz v pozici shodného atributu (stojící mimo politickou sféru) se vyskytl pouze v jednom případě *počítačový závislák* (počítačová závislost). Jako výjimku uvádíme módní výraz spojený s vařením a muži: *mezi muži existují gastrosexuálové* (*gastrosexualita*). S dobou vzniku souvisí užité pojmenování celé generace: *generace Husákových dětí*.

Objevují se výrazy, které byly populární v době dřívější: *céčka, Bravičko, Depešáci, repre, piksla, čára, fest*.

Shrnutí

Analýza vybraných blogů potvrdila existenci rysů, které jsou typické pro ženskou komunikaci. Ženy primárně hovoří o svých vlastních osobních zkušenostech, oblíbenými tématy jsou muži, partnerské vztahy, děti, vaření, móda a nakupování. Čtyři z pěti autorek zaměřily svou pozornost na tato témata, výjimkou je bloggerka Hana Formánková, která ve svých textech komentuje především politickou situaci. Na zvolená témata aplikují autorky osobité výrazové prostředky - důležité zastoupení mají v ženském lexiku frazeologická spojení a obrazná vyjádření, pomocí kterých bloggerky poutají čtenářovu pozornost a ozvláštňují text.

Dalším prostředkem je užití expresivních výrazů, jimiž autorky sdělují svůj osobní vztah a emocionální hodnocení k dané skutečnosti. Dochází k uplatnění deminutiv (především v oblasti rodinných příslušníků a partnerů), hodnotících a intenzifikujících výrazů, jež zesilují význam pojmenované věci, osoby aj. V menší míře jsou zastoupeny také módní výrazy a pojmenování odrážející dobu vzniku.

6 Specifické lexikální prostředky ve vybraných mužských blozích

6.1 Specifika mužské komunikace

Osobnost muže je primárně situována do veřejné, občanské a politické sféry, ve které vzniká mezi subjektem a objektem větší odstup.¹⁷³ Mluvené i psané komunikáty mužů se proto nejčastěji týkají aktuálních společenských témat, politické situace aj. Už samotné titulky analyzovaných textů tuto skutečnost potvrzují (*Politické bahno, Neslavný odchod Václava Klause, Nadbytečná pracovní síla aj.*). Na rozdíl od konverzací žen jsou mužské rozhovory charakteristické principem konkurence, citové neutrality (muži nemluví o svých pocitech, náladách, emocích), distance (je patrný určitý odstup) a autority.¹⁷⁴ Z hlediska slovní oblasti tíhnou muži více k nadávkám, klení a užívají ve větší míře slova označující destruktivní činnost, málokdy užívají hodnotící a intenzifikující výrazy, které u žen plní funkci osobního vztahu ke sdělované skutečnosti a zesilují význam.

S vlnou zájmu o zkoumání řeči z hlediska pohlaví mluvčího se lingvisté začali zajímat o konverzační chování mužů a žen. Výzkumy především z oblasti konverzační analýzy věnují pozornost mechanismům a četnosti střídání replik, předávání slova, představení nových témat a jejich následnému rozvíjení, jsou sledovány také odlišnosti základních schémat v řeči pohlaví. Podle empirických studií jsou muži v hovoru aktivnější, slova se ujímají mnohem častěji než ženy, jejich odpovědi jsou delší a stávají se častěji podkladem pro následující repliky, jež podněcují další hovor mužů i žen,¹⁷⁵ v konverzaci s ženou usiluje muž o dominantní postavení.

Na analyzovaném materiálu budeme sledovat výskyt stereotypních představ o mužském vyjadřování. Vzhledem k tomu, že zkoumáme psané, připravené a především veřejné texty, nepředpokládáme výskyt hrubých slov, nadávek a vulgarismů. Posoudíme, v jaké míře se u mužů objevují expresivní výrazy a obrazná pojmenování, zda se vyskytují pro muže netypické hodnotící a intenzifikující výrazy a deminutiva. Pozornost bude věnována také specifickým lexikálním prostředkům, které se nevyskytly u ženských bloggerek

¹⁷³ ČMEJRKOVÁ, Světa. Žena v jazyce. *Slovo a slovesnost*, 1995, roč. 56, č. 1, s. 46.

¹⁷⁴ Tamtéž s. 46.

¹⁷⁵ Tamtéž s. 47.

(především cizí a přejatá slova). Na závěr srovnáme intenzitu analyzovaných lexikálních jednotek z hlediska pohlaví autora textu.

6.2 Frazémy

K hojně užívaným výrazovým prostředkům patří (stejně jako u žen) frazeologická spojení, která jsou dokladem toho, jak autoři publicistických textů (blogových příspěvků) využívají bohaté prostředky národního jazyka.

Nejčastěji jsou užity lidové a kolokviální frazémy, jimiž autoři komentují témata týkající se politické situace v České republice,¹⁷⁶ takto užitá spojení byla zaznamenána u všech pěti bloggerů. Bohatě jsou frazeologická spojení zastoupena u Václava Krále,¹⁷⁷ téma prezidentských voleb je ozvláštněno výrazem zamíchat/pomíchat někomu karty (*O snahu zamíchat někomu karty před volbami*), tedy znesnadnit a zkomplikovat něčí záměry. Konkrétní politické představitele charakterizuje tím, že se přestali přetvařovat a projeví své pravé úmysly: odhodili masku (*Okamura a Dienstbier ... odhodili jakékoliv masky*). Prezidenta Václava Klause obviňuje z tajného úmyslu, který označuje frazémem mít něco za lubem (*...pro Václava Klause neexistuje překážka, má-li cosi za lubem*), následně užívá frazému: sloužit někomu za terč *president je terčem žaloby*. Dalším užitým frazémem je držet někoho při životě (*... společnost svými daněmi drží při životě*).

Neslovesné výrazy označují ironicky a s nadsázkou charakter politiků: *čisté srdce* (*každý politik ... do voleb vstupoval s čistým srdcem*), *zdravý rozum* (*Zdravý rozum to však dozajista není*). Politická situace je podle autora cestou do pekel (*cesta do socialistických pekel*). Vyjádřeny jsou také postoje občanů České republiky k politické situaci a jejich povahové vlastnosti: dojná kráva (*... dojnou krávou státního aparátu*), stádo ovcí (*občané nejsou stádo tupých ovcí*), tohoto frazému je užito i u Karla Kříže¹⁷⁸ (*buď jsem ovce, která přijme bez výhrad ...*).

Další bloggeři užívají neslovesné výrazy v rámci tohoto tématu například při označení situace jít přímočaře proti něčemu a někomu, dochází k obměně frazému hlavou proti zdi (*rozběhne se hlavou vůči betonové zdi*); konkurenční politický zápas o získání postavení je vyjádřen spojením boj o koryto (*...vzájemného boje o koryta mezi straníky*); pro obyčejného člověka z lidu užívá frazém malý člověk (*ještě menší člověk, než jsme doufali*), prezident a

¹⁷⁶ Vzhledem k tomu, že velká část analyzovaných příspěvků pochází z ledna – února 2013, jsou častým tématem prezidentské volby, prezidentská amnestie aj.

¹⁷⁷ *Kral.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://kral.blog.idnes.cz/>>.

¹⁷⁸ *Kriz.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://kriz.blog.idnes.cz/>>.

jeho poradci jsou pojmenováni jako hradní páni (*podal ... na hradní pány žalobu*). Nerozhodnost vyjadřuje spojení miska vah (*co bylo na druhé misce vah... když se po roce 1989 lámal chleba*) a frazém lámání chleba je užit ve významu podstatného rozhodování. Poslušnost politiků je označena slovesným frazémem sklapnout podpatky (*oba dva sklapli podpatky, zákon by prý nevetovali*), naproti tomu byrokratické chování politiků je vyjádřeno frazémem řídit něco od zeleného stolu (*...umíněný byrokrat od zeleného stolu*). Častým užitím neslovesného frazeologického spojení dochází k automatizaci, mluvčí si mnohdy ani neuvědomují, že se jedná o frazém např. *noční můra (stav na politické scéně ...připomíná spíše noční můru)*.

Petr Čunderlík¹⁷⁹ specificky modifikuje frazém podrazit/podrážet někomu nohy na spojení okopávat kotníky: *... mu okopával kotníky, kde se jen dalo*, pomocí něj neotřele komentuje vztah Václava Klause k Václavu Havlovi. K další obměně dochází u frazému srát někomu na hlavu, Čunderlík nahradil expresivní srát spisovným kálet: *nakálením na hlavy všech občanů*, stejně tak u příkladu Karla Kříže *na hlavu si kálet nenechám*.

Tématem politiky se nezabývají dva z textů Marka Valička nazvané *Kolik lidí umře u vás doma v obejváku za jediný večer?* a *My jsme svatí, my kadíme fialky!*,¹⁸⁰ ve kterých autor rovněž užívá frazeologismů. Komentuje běžné denní události (rozhovory se svou matkou): strčit si něco za klobouk (*tyhle rady si strč za klobouk*), mít recht (*A víš, že máš recht.*) a mít z krku (*... ať máme z krku*). Mezi další užitá spojení patří přimhouřit nad něčím jedno oko (*... bude možné přimhouřit oko*), být bez chyby (*nejsem bez chyby, nejsem svatej*), válet se smíchy společně s novějším počůrat se smíchy (*to už jsem se smíchy válel po zemi a učůrával*), být v nedohlednu (*obroda lidstva ... je v nedohlednu*).

Na rozdíl od ženských textů se v mužských příspěvcích vyskytly příklady kulturních frazeologismů, opět však pouze ve výjimečných příkladech. První z nich komentuje postoj Václava Klause k Evropské unii prostřednictvím Pyrrhova vítězství *... jenže tady platí pořekadlo o Pyrrhově vítězství*, tento kulturní frazém je ovšem v následující větě parafrázován (autor předpokládá, že by mu adresáti nemuseli porozumět), *...jeho postoje sice byly správné avšak v praxi mnoho užitku nepřinesly*. Ve druhém případě je užití frazému pocházejícího z Bible: lámání chleba (*když se po roce 1989 lámal chleba*).

¹⁷⁹*Cunderlik.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://cunderlik.blog.idnes.cz/>>.

¹⁸⁰*Valicek.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://valicek.blog.idnes.cz/>>.

Přísluví, pořekadlo nebo rčení se v textech vyskytlo opět v rámci komentování politické situace, užito je přísloví víc škod, nežli užitku (*za své vlády udělal více škod nežli užitku.*) a *účel světí prostředky.*

6.3 Obrazná vyjádření a specifická přirovnání

Analýza potvrdila výskyt převažujícího typu personifikujícího spojení substantiva se slovesem, stejně jako u ženských textů byl i zde zaznamenán výskyt spojení neživotného faktoru s činností příznačnou pro životnost. Bloggeři Václav Král¹⁸¹ a Ivo Vašíček¹⁸² užili tohoto typu obrazného vyjádření k okomentování politické sféry (*země se ocitla v osidlech, peníze se přelévají, ceny rostou, nezaměstnanost roste, společnost se zadržává, kancelář odpověděla, Česká republika uvízla, zákon přijde, růst trhu apod.*). S narůstající frekvencí užití obrazných vyjádření klesá jeho stylová aktivnost, takovým příkladem je spojení: brány se otevřely (otevřely se brány výstaviště, otevírají se brány naší nejvyšší hokejové soutěže),¹⁸³ v textu se objevuje vyjádření *hradní brány se otevřely.*

Autoři blogů využívají k ozvláštnění textu i přirovnání, stejně jako u ženských textů se nejčastěji vyskytují se spojkou *jako*, zastoupen je tradiční typ: jako mávnutím kouzelného proutku (*...jako mávnutím kouzelného proutku zbavíme nenáviděných bájných horních deseti tisíc ...*), *bít se jako lev* („*naš Miloš*“ *se bude bít jako český lev*), uvedená přirovnání se vztahují k politickým tématům. Mimo téma politiky stojí přirovnání *bát se* (vyhýbat se něčemu) jako *čert kříže* (i): *... se jako čert kříži vyhýbám službám.* Bloggeři rovněž volí přirovnání *neotřelá, nová jako utržená loď rozbíjí o klidné přístavní molo*, často nesoucí příznak expresivity: *působí na mě jako homosexuál s vadou řeči; ...mi k sobě jde stejně jako miss ČR – aktuálně prostitutka na směně u kovadliny.*

Objevují se i přirovnání bez spojky *jako*: bývalý prezident republiky je přirovnán k lakmusovému papírku *Klaus je v této chvíli lakmusovým papírkem demokracie v Česku*, současný prezident k tanku *styl tanku, který lže, nehledí vlevo nebo vpravo a pouze boří* je také charakterizován jako *pantáta z Vysočiny.*

¹⁸¹Kral.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://kral.blog.idnes.cz/>>.

¹⁸²Vasicek.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://vasicek.blog.idnes.cz/>>.

¹⁸³ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 252.

6.4 Expresivní výrazy

Expresivně zbarvená slova lze diferencovat i podle obsaženého kladného a záporného příznaku. Vzhledem ke stereotypům, týkajícím se rozdílného užívání jazyka z hlediska pohlaví, jež panují ve společnosti, by měli muži tíhnout k užívání hanlivých (*psisko, babizna*), zhrubělých (*tlama, žrát*) až vulgárních slov (např. nadávky).

6.4.1 Inherentně expresivní výrazy

U substantiv maskulin je jejich expresivita dána především příponami aplikovanými na jména nositelů vlastností odvozených od adjektiv, nápadným rysem je jejich specifická hlásková podoba.

Domácí příponou -ák bylo od adjektiva odvozeno jméno nositele vlastností *drsňák*, expresivita je zdůrazněna střídáním samohlásek n – ň (*drsňák* – *drsňák*), nachází se v textu Marka Valička:¹⁸⁴ *...kterej chce bejt za drsňáka*. K expresivitě dochází v oblasti derivace, ale také změnou kategorie neživotnosti v životnost. Takovými příklady jsou slova *parták* (*parta*) *bude to dobrej parták*; *levičák, pravičák* (*levice, pravice*): *zdali je někdo levičák nebo pravičák*. Zvláštním případem vzniklým příponou -ák je slovo *prognosták* (*... na kamarádovi z prognostáku*). Přípona -ec označuje především nositele negativních vlastností (*blbec, hlupec, surovec, tupec* aj.) v textu se vyskytuje v případě *pitomec* (*kdo ty pitomce na obrazovku schvaluje*). Jako slovo s negativním příznakem nemůžeme označit slovo *borec* („*borci*“ *se vybičují ještě větším výkonům*), kterým se většinou označuje muž, jenž v něčem vyniká; často se výrazu *borec* užívá při komentování sportovních událostí (*naši borci získali zlato* apod.). Zřejmý expresivní příznak nesou slova *matroš* (*co si pánové soudruzi nahoře píchají do žíly za matroš*) a okazionalismus *tuneldědek* (*buď je to tuneldědek, co rozkradl ...*).

Na rozdíl od značné početnosti substantiv mužských tvořených expresivními příponami nacházíme mnohem menší počet feminin, avšak nejmenší počet slohotvorných typů je doložen u neuter.¹⁸⁵ V textech se neutrum vyskytlo pouze v jednom případě slova *nemehlo* (*nějaké nemehlo něco rozhodne*).

¹⁸⁴Valicek.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://valicek.blog.idnes.cz/>>.

¹⁸⁵ZIMA, Jaroslav. *Expresivita slova v současné češtině: studie lexikologická a stylistická*. Praha: ČSAV, 1961. S. 21.

U mužských blogových příspěvků převládají záporně zabarvené lexikální jednotky, např. *dysfemismus*¹⁸⁶ *čokl* (*Zemanovi budou mít čokla*). Vyskytují se vulgární výrazy *hajzl*, *sereš* (*tak nějak nás, Miloši, sereš*), nadávky *kreténi*, *svině*, zhrubělá a hanlivá slova *tlama*, *babice*, *hulvátská*.

6.4.1.1 Deminutiva

Uvedli jsme, že témata ženských rozhovorů se nejčastěji vztahují k rodině a partnerským vztahům, u kterých jsou deminutiva nebo oslovení partnerů a rodinných příslušníků, hypokoristika, aj. běžnou součástí. Mužská zkušenost je směřována do sféry veřejné, nepředpokládáme tedy jejich hojný výskyt.

V analyzovaném materiálu bylo užito pouze šesti příkladů deminutiv. Zdrobněliny vyjadřují kladný citový vztah mluvčího k nositeli zdrobnělého výrazu, v případě záporného vztahu je deminutiva užito ironicky. Takto je užito slov: *skupinka* (*celá tato skupinka pučistů*), *aparátčik* (*podlehne démonu bolševických aparátčiků*), *pindík* (*politická fraška vrcholí ... poměřováním pindíků*), *odznáčků* (*směšnou výměnou s Ivanem Gasparovičem*) ve všech příkladech se jedná o zdrobnělé výrazy objevující se v příspěvcích komentujících českou politickou scénu. Zbývající zdrobněliny jsou užity bez ironického záporného příznaku *pultík* (*dával na pultík peníze*) a *maminky* (*nastávající maminky*).

Analyzované mužské texty jsou zaměřeny spíše na odborná témata, proto není užití deminutiv příliš vhodné.

6.4.2 Adherentně expresivní výrazy

Mužské texty vykazují ve srovnání s ženami mnohem menší výskyt adherentně expresivních slov. Případy, ve kterých byly expresivní výrazy užity, souvisejí s politickou situací. Přenesením výrazu do nečekaného kontextu nabývají výrazy expresivity, například slova *vymáchat* a *žumpa* užita v titulku *Jak se vymáchat v české politické žumpě*, dále sloveso *vypláchnout*, užito ve větě *Václav Klaus ... vypláchl svá ústa výrokiem Václava Havla*. Specifický příznak nese sloveso (*na*)*hrabat*, které v přeneseném významu znamená: získat si pro sebe co nejvíce prostředků (především peněz), dokud je to možné. V textu je užito

¹⁸⁶ Dysfemismus (pejorativum) je zesilující, zhrubělé, příp. vulgární pojmenování (slovo, výraz) nahrazující pojmenování neutrální. In: KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. S. 120.

v případě ...*touhy si nahrabat více než opoziční kolega*. Nečestné jednání je označeno slovem *faul* v kontextu *hrubé fauly Zemanova týmu*. Nesmyslné jednání a komický děj označuje slovo *fraška* v textu užito ve spojení *politická fraška*.

6.4.3 Intenzifikující a hodnotící výrazy

Stejně tak jako v případě deminutiv jsou i intenzifikující a hodnotící výrazy vlastní spíše ženám. Muži si v komunikaci udržují větší odstup a dodržují citovou neutralitu. Analyzované blogové příspěvky tuto skutečnost potvrzují.

Hodnotící a nadřazený význam se vyskytl u superlativu adjektiv *nejintimnější* (v *nejintimnějších okamžicích*), *nejlepší* (*prioritou je být nejlepším*), intenzifikující příznak nesou i výrazy *maximální* (*maximální míra zadluženosti*) a *minimální* (*hlavními nástroji jsou minimální rezervy*).

Výjimečně bylo u mužských bloggerů zaznamenáno užití citoslovcí, a to pouze u Marka Valička¹⁸⁷ *ach, aaaaa*, příznak nese i výraz *ježíšikriste* a Petra Čunderlíka¹⁸⁸ *halóóó*.

6.5 Módní výrazy a výrazy odrážející dobu vzniku

Vybrané blogové příspěvky jsou z velké části zaměřeny na aktuální politickou situaci a současný společenský kontext, proto je v lexiku autorů zastoupeno velké množství pojmenovávacích jednotek odrážejících dobu vzniku.

Frekventovaným módním výrazem je slovo *privatizace*, například ve větě: ... *už abyste byli zprivatizovaní a v soukromých rukou* nebo ve spojení *kupónová privatizace*. Mezi módní výrazy patří například synonymní vyjádření výnosnosti slovem *prosperita*, dalším je slovo *kampaň*, které každý z autorů využil alespoň jednou (*kampaň Miloše Zemana, o volbě prezidenta a kampani, v průběhu kampaně, aj.*), také výraz *mainstream*, jenž v kontextu nabývá expresivity ... *ve stylu mainstreamové mediální masáže* a i v mužských textech nacházíme oblíbené slovo *kontraproduktivní*.

Velké zastoupení má v mužských textech shodný atribut související s dobou vzniku. Některá spojení se častým užitím natolik vžila, že v komunikační praxi získávají pojmový charakter, například *politická scéna, sociální systém*. Dalšími příklady shodného atributu jsou spojení: *mocenský boj, razantní kroky, promyšlený tah, pádné argumenty, míra zadluženosti,*

¹⁸⁷Valicek.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://valicek.blog.idnes.cz/>>.

¹⁸⁸Cunderlik.blog.idnes.cz[online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://cunderlik.blog.idnes.cz/>>.

monopolní postavení, aj. „Je-li dosavadní užití takového atributu méně časté nebo jde-li záměrně o promyšlené spojení nové, je právě novost, nevšednost, neotřelost, popř. vtipnost vyjádření předpokladem aktualizace.“¹⁸⁹ Takovým příkladem může být *volební kopulace*, na druhé straně vede časté užití k automatizaci např. *tučné provize, ekonomické zločiny*.

Pro publicistický styl je časté opakování hesel a sloganů dané doby, například po listopadu 1989 se uplatňovalo: Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí, v textu se toto heslo nachází v kontextu prezidentských voleb (... *výrokem Václava Havla o vítězství pravdy a lásky nad lží a nenávistí*), s dnešní dobou můžeme spojit heslo vyskytující se v textu Petra Čunderlíka *Stop této vládě*.

Stejně jako v případě ženských blogů se vyskytují výrazy, jež jsou typické pro dřívější dobu a starší generaci, v mužských textech však nesou negativní příznak. Politická scéna je komentována pomocí výrazů spojených s érou komunismu, užitím takových lexikálních prostředků dává autor najevo svůj negativní postoj k dnešní politické situaci. Například *papalášské (papalášské přestřihávání pásek), bolševické, kádr, kádrovat, partajní*.

Průvodním jevem analyzovaných textů je metajazykový charakter vyjádření. Autoři je signalizují uvozovkami upozorňujícími na určitý záměr autora. „Uvozovky se objevují v souvislosti s metaforičností vyjadřování, s užitím frazeologických obrátů včetně knižních, někdy provázejí vyjádření expresivní.“¹⁹⁰ Bloggeři jich nejčastěji užívají v případě ironických pojmenování, tento jev lze nalézt u všech pěti bloggerů. Například „*tisk*“ *peněz*; „*pohodlí*“ *nemocnice*; „*správná*“ *rozhodnutí*; *peníze, které „nastrádají“*; „*služby*“ *České pošty*; *politické „elity“ aj.*

6.6 Cizí a přejatá slova

Specifickou podkapitolou této části práce je problematika užívání cizích a přejatých slov. Ženské texty nevykazovaly velké množství těchto vyjádření, proto jsme se jimi v předchozí kapitole nezabývali. Výskyt odborných vyjádření souvisí u mužů s jejich situováním do odborné a politické sféry.

¹⁸⁹ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 258.

¹⁹⁰ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 261-262.

Mužské texty obsahují velké množství cizích slov: *ostentativní (ostentativní podpora), alibismus (naprostý alibismus), direktivní (direktivní řízení), explikace (po dlouhé explikaci získaných poznatků), konspirace, entuziasmus, aj.*

V poslední době dochází ke stále častějšímu přejímání slov z cizích jazyků, převážně z angličtiny. Většina anglicismů se u nás rozšířila v průběhu dvacátého století, výrazněji se vliv anglického jazyka projevil po první světové válce, značně oslaben byl po roce 1948, ale už v 60. letech začal znova sílit. Zlom nastal po roce 1989, kdy se do české slovní zásoby dostalo velké množství cizích slov, která zde zdomácněla (*marketing, granty aj.*).¹⁹¹ V současné době jsou anglicismy běžnou součástí slovní zásoby zejména mladé generace, především díky výuce cizího jazyka už na základní škole a silnému vlivu sociálních sítí.

Přejímání slov z cizích jazyků je jedním ze způsobů obohacování slovní zásoby, pro úplnost výkladu zmíníme všechny typy vzniku pojmenovávacích jednotek.¹⁹² 1) Tvoření nových slov odvozováním a skládáním, 2) přejímáním slov z jiných útvarů národního jazyka a slangu, 3) vznikem nových významů slov (sémantické tvoření), 4) tvoření víceslovných pojmenování, 5) přejímáním slov z cizích jazyků. „Přejatá slova jsou odrazem doby, odrazem Ekonomických i politických tendencí a měnících se společenských poměrů v souvislosti s rozvojem mezinárodních kontaktů.“¹⁹³

V českém jazyce je patrná snaha o slovotvornou a morfologickou adaptaci cizích slov. Analyzované texty poskytují příklad *mainstreamová masáž (mainstream)*, u kterého došlo sufixálním odvozováním ke vzniku adjektiva. Objevují se také výrazy tvořené pomocí komponentů maxi-, mini- (*maximální, minimální*). Spolu s užíváním cizích slov dochází často k počešťování jejich podoby, Ivo Vašíček¹⁹⁴ užívá výrazu *byznys* (dříve psáno *business*). Dochází také ke specifickému užití anglického slova *for* (pro), to je užito v titulku textu Václava Kříže¹⁹⁵ *Mlha for president!* Autor užil anglického předložky namísto české, takovýto titulek je výrazově originálnější a stylově aktivní.

¹⁹¹ BOZDĚCHOVÁ, Ivana. Vliv angličtiny na češtinu. In Daneš, F., et al. *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Praha: Academia, 1997. S. 273.

¹⁹² HAUSER, Přemysl. *Nauka o slovní zásobě*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980. S. 97.

¹⁹³ ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999. S. 261-262.

¹⁹⁴ *Vasicek.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://vasicek.blog.idnes.cz/>>.

¹⁹⁵ *Kriz.blog.idnes.cz* [online]. 2013 [cit. 2013-03-04]. Dostupné z WWW: <<http://kriz.blog.idnes.cz/>>.

Shrnutí

Analýza mužských blogových příspěvků potvrdila teoretické poznatky týkající se odlišného užití jazyka z hlediska pohlaví. Předcházející kapitola zaměřená na ženské lexikum vymezila situovanost autorek do soukromého světa a s ní související témata - vaření, děti a především partnerské vztahy. Ženy čtenářům poskytly své vzpomínky i osobní zkušenosti, naproti tomu muži referují k odlišným tematickým okruhům. Pouze v jednom případě poskytl autor Petr Čunderlík svoji zkušenost, a to se službami České pošty (toto téma se však netýká soukromého, domácího prostředí, jako tomu bylo v případě ženských textů). Nejčastějším tématem vybraných blogů byla současná politická situace, kterou se v různé míře zabývali všichni autoři, a ekonomický stav České republiky. Václav Král se v jednom z textů orientoval na netypické téma porodu doma nebo v nemocnici, impulsem k tomu byl návrh vlády zakázat domácí porody. Mimo téma politiky stojí dva texty bloggera Marka Valička komentující nabídku pořadů současných televizních stanic, ve druhém případě se příspěvek zaměřil na volbu papeže.

Hojně užitým výrazovým prostředkem jsou stejně jako u žen frazeologická spojení, sloužící jako aktualizační prostředky. Frekventované jsou lidové a kolokviální frazémy, ve svých textech jevy užili všichni bloggeři; pomocí nich interpretují oblíbené téma politiky, výjimečně se vyskytly i frazémy kulturní. Originálnost blogových příspěvků byla podpořena prostřednictvím obrazných vyjádření, kterými autoři odhalili kladný nebo záporný vztah ke sdělovanému. Excerpovaný materiál potvrdil výskyt přirovnání, ta však nesla vesměs negativní příznak. Oproti ženským textům nacházíme u mužů negativně zabarvené expresivní výrazy, hanlivá slova a nadávky. V rámci expresivních výrazů se výjimečně objevila deminutiva, jež nepřinášela kladné hodnocení ale ironický podtext. Minimální je také výskyt intenzifikujících a hodnotících výrazů, vzhledem k povaze a tématu textů jsme jejich výskyt ani nepředpokládali. V rámci rozboru mužského lexika byla zařazena specifická podkapitola cizích a přejatých slov, jež se u žen nevyskytovala.

Závěr

Cílem předkládané diplomové práce bylo popsat a analyzovat specifické lexikální prostředky žen a mužů v rámci specifického typu psané internetové komunikace, tzv. blogů. Blogy byly v českém lingvistickém prostředí vnímány pouze okrajově a doposud jim nebyla věnována žádná odborná publikace.

Před samotnou analýzou jsme se v teoretické části stručně věnovali historii blogu a jeho charakteristice, blogy jsme pro potřeby této práce rozdělili do čtyř skupin na zájmové, firemní, odborné a osobní. Vzhledem k absenci odborné literatury věnované přímo blogům, byl komentován jazyk blogu ve srovnání s jinými typy internetové komunikace (chat a domovské stránky). Mezi chatem a blogem jsme našli podstatné odlišnosti, chat je na rozdíl od veřejných blogů neoficiální, nepřipravený a většina replik je nespisovná. Blog je svou charakteristikou podobný spíše domovským stránkám, je veřejný, připravený, jazykovým kódem je převážně spisovná čeština a v daném momentu se jedná o hotový, veřejně prezentovaný text, současně však existuje možnost daný příspěvek kdykoliv změnit nebo vymazat.

Blog se svým komunikačním rámcem i charakterem užitých výrazových prostředků nachází na rozmezí mluvenosti a psanosti, proto jsme další část práce věnovali právě této problematice, nekladli jsme si za cíl podat vyčerpávající charakteristiku.

Výslednou podobu blogových příspěvků ovlivňuje mnoho faktorů, bylo nutné uvědomit si specifické postavení blogu v rámci veřejně psané internetové komunikace a charakterizovat jej. Zaměřili jsme se na celkovou společenskou situaci, komunikační situaci, pozornost byla věnována také komunikantům, jazykovému kódu aj. Prostřednictvím blogových příspěvků probíhá nepřímý kontakt (pomocí přenosového média) autora se čtenáři; autor blogu je aktivním účastníkem komunikace a čtenář figuruje v tradičním pojetí jako pasivní příjemce. Forma blogové komunikace je monologická, bylo však uvedeno, že dochází k utváření vzájemných vztahů mezi účastníky komunikace prostřednictvím komentářů k danému příspěvku. Analyzované příspěvky disponují převážně spisovnou češtinou, autoři blogů si sami volí variety ze všech útvarů národního jazyka, objevují se výrazy hovorové a obecné češtiny.

V rámci podkapitoly věnované neverbální složce komunikační události byla zmíněna některá specifika internetové komunikace. Jazyk internetu je realizován psanou formou, nese

však v sobě i prvky mluvenosti, jež se projevují například užitím emotikonů, využitím tučných a velkých písmen apod., rozbor blogových textů výskyt těchto specifík potvrdil.

Z analýzy vyplynulo, že funkcí vybraných textů bylo především informovat čtenáře, vyvolat otázky k zamyšlení, rozebrat společenskou situaci, mnohdy se objevila snaha přesvědčit a ovlivnit čtenáře. Analyzované příspěvky patří k žánru fejetonu a nesou stejně jako všechny komunikáty základní funkci komunikační (informační), dále se projeví funkce persvazivní, fatická a výjimečně funkce odborně sdělná. Z hlediska těchto skutečností byl blog zařazen do publicistického beletristického stylu.

Těžiště práce spočívalo ve srovnání lexika žen a mužů ve vybraných blozích, náhodně bylo na serveru blog.idnes.cz vybráno deset autorů (pět žen a pět mužů), kteří patří k tzv. VIP bloggerům, tedy k autorům, jejichž příspěvky mají vysokou čtenost a bývají pravidelně publikovány.

Nejprve jsme poukázali na specifika ženské komunikace. Analýzou komunikátů se potvrdilo, že se v jazyce žen výrazně projevuje skutečnost, že je žena situována do soukromé sféry a je spjata především s principy ochrany, citů a péče, oblíbenými tématy jsou proto děti, rodina, vaření a partnerské vztahy. Pomocí textů zprostředkovaly autorky čtenářům své osobní zkušenosti, vzpomínky aj. Výjimkou byly texty autorky Hany Formánkové, jež se zaměřila na komentování společenské a politické sféry.

Podstatné zastoupení mají v ženském lexiku frazeologismy (především kolokviální a lidové), obrazná pojmenování a přirovnání, kterých ženy užívají pro ozvláštnění textu. Nejčastěji jsou jejich pomocí komentovány partnerské vztahy, autorky těmito výrazovými prostředky oživují poměrně tradiční a stereotypní téma. Pro ženy je typické užívání expresivních výrazů k projevení emocionálního hodnocení a osobního vztahu ke sdělovanému. Expresivní vyjádření se v textu projevují celkovou odlišností, neobvyklou hláskovou podobou nebo specifickými příponami. Frekventované je užívání deminutiv, především při oslovení partnerů, dětí a rodinných příslušníků a hodnotících a intenzifikujících výrazů, které zdůrazňují pojmenovávané. Objevují se i výrazy, odrážející dobu vzniku a s nimi související módní spojení.

Muži jsou oproti ženám situováni do veřejné, společenské a politické sféry, s tím souvisejí i témata hovorů. Téma politiky a společenské situace bylo v různé míře zastoupeno u všech bloggerů, mimo oblast politiky stojí dva texty autora Marka Valička, který prostřednictvím blogu komentuje běžné denní události. Stejně jako u žen jsou i v mužských

textech zastoupena frazeologická spojení, obrazná vyjádření a přirovnání. Oproti ženám užívají muži výrazně častěji expresivní výrazy s negativním příznakem, byl zaznamenán výskyt hrubých slov a nadávek. Vzhledem k tématům mužských textů jsme nepředpokládali výskyt deminutiv, ta se u mužů sice vyskytla, nepřinášela však kladné hodnocení, ale spíše ironický podtext. Zvláštní podkapitulu tvoří cizí a přejatá slova, která se u žen vůbec nevyskytovala. Užití těchto výrazových prostředků u mužů koresponduje s tématem politické a společenské sféry.

Diplomová práce potvrdila, že ženské a mužské komunikáty vykazují určité odlišnosti v užívání jazyka. Uvedené rozdíly však nemůžeme považovat pouze za důsledek genderové příslušnosti autora, vždy záleží i na osobnostní charakteristice konkrétního účastníka komunikace.

Anotace

Příjmení a jméno: Navrátilová Martina

Fakulta a katedra: Filozofická fakulta, Katedra bohemistiky

Název práce: Blog z hlediska účastníků komunikace

Vedoucí práce: Mgr. Jindřiška Svobodová, Ph.D.

Počet znaků:

Počet titulů užití literatury:

Klíčová slova: blog – blogger – psanost – mluvenost – žena – muž – lexikum – frazeologismy – expresivní výrazy

Diplomová práce je zaměřena na srovnání lexika z hlediska pohlaví mluvčího v rámci specifického typu internetové komunikace na tzv. blozích. Teoretická část práce se věnuje historii a charakteristice blogu, současně dělí blogy do čtyř typů. Vzhledem ke specifickému postavení blogu na pomezí mluvenosti a psanosti je pozornost zaměřena i na rozdílnosti mluvených a psaných textů. Analytická část se věnuje lexiku konkrétních blogů. Materiálovou základnu tvoří třicet blogových příspěvků deseti autorů (pěti žen a pěti mužů). Cílem této práce je v návaznosti na odbornou literaturu ověření rozdílných způsobů komunikace mužů a žen.

This thesis is dealing with a comparison of lexicons used in a specific type of internet communication, so-called “blogs”, according to a speaker’s gender. The theoretical part presents a brief history, basic characteristics of blog as a new-age means of publicly written internet communication and differs kinds of blogs that can be found on internet. Material base consists of thirty blog posts written by ten authors (five women and five men). The main aim of this thesis is in cooperation with specialized literature to prove differences in male and female communication styles.

Summary

This thesis's main topic is an analysis of male and female lexicons used in a specific type of written internet communication, so-called blogs. In Czech specialized literature there hasn't been paid enough attention to them and blogs have been taken into an account only marginally.

The theoretical part presents a brief history, basic characteristics of blog as a new-age means of publicly written internet communication and differs kinds of blogs that can be found on internet. This is followed by outlining certain specifics of blog languages. Regarding the lack of primary literature, practical information from a publication by Eva Jandová "Čeština na www chatu (2006)" have been used.

Given its characteristic features blog is placed between speaking and writing, so the next chapter theoretically deals with spoken communication and written communication. Blog is specified within the frame of internet communication, which is why we focus mainly on communication situation, communicants, communication functions and its goal. According its functions blog fits between the word-of-mouth communication style and the news style, the analyzed blog entries are written in a form of a feuilleton.

In the following part the thesis concentrates on Czech linguists' interest in a matter of different ways of male and female communication. In the analyzed material the research is done on differences between men's and women's language. For instance, studies by František Daneš, Jana Hoffmanová or Světlá Čmejrková published in a journal *Naše řeč* are concerned with this issue.

In the practical part we focus on analyzing lexicons used in chosen female and male blogs, attention is paid especially to phraseological expressions, figurative expressions, expressive formulation and words of a foreign origin. Material base consists of thirty blog entries written by ten authors (three posts by each). Five women and five men have been randomly selected. All of them belong to so-called "VIP bloggers" on a website blog.idnes.cz (currently there are 47 registered VIP bloggers). That means they publish periodically, their posts are read by a great amount of readers and every posts of theirs is commented on by readers as its feedback. All those analyzed posts are dated in a time-period from November 2012 until March 2013. The thesis sets a goal to clarify a lexicon of a particular kind in

internet communication with a use of specialized literature and simultaneously to compare lexicons based on author's gender.

The main aim of this thesis is in cooperation with specialized literature to prove differences in male and female communication styles.

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje

- BEČKA, Josef Václav.: Celonárodní slovní zásoba ne plně spisovná a nespisovná. In: *Slovo a slovesnost*, 1964.
- BEČKA, Josef Václav. *Slovník synonym a frazeologismů*. 2. vyd. Praha: Novinář, 1979.
- ČECHOVÁ, Marie – KRČMOVÁ, Marie – MINÁŘOVÁ, Eva: *Současná stylistika*. Praha: Lidové noviny, 1999.
- ČECHOVÁ, Marie. Kulturní frazeologie v současné komunikaci. *Naše řeč*, 1993, roč. 76, č. 4, s. 179-183.
- ČECHOVÁ, Marie. Dynamika frazeologie. *Naše řeč*, 1986, roč. 69, č. 4, s. 178-186.
- ČERMÁK, F. a kol., *Slovník české frazeologie a idiomatiky*. Praha: Academia. I. díl 1983, II. díl 1988, III. díl 1994.
- ČMEJRKOVÁ, Světlá. Jazyk pro druhé pohlaví. In Daneš, F., et al. *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Praha: Academia, 1997. s. 146-158. ISBN 80-200-0617-6.
- ČMEJRKOVÁ, Světlá. Jak mluví ženy a jak mluví muži. In Čmejrková, S.; Daneš, F.; Kraus, J. *Čeština, jak ji znáte i neznáte*. Praha: Academia, 1996. s. 35-38.
- ČMEJRKOVÁ, Světlá. Žena v jazyce. In Čmejrková, S.; Daneš, F.; Kraus, J. *Čeština, jak ji znáte i neznáte*. Praha: Academia, 1996. s. 144-148. ISBN 80-200-0589-7.
- ČMEJRKOVÁ, Světlá. Žena v jazyce. *Slovo a slovesnost*, 1995, roč. 56, č. 1, s. 43-54.
- ČMEJRKOVÁ, S., HOFFMANNOVÁ, J. *Mluvená čeština: hledání funkčního rozpětí*. 1. vyd. Praha: Academia, 2011.
- DANEŠ, František. Ještě jednou „feministická lingvistika“. *Naše řeč*, 1997, roč. 80, č. 5, s. 256-259.
- HAUSER, Přemysl. *Nauka o slovní zásobě*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980. 192 s.
- JANDOVÁ, Eva, aj. 2006. *Čeština na WWW chatu*. 1. vyd. Ostrava : Ostravská univerzita.
- KARLÍK, P., NEKULA, M., PLESKALOVÁ, J. (ed.). 2002. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. 604 s.
- KOPECKÝ, Kamil *Moderní trendy v elektronické komunikaci*. Brno: Hanex, 2007.
- LAKOFF, Robin: *Language and Woman's Place*, 1975.
- HOFFMANNOVÁ, Jana. Feministická lingvistika. In *Stylistika a...: současná situace stylistiky*. Praha: Trizonia, 1997. s. 13-16.

- KOŘENSKÝ, J. - HOFFMANNOVÁ, J. – JAKLOVÁ, A. – MÜLLEROVÁ O. *Komplexní analýza komunikačního procesu a textu*. České Budějovice: JU, 1999.
- LOTKO, E.: *Slovník lingvistických pojmů pro filology*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998.
- MINÁŘOVÁ, Eva. *Obrazná vyjádření ve stylu publicistickém*. In Jančáková, J. – Komárek, M. – Uličný, O. (eds.). *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993*.
- MÜLLEROVÁ, O. *Opakování a syntaktický paralelizmus v rozhovorech s muži a ženami v jednom z druhů institucionální komunikace*. In: *Naše řeč*, 87, 2004, s. 124-135.
- MÜLLEROVÁ O. – SKÁCEL, J. *Ústní a písemná interakce*. Karviná: SLU OPF, 1997.
- NEBESKÁ, Iva. *Jazyk, norma, spisovnost*. Praha: UK, 1996.
- NEWERKLA, S. M.: *Jazyk vybraných domovských stránek českých studentů a mladých absolventů vysokých škol v síti „WorldWide Web“*. *Naše řeč*, 1999, roč. 82, č. 3, s. 127–138.
- OSVALDOVÁ, Barbora; HALADA, Jan, et al. *Encyklopedie praktické žurnalistiky*. Praha: Libri, 1999.
- POPP, D. a kol. *Gender, race, and speech style stereotypes IN: Sex roles*, 2003.
- SPENDER, D. *Man made language*. Routledge & Kegan Paul, 1979.
- STĚPANOVÁ, Ludmila. *Česká a ruská frazeologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004.
- SVOBODOVÁ, Diana. *Internacionalizace současné české slovní zásoby*. Ostrava: OU, 2007.
- SVOBODOVÁ, Diana. *Kontextově motivované neologismy v jazyce mladé generace*. In: *Čeština – jazyk slovanský 2*. Ostrava: PdF OU, 2005.
- ŠINDELÁŘ, Jan. *Blog. Vytváříme a vedeme internetový deník*. Brno: ComputerPress, a.s., 2006.
- TANNEN, D. *You Just Don't Understand. Women and men in conversation*. New York: W. Morrow, 1990.
- TANNENOVÁ, Deborah. *Ty mi prostě nerozumíš: jak spolu mluví muži a ženy*. Praha: Mladá fronta, 1995.
- VALDROVÁ, Jana.: *K české genderové lingvistice*. *Naše řeč*, 1997, roč. 80, č. 2.
- ZIMA, Jaroslav. *Expresivita slova v současné češtině: studie lexikologická a stylistická*. Praha: ČSAV, 1961.

Elektronické zdroje

Blog.IDNES.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17].

Bergerova.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://bergerova.blog.idnes.cz/>>.

Dianova.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://dianova.blog.idnes.cz/>>.

Formankovaa.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://formankova.blog.idnes.cz/>>.

Fuchsova.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://hauserova.blog.idnes.cz/>>.

Solanova.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://solanova.blog.idnes.cz/>>.

Cunderlik.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://cunderlik.blog.idnes.cz/>>.

Kral.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://kral.blog.idnes.cz/>>.

Kriz.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://kriz.blog.idnes.cz/>>.

Valicek.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://valicek.blog.idnes.cz/>>.

Vasicek.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://vasicek.blog.idnes.cz/>>.

BLOOD, R. [online]. 2000. „*Weblogs: A History and Perspective*“, *Rebecca´s Pocket*.

[cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html.

Okamura.blog.idnes.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://okamura.blog.idnes.cz/>>.

Slovo do pralice: boom módních blogů. [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <http://www.goethe.de/ins/cz/pr/kul/duc/des/blo/cs6683559.html>

Škola stylu [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW: <http://skolastylu.cz/blog/>

Volejbal blog spot.cz [online]. 2013 [cit. 2013-04-17]. Dostupné z WWW:

<<http://volejbalolomouc.blogspot.cz/>>.

Přílohy¹⁹⁶

Ženské texty

Hana Formánková

Text 1

Tak už nám krachují i hospody (9. 11. 2012)

Pivo a hospoda či hospůdka patří neodmyslitelně k fenoménu českého národa přinejmenším od středověku. Tradice vaření piva se předávala z generace na generaci a nálevny rostly jako houby po dešti.

I za totality byl tento fenomén zachován a i v té nejmenší vesničce, kde nebyly ani místní úřad ani pošta ani obchod, byla hospoda či hospůdka, která měla svou nezastupitelnou roli v životě lidském.

Informační, kulturní, obchodní a relaxační centrum - to všechno zastupovala. „Nejvíce se dozvíš v hospodě“, „nejlepší kšefty se dělají v hospodě“ – to jsou dodnes platné pravdivé slogany.

I města či velkoměsta jsou prošpikována hospodami skoro na každém rohu. Pravda spoustu z nich jsou předražené restaurace pro cizince. Ale ani v turistické konkurenci se česká hospoda neztratila.

České pivo už není naše

Pivní fenomén přežil i totalitní znárodnění, avšak nepřežil demokratickou privatizaci. České pivovary zaprodali naši politici zahraničnímu kapitálu, takže české pivo už není národní chloubou.

Nečas a Kalousek likvidují hospody

A hospodám zasadilo ránu Nečas - Kalouskovo zvyšování DPH, které ochudilo peněženky štampastů a tím i tržby hospodských. Dnes chodí do hospod sotva šest procent Čechů denně. Došlo tak na slova analytiků, kteří předpovídali, že Češi po zvýšení DPH budou chodit do hospod méně a také méně v nich budou utrácet.

Následkem zvyšování DPH jen za letošní říjen zkrachovalo 50 hospod. A s tím samozřejmě souvisí i propouštění zaměstnanců. Krach hospod je jedním z důkazů, že zvyšování DPH je likvidační pro mnoho podniků a ekonomicky kontraproduktivní.

Už dnes žádají hosté k jídlu místo nealko nápojů obyčejnou vodu z vodovodu do karafy, aby ušetřili.

Co přinese další zvýšení DPH, které má platit od roku 2013?

Na vodu místo na pivo do hospody určitě Češi chodit nebudou a tržby budou nadále klesat.

Kolik dalších hospod se stane obětí nesmyslného řádění Nečase a Kalouska? Bude to snad znamenat konec českých hospod v Čechách?

¹⁹⁶ Blogové příspěvky jsou zkopírovány ze serveru blog.idnes.cz ve své původní podobě (s pravopisnými chybami apod.).

Text 2

Opravdu je to dobrá zpráva pro občany? (9. 1. 2013)

Rozhodnutí Ústavního soudu zamítnout stížnost Tomia Okanury na regulérnost prezidentských voleb, je podle politiků dobrá zpráva pro občany.

Opravdu je to dobrá zpráva pro občany? Není to naopak důkaz politické zvůle, která si vždy prosadí svou?

Když se politická garnitura rozhodne někoho zbavit, tak se ho zbaví! Smyšlené důvody k vyřazení Tomia Okamury z prezidentské kandidátky byly opravdu směšné, prý podpisové archy jsou smyšlené.

Korunu všemu nasadil Nejvyšší správní soud

Když Tomio Okamura požádal Nejvyšší správní soud, aby ověřil pravost podpisů, NSS žádné ověření podpisů neprovedl a vytasil se s argumentem: že Okamurovy podpisové archy jsou falešné, protože indicie (nikoliv podpisy) v nich jsou psané jednou rukou. Tento "velice inteligentní" argument je snad ze šuplíku - logika brouka Pytlíka.

Ani Ústavní soud nezůstal v této kauze pozadu. Dovršil celou vykonstruovanou frašku tím, že se nezvykle rychle sešel, aby Okamurovu stížnost smetl ze stolu a prezidentské volby se mohly konat v daném termínu. Kdo chce psa bít, hůl si najde!

Rozhodnutí ÚS komentoval Tomio Okamura slovy: „Termín voleb zvítězil nad právem.“

Opravdu to byl termín voleb, který zvítězil nad právem?

Nebyla to spíš politická zvůle, která zvítězila nad právem?

Text 3

Jasný vítěz sněmovních voleb (20. 3. 2013)

A už je to tady zas: březnové předvolení preference pasují ČSSD na jasného vítěze sněmovních voleb. Podle společnosti STEM by ČSSD obsadila 84 křesel, TOP09 vystřídala ODS a měla by 44 křesel a třetí post si drží KSČM (36 křesel).

Jasně předvolení vítězství ČSSD už tady bylo několikrát a jak vždycky dopadlo? Plichtou! Jasný vítěz v posledních volbách 2010 zvítězil jen o prsa a musel odejít do opozice.

Na předvolební preference nemají vliv triky předvolebních kampaní a lidé se řídí pouze tím, kdo je momentálně štve nejvíc. Jakmile však na scénu vstoupí předvolební kampaň, pěkně zamíchá s předvolebními preferencemi: vytáhnou se nějaké skandály na ČSSD, některým se slíbí pivo, jiné vyzve nějaká celebrita, aby přemluvil bábu a dědka, apod. Lidé, kteří by volili ČSSD se nechají ukolébat předvolebními preferencemi a k volbám nejdou, pravicoví voliči, kteří se leknou jasného vítězství ČSSD se zmobilizují a k volbám naopak jdou. A z jasného vítěze se rázem stane zase outsider.

Navíc ČSSD spáchala na svém nedávném sjezdu politickou sebevraždu. Svým prohlášením, že chce zvýšit daně firmám a OSVČ, si odstřelila podstatnou část nerozhodnutých voličů.

Zdůvodnění, že chtějí být upřímní a říkat věci občanům dopředu, asi moc nezabere na "parazitující" živnostníky, kterým zavedl už likvidující DPH Kalousek.

ČSSD je jasným vítězem pouze v březnových předvolebních preferencích a po zkušenostech s předvolebními preferencemi z posledních tří volebních období by se měla skromně držet zpátky.

Její vítězná sebejistota s níž křičí do světa své vládní plány, není na místě. Ono se taky může stát, že současný pád preferencí ODS zaznamená rychlý vzestup. Jasný vítěz není nikdy jasný, dokud neproběhnou volby.

Tina Solanová

Text 1

Slečno, chtěla byste vidět mou sbírku zkušeností? (25. 2. 2013)

Ne, to mi zatím ještě žádný chlap neřekl, ale ruku na srdce, asi by to fungovalo líp, než ti motýli. Ovšem hmyzu zase můžu snadno kontrovat: "Co motýli, ale chcete vidět mou sbírku karetních zápisů?!"

Kromě sběru podbělu a starého papíru jsem se už od dětství věnovala i zájmovému sběratelství. Svého prvního Renoira jsem si pořídila... ne ne ne, právě že vůbec ne. Zásadně sbírám lapače prachu, které mají nulovou hodnotou pro každého kromě mě.

Jste-li z generace Husákových dětí, asi se sotva překotíte nazad z prohlášení, že jsem jako dítě sbírala obaly od německých čokolád. A samozřejmě plechovky od CocaColy, taky prázdné, protože i kdyby nic, tak mezi námi prvňáky se piksla od coly výborně hodila coby dar pro upevnění přátelství.

Tyto západácké náboženské artefakty byly jednoho dne vytlačeny céčky. Díky babičce a její mafiánské síti kamarádek za (pod)puity jsem dostávala céčka ke každé možné oslavné příležitosti. Měla jsem céčka na čáru, céčka na kšeftování a céčka repre. (Multikulturní vložka: Když jsem kdysi svému americkému muži vysvětlovala, že mi babička k narozeninám kupovala součástky na plastový závěs, smál se tomu asi tři dny.)

S nástupem puberty jsem začala sbírat plakáty z Bravíčka, tenkrát dovozového. Jedna čtyřstránka za dvě dvoustránky, ale Tina žere Depešáky, tak jestli máš jejich čtyřstránku, tak z ní klidně ty dvoustránky vymáčkneš tři, kámo.

Po dvacítce jsem založila jedinou sbírku, která mi vydržela dodnes: Sošky zvířátek. Nemám na ně žádnou vitrínu, kde bych je pravidelně oprašovala, ale rozlezli se mi po celém bytě, takže těžko u mě najít nějaký kus nábytku, ze kterého by na vás nečučelo něco čtyřnohého. Kočka to miluje a občas některého člena sbírky vyzve na souboj.

No a ve třiceti jsem začala sbírat ty karetní zápisy. To totiž bylo tak: Náš děda zapisoval karetní skóre zásadně na pytlíky od petržele nebo nepoužité volební lístky a vždycky k tomu dopsal nějakou srandičku. Jenže to pak hned vyhodil. Tak jsem mu koupila záznamovou knihu. Říkala jsem mu tenkrát: "Koukej to psát sem, ať na tebe mám nějakou památku!" A víte, že to tak opravdu funguje? Když se mi po zesnulém dědečkovi zasteskne, otevřu jeden z jeho karetních deníků a můžu na něj zavzpomínat s hodně širokým úsměvem :)

Několikrát za život jsem se pokoušela sbírat peníze. Nejen mince, ale i bankovky. Bohužel na to asi nemám talent, protože sbírat boty je prostě pro každou ženu přirozeností a tyto dvě aktivity se vzájemně vylučují.

No a co sbírám teď? Už dva roky mám novou vášeň: Sbíráám náhradní díly na Ford Escort! Má sbírka obsahuje homokloub, pojistnou skříňku, přední nárazník, přední sklo, katalyzátor... no je toho už spousta a utěšeně se to rozrůstá, jak auto stárne.

Jak to tak vypadá, na svých sbírkách asi nezbohatnu a Národní muzeum o ně jednou asi taky stát nebude... Ale o to víc mě to baví! Momentálně to vypadá, že si budu moct do své kolekce pořídit nový přírůstek: Brzdové destičky. Božíčku, to bude radosti... ;)

Text 2

Mazej od toho počítače! (27. 2. 2013)

Mám doma gamblera - malýho závisláka na počítačový hře. A ještě k tomu je čtyřnohej a chlupatej, takže ho ani nemůžu vrazit nikam na odvykačku. Ale aspoň, že zatím nehází můj úspory do automatů...

To je totiž tak: Pořádila jsem si tablet a jedna z věcí, které mě zaujaly, byly hry pro kočky. I nainstalovala jsem jednu z nich, založila hráčský profil "Terezie Tygrhartová" a předložila k otestování své kočce Terce.

Tereza monitory moc nevnímá, jen příležitostně mrkne na telku - například ráda kouká na Velkou Pardubickou, neptejte se mě proč. Asi se jí líbí ty divný myši, co hopsají přes překážky. Občas taky loví závěrečné titulky filmů – to si vždycky dělám srandu a vykřikuju: „A Oscara získává... (pac!) George Smith za asistenci hlavnímu kadeřníkoví! A dále... (pac!) Angela Johnes za pomocnou jednotku občerstvení trikové sekce!“ Ale tím to tak hasne a monitor počítače ji netankuje.

Totíž oprava: Netankoval.

Když jsem před Terku položila tablet, na kterém běhala myška, nejdřív ho očuchala. Žádné informace o dotyčné myši se tímto nedobrala, tak na to začala koukat jako na televizi. Už to samo o sobě bylo docela srandovní, protože si mohla hlavu ukrotit. Ale pravá zábavička začala, když Tereza našla odvalu skórovat. Zjistila jsem, že moje kočka je trpělivý hráč, co sází na jistotu: Místo bezhlavého fackování tabletu poctivě číhala a každá její rána byla zásah do černého. Zabít myš! Zničit krtka!

Jenže pak mě humor přešel. Když jsem Terce tablet sebrala, začala se ho dotčeně domáhat zpět. Poprvé v životě si mi sedla na rameno a vlastně na něm teď sedí nepřetržitě a mňouká jak na lesy (poznámka: Koupit si ramenní chránič a ucpávku do ucha). Když usoudí, že okupuju JEJÍ novou hračku moc dlouho, začne se do toho vkládat a přehazovat mi tlapkou menu, odesílat příspěvky a zavírat stránky.

Prostě jsem to pěkně vymňoukla a udělala si z kočky počítačovýho závisláka. Pokud vám tedy někdy moje příspěvky nebudou dávat smysl, víte, kdo to má na svědomí. To se jen kočka snaží dobrat své drogy a metodou pokus-omyl hledá myš v mém tabletu ;)

P.S.: Doprovodné video je jen ilustrační. Ono se blbě točí, když se člověk válí smíchy po zemi...

Text 3

Připadám si jak meteorologická zed' nářků. (21. 3. 2013)

Jestli s něčím nemám problém, je to počasí. No tak zase nasněžilo, to je toho... Ovšem mnozí mí spoluobčanci mají pocit, že jsem ta pravá, s kým si na počasí zanádat. Nejsem!

Přátelé, to chce klid a nohy v teple. Nic tak extrémního se neděje, je to přeci každé rok stejný: Přijde První jarní den a všichni se smejou, že o něm víme všichni kromě těch nahoře, co řídí počasí. Vzpomínám si, že jako holka jsem si vždycky na Velikonoce směla vzít poprvé jarní sukni, podkolenky a dřeváčky, a vždycky jsem měla nohy zimou modrý jak Avatar. A vůbec, březen - za kamna vlezem!

Přesto narážím na lidi, kteří počasí půlky března komentují tónem tak hysterickým, až mám pocit, že jestli ještě jednou zasněží, minimálně zemřou. Já vím, že počasí je běžný námět k hovoru, ale pokud se zvrhne v negativní remcání a stěžování si na "příšerný život", není to konverzace pro mě.

Poslední dobou už reaguju opravdu nevybíravě a ve snaze zastavit příval rozmazleného kňourání jsem už byla dohnána k větám typu:

"Jó, žijeme v ČR. Jestli vám tohle počasí v tuhle dobu nepřípadá normální, budete se muset přestěhovat. Doporučuju Kypr, tam je teplo a momentálně veselo."

Prosím, nedělejte ze mě hrubiána. Nenuťte mě, abych na vás byla takhle zlá.

Viděli jste Knoflíkáře? V úvodní epizodce se dozvíme, že někteří Japonci měli štěstí a unikli dopadu atomové pumy kvůli špatnému počasí nad jejich městem. Takže jak vidno, všechno zlý je k něčemu dobrý. Tak si jako oni sedněte doma ke stolu, tlučte pěstmi, vesele skandujte "Fakin veza! Fakin Veza! Fakin Veza!" a hlavně:

Vydržte, už brzo bude konec ;)

Štěpánka Bergerová

Text 1

Nech ty nehty ... aneb povolební oddychovka (26. 1. 2013)

nejen pro rozhodnuté voliče a ty, kteří už mají odvoleno a nechťejí se rejpat v politické břečce. Naopak dají přednost věcem běžným, užitečným a více či méně praktickým..

Minulé volby mi slečna z komise podala volební obálku a vrácený občanský průkaz položila na hladký papír volební listiny na stůl, z něhož jsem se chvíli marně snažila plastovou kartičku sebrat, ale umělými nehty to nešlo a nešlo, až se slečna slitovala a občanku mi podala.

Tato příhoda s nehty vyústila v debatu s kamarádkami o výhodách a trablech různé úpravy a krášlení rukou a jestli se to mužům líbí či nikoliv.

Já, jako dlouholetá příznivkyně nehtů pokrytých pevnou vrstvičkou akrylu a barevného gelu, které mi spolehlivě vydrží pár týdnů, nedám na tuto úpravu dopustit. Přiznám se ovšem, že každá mince má svůj rub a líc a tak přes veškeré klady dochází k různým komplikovaným situacím, které s prostými krátkými nehty nehrozí.

Nemůžete třeba sebrat z pevné hladké podložky kreditní kartu, mince, průkaz, vše, co je třeba špičkou nehtu podrýpnout, protože ten umělý je silnější. Nemůžete stisknout kulaté splachovací tlačítko na záchodě a musíte si pomoci kloubem, zrovna tak se musíte naučit jinak ťukat na klávesnici.

Zato s nimi můžete v klidu plít zahradu, vařit, škrábat samolepky, hrát bowling, zkrátka vše co je libo a výhoda je v tom, že když vytáhnete ruce ze záhonu, můžete s nimi hned jít na ples.

Samostatnou kapitolou jsou nehty a muži. V našem dámském průzkumu jsme se shodly na tom, že muži ocení upravené ruce a nehty, ovšem některé exempláře pouze na cizích ženách, doma chtějí, aby měla žena při tom pletí zahrady přirozenou úpravu. Naopak v jejich tajných představách vidí rudé nehty, dotýkající se ... (ano, nechám na čtenáři, kam přesně si je umístí). Ovšem takové vztahy nejsou o nehtech, ale o něčem úplně jiném a o tom zase jindy.

O tom, že lakování a gelování se zdaleka netýká jen žen a gayů, svědčí následující příhoda. Zнала jsem jednoho člověka, který svého času zastával vlivný a obávaný post, ale při pohledu na jeho ruce jsem se zhrozila jeho okousaných nehtů. Na moji radu si je nechal potahovat slabou vrstvou gelu a přineslo mu to hned trojí užitečný účinek. Jednak mu už tak nechutnaly, nedaly se okusovat, pravidelně mohl navázat příjemný rozhovor na pomezí flirtu s milou

manikérkou a do třetice se jeho obchodní a jiní partneři nemuseli podívat nad kontrastem jeho autoritativního chování a nehtů okousaných do masa.

Co z toho plyne? Ať už tak nebo tak, vše má své plus a mínus a přirozenost jako taková je vše, co člověk jako přirozený tvor vymyslí, co využije a čemu se přizpůsobí.

Tentokrát měla volební komise nacvičený mnohem šikovnější manuál, který zohledňuje handikepované voliče, jako jsem já. Občanský průkaz položila na vydávanou obálku a tu mi teprve, k mé velké radosti, podala.

Ať už tedy výsledek dnešní volby dopadne jakkoliv, hledejme si na něm to užitečné a pozitivní a zakopejme válečnou sekyru, která, jak jsem měla možnost sledovat, byla často vykopána kvůli věcem zcela malicherným.

Text 2

Miláčku, pustíš mě na chvíli ze řetězu ... ? (20. 2. 2013)

neb nejen o trucovnách, chození na ryby a na jedno, dámských kafírnách a jiném kladném vlivu zašíváren...

To určitě! Ani náhodou! Tuhle chybu jsem už udělala. **Nechala jsem toho svého volně pobíhat, aby si oráchl, a on už se mi nevrátil.**“

Tahle věta padla z jedné úst v hloučku žen, které rozebíraly téma do jaké míry mají držet své drahé polovičky na uzdě, na řetězu, nebo na cezené nudli (jak si kdo vybere). Dotyčná neměla na mysli psa, ale zkušenost, kdy **dala svému muži volnost a on ji zneužil** nevěře a následnému útěku. Dále jsem neposlouchala, ale patrně bych se dověděla, že tuto chybu už nedělá a toho dalšího drží hezky na krátké oprati.

Nechci stranit ženám ani mužům, téma se týká obou pohlaví bez rozdílu.

Jako volnomyšlenkářka jsem se otázkou délky opratě nikdy moc nezaobírala, pokud bych vůbec připustila její existenci. Kolem sebe si ale **nelze tohoto jevu nevěšmout.**

Být spolu je krásná věc, ale být spolu dlouhodobě ve volném čase dvacet čtyři hodin denně by spolehlivě zabilo každý vztah. (Pro rýpaly – ano asi existují výjimky, ale já žádnou takovou neznám).

Vzpomínám s jakou oblibou prchal tatínek do garáže, nebo do kůlny, případně do kumbálu vedle koupelny, kde měl malinkatou dílničku. Se stejnou radostí prchají muži na ryby, do hospody na fotbal, ...apod., ženy na aerobik, do kavárny, wellness a tak dál.. (Ovšem nikomu nebrání si zájmy i prohodit - nedělit je na ryze mužské a ženské, a dokonce takové i znám.)

Řekla bych, že mít svou zašívárnu, kutloch, oblíbenou kafírnu, hospodu je důležitým terapeutickým prvkem a tmelem každého vztahu – ovšem důležité je chodit tam sám, bez své drahé polovičky.

Stává se, že ne každý, kdo takto prchne z dohledu, má vyhráno. Pozoruji, jak jsou někteří mí přátelé a přítelkyně **monitorováni a pod záminkou láskyplné péče** obvoláváni pod různými důvody. Mohou sice vyrazit kamkoliv, ale musí podávat pravidelná hlášení o pohybu a činnosti a běda jak nezvednou telefon. Způsob kontroly mají jejich drazí **propracován do rafinovaných podrobností**, ačkoliv to na první pohled tak nevypadá. Jednou jsme byli na návštěvě a hostitelku volal manžel na mobil. Ptal se jí kde je a co dělá a když mu to řekla, požádal jí ať mu zavolá ještě z pevné linky a řekne mu to ještě jednou, protože jí špatně slyší. Přešli jsme to a dělali, že neslyšíme, protože sklopila oči a bylo jí to hloupé.

Jednoznačně mi vychází, že ze dvou způsobů : **nepustit, hlídat, kontrolovat** versus **být chvíli sám, civět jen tak do blba (nebo jak se nyní vznešeněji říká meditoval) odpočinout si, načerpat nové nápady a pak se druhého těšit a mít v něj důvěru**, je druhá varianta mnohem příjemnější než mít zdánlivě vše a stále pod kontrolou.

Ve svých článcích stále opakuji jedno a to samé: A sice, že **druhého nelze vlastnit**. Nelze nutit násilím do čehokoliv nebo mu to naopak zakazovat pod pláštěm partnerského blaha. Lze se jen vzájemně domluvit na tom co oběma vyhovuje. Kéž by se lidé domlouvat dokázali více a lépe :)

Text 3

O nechutenství a debužirování

aneb nejen o procházení lásky žaludkem (3. 2. 2013)

„**Rejpeš se v tom jak v bolavým,**“ kárala mě babička, když viděla jak se tvářím u jídla a s jakou nechutí se krmím.

„Takhle si žádnýho nenajdeš, **žádnej tě nebude chtít...** co by si počal s vychrtlinou?“ lamentovala výchovně dál, doufajíc, že tento argument dopomůže k tomu, abych si na talíř přihodila ještě jeden knedlík navíc.

Přinutit mě něco sníst byl od ní nadlidský výkon, protože jsem odmalička nejedla asi půlku potravin a druhou pozřela jen s nechutí. Milovala jsem suché rohlíky a mléko a to mi vydrželo až do dob studií a pobytu na koleji. Tehdy se mi ovšem stala nepříjemná věc. Nosila jsem rovnátka a musela si veškeré jídlo krájet na malé kousky. A jak si tak jednou krájím rohlík, usmál se z něj na mě rozkrájený šváb a já pak půl roku nemohla rohlík ani vidět a tak mi zbylo jen to mlíko. Tenkrát ještě nefrčely anorektické modelky, můj **odpor k jídlu byl naprosto přirozený**, nezpůsobený módním trendem.

Když doma maminka s babičkou vařily, říkala jsem si, že jestli se jednou vdám, nedovedu si představit, že bych tuto činnost měla dobrovolně a s radostí někdy provozovat. Plné hrnce, pekáče, prkýnka a mlýnek na maso ve mně vyvolávaly **krajní pocit znechucení**, většího než zkouška z předpjatého betonu.

Ke svatbě brzy po škole sice došlo, ale ani pak se kuchyň nestala mým oblíbeným útočištěm. Mé **vaření bych nazvala robotickým**, asi jako když si do hlavy nasadíte program, že to a to se má a musí, aby bylo dobře.

Změnu mého metabolismu patně nastartovala až podaná žádost o rozvod, kdy jako mávnutím kouzelného proutku zmizela žaludeční neuróza, píchání v boku a jiné neduhy napříč hlavou i tělem, a světe div se, začala mě honit nejen mlsná. **Do té doby jsem si myslela, že se svého nechutenství do smrti nezbavím**, podobně jako různých strachů a předsudků.

Začala jsem jíst vše, co jsem viděla, i když se to ještě hýbalo. Objevila jsem, že mezi muži existují **gastrosexuálové**, což je naprosto úchvatná orientace a neváhala jsem ji napodobit. I když se u žen gastrosexualita tak nějak samozřejmě předpokládá, neznamená to, že si vždy pochutnáte.

Dalo by se říct, že heslo : „**Jak k jídlu tak k dílu**“ ve mně konečně došlo naplnění v podobě spontánní chuti doplnit si v tomto oboru mezeru ve vzdělání. Mé chutě dostávaly konkrétní podobu i v širších souvislostech. A tak, když mne jedna známost z posilovny pozvala na soukromý intimní dýchánek k sobě domů, kde ale nebylo

připraveno nic k snědku a svalovec rozprostřel svůj "**pekáč buchet**" na gauč se slovy: „**Dělej si se mnou co chceš,**“ chvíli jsem přemýšlela, jestli u něj lze také nastavit výkon a zátěž jak na strojích v posilovně, ale pak jsem odušila slovy: „**Promiň, ale já mám hlad**“ a promptně se odebrala do pryč. V duchu jsem konstatovala, že i opičák v ZOO má ve zvyku oloupat opici před kopulací banán a nabídnout k snědku (opsáno z vědeckého pozorování).

Má oblíbená básnička Andrea uvedla ve svých spiscích, že za erotický prvek považuje **poživačné mužské břicho**, a já její vyjádření naprosto sdílím a dávám mu před pekáčem buchet (vyrýsovaným svalnatým břichem z posilovny) jednoznačnou přednost.

Babička by ze mě měla radost a já ji mám ze sebe také. Můj kostnatý hrudník zmizel, pravda podstavec poněkud zbytněl, ale ta **životní slast z dobré krmě**, její přípravy a úsměvu a mlaskotu spokojených strávníků je nepopsatelná.

Miluji vůni z pánví, hrnců, mlýnků a hmoždířů, a to do té míry, že již několik let pořádám kurzy vaření, abychom se z těch dobrot a receptů mohli radovat společně. Vychutnat si to **debužírování**v pravém slova smyslu.

Zkrátka, můj případ jen potvrzuje pořekadlo: **Nikdy neříkej nikdy**. Narodíte-li se jako nedochůdce, nic není ztraceno.

A také jsem objevila, že **dnešní muž má jiné priority a neupřednostňuje historických pět P, nýbrž tři V**, které když mu dopřejete, postaví vás na Olymp (pro neznalé 3V = vášeň, volnost, vaření).

Dobrou chuť!

Irena Fuchsová

Text 1

Tak jsem se vdala potřetí... (27. 1. 2013)

"Holka, to jsem zvědavá, jestli ti to třetí manželství vydrží", vzdychla si moje babička, když jsem jí oznámila, že po deseti letech končí moje druhé manželství a vdávám se potřetí. "Neboj, babi", uklidnila jsem ji. "Teď už do toho jdu s rozumem!"

Víte, nedá se říct, že bych měla na chlapy smůlu. To opravdu ne. Každý měl něco jiného. Dobrého i špatného.

Ten první byl úžasný! Chytrý, krásný, byla s ním legrace, ale zahejbal mi. Věděla jsem to. A po dvou letech jsem mu zahejbla taky. Vždycky to bylo s někým z naší party, ven se to nedostalo, to znamená, ani k babičce se to nedostalo a tak není divu, že se strašně divila, když jsme se po deseti letech rozváděli, že jsem tak v pohodě.

"Takový hodný člověk to byl," vzdychala. "Vždycky mi něco přivezl, a byla s ním legrace, a jak tě měl rád..."

No jo, babi, ale stejně jako měl rád mě, měl rád i Alenu, Milenu, Bělu, Mariku a Nelu. A já měla ráda Slávka, Zdeňka, Pavla a Petra...

Ten druhý byl boží! Nádherný chlap! Galantní! Bohatý! A roztomile nepraktický! Všechno jsem zařizovala já, do ničeho mi nemluvil, ať jsem udělala co chtěla, nosil mě na rukou. Tedy, obrazně, samozřejmě. Nebyl to žádný dřevorubec, to tedy ne, určitě by mě neunesl, ale byl krásný! A chytrý! A něžný! Byl tak něžný, až jsem se divila, že jsem do toho vlítla. Ale vlítla. Narodila se nám holčička, byli jsme pořád šťastní, nic se nezměnilo, pořád byl nádherný chlap! Galantní! Bohatý! A roztomile nepraktický! Akorát... chtěla jsem ještě jedno dítě, chlapečka, ale to se mi už nepodařilo.

I když jsem to trošku tušila, začalo se mi to potvrzovat. Tady jsem se dozvěděla á. Tamhle mi řekli bé. Poštou mi přišlo cé. A občas mi někdo zatelefonoval dé. A výsledek? Můj nádherný chlap měl rád nádherné chlapy a nakonec za jedním odešel.

A vykládejte tohle babičce! Tak jsem si vymyslela, že jsem se strašně zamilovala a protože nechci mému úžasnému, druhému manželovi zahýbat, požádala jsem o rozvod.

A představte si, hned po rozvodu jsem se opravdu zamilovala! Ale byl mladý, vysokoškolák, a já jsem přece jenom dvačtyřicítka, sice hezká, ale vzít jsem si ho nechtěla, to tedy určitě ne! Ale na druhou stranu, zajištěná jsem chtěla být, to chceme každá, a když se mi naskytla příležitost vdát se potřetí, kývla jsem.

Můj třetí manžel je sice o dost starší, ale protože si do mého třetího manželství беру o dvacet let mladšího milence, tak by mi to snad konečně mohlo vyjít. Už kvůli babičce.

P. S.

A jestli to zase nevyjde, tak do toho půjdu počtvrté, protože to by v tom byl čert, abych si po takových zkušenostech konečně nevybrala nejlepšího muže v Česku!

Text 2

Peněženka, kabelka nebo chlap. Není to jedno? (25. 2. 2013)

Jsou ženy, kterým pod stromečkem udělá radost peněženka i kabelka, ale chlap ne. Jsou ženy, kterým by větší radost pod stromečkem udělal spíš nový chlap, než nová kabelka či peněženka. A přitom je to, milé dámy, prašť jako uhoď!

Dva měsíce od Štědrého dne je dost dlouhá doba na to, abychom si zvykly na novou kabelku, novou peněženku i na nového chlapa! Stačí jedno. Chtít si zvyknout. A pak už jde všechno samo. Pravda, ne všechno jde dobře, ale jak říkám, stačí chtít si zvyknout. Pokud si zvykat nechcete, stačí nezapomenout na své dobré zkušenosti s kabelkami, peněženkami a s chlapy, ale právě na tyto mnohaleté zkušenosti, občas zapomene každá žena!

Například my, co nosíme kabelky přes rameno, dobře víme, že si nikdy nesmíme koupit kabelku, která má dvě ucha, protože nám jedno ucho bude neustále s ramena padat, ale stejně někdy vlezeme do obchodu, padneme na kabelku, která je nádherná, dokonalá, přesná - koupíme si ji a doma s hrůzou zjistíme, že má dvě ucha a to jedno nám, samozřejmě, padá neustále z ramena.

S peněženkou je to podobné. Kromě mnoha důležitých maličností, které naše nová peněženka musí mít, se zmíním o přihrádce na drobné. Drobné potřebujeme pořád a většinou je po nás v obchodě chtějí, když stojíme na jedné noze, jednu tašku držíme v zubech, tři máme zavěšené různě na těle, a v tomto stavu máme co nejrychleji nalézt dvě koruny. Kapsička na drobné, která je v naší peněžence, se proto musí otevírat skoro sama! A přesto někdy vlezeme do obchodu, padneme na peněženku, která je nádherná, dokonalá, přesná – koupíme si ji a doma s hrůzou zjistíme, že přihrádka na drobné se otevírá složitým uzávěrem, který navíc nemůžeme najít, natož abychom ho rychle otevřely!

A chlapi? Prašť jako uhoď! Víme, že netoužíme po chlapovi, který nerespektuje, že víkend chceme prožít v klidu, v příjemném odpočinku nad knihou, při návštěvě divadla, kina, nebo sladkým vyvalováním v posteli. A přesto se zblázníme do špinavého blondáka, který nás dovede přimáchnout na zeď a vášnivě líbat, až ztrácíme dech, a když zahuhlá, v pátek večer pojedeme ke mně na chalupu, omámeně kývneme, a v pátek večer vystoupíme z auta v naprosté pustině, pěšky se vydrápeme k něčemu, co bylo ještě před rokem kozím chlívkem, a když nás náš špinavý blondák přimáčkne na zeď a vášnivě líbá, roztrhneme si o skobu úžasnou bundu z Francie a pak si už jenom říkáme, nikdy, tak tohle už nikdy!

Přes všechny tyto katastrofické příklady musím nám, ženám, přiznat obdivuhodnou vlastnost. Dokážeme si zvyknout skoro na všechno. Přizpůsobíme se, což znamená, že si to,

čemu se musíme přizpůsobit, nenápadně přizpůsobujeme tak, že jsme ve výsledku maximálně spokojené.

Třeba kabelka. Někdy potřebuje na ucho přidělat jednu díрку, aby ucho bylo delší. Prozradím vám, jak potřebné dířky dělám já. Položím ucho kabelky na kuchyňské prkénko, vezmu starou vývrtku a na dřevěném prkénku udělám do ucha kabelky potřebnou dířku. Nikdy jsem panu Fuchsovi neprozradila, odkud se vzaly na kuchyňském prkénku záhadné vpichy, a protože zásadně nečte, co napíšu, nedozví se to ani teď.

Anebo peněženka. Musí se zabydlet. Musíme si zvyknout ji otevírat. Musíme si zvyknout, kde a co v ní máme, protože přímo katastrofický scénář je, když jdete s novou kabelkou a s novou peněženkou do banky, a před úředníkem hledáte v nové kabelce novou peněženku, když ji konečně najdete, pátráte, ve které přihrádce, sakra, mám kreditní kartu, ve které přihrádce, kruci, mám občanský průkaz, a pak jenom nechápavě zíráte, jak lovíte z přihrádek nové peněženky párátko, zavírací špendlík, žvýkačku a acylpyrin ...

S chlapem je to prašť jako uhoď. Když víme, co chceme, nemůže se nám stát to, co s kabelkou (dvě ucha), s peněženkou (složitý uzávěr) a se špinavým blondákem (o skobu roztržená, úžasná bunda z Francie).

Nicméně, i když víme, co chceme, přesto se nám občas stane, že náš výběr není dokonalý. A ne všechno jde vyměnit. Pak nám zbývá jediné. Musíme si zvyknout na dvě ucha u kabelky, na složitý uzávěr u peněženky i na špinavého blondáka z kozího chlívku...

... Čas běží, máme dva měsíce od Vánoc, a zjišťujeme, že jsme si zvykly nejenom na kabelku, která má dvě ucha, zvykly jsme si i na peněženku se složitým uzávěrem a otevíráme ji jedním prstem a ve vteřince, ale zvykly jsme si i na špinavého blondáka, který nás pořád líbá tak, že ztrácíme dech, a my si to omámeně užíváme, protože si teď už dáváme secsakra pozor, aby nás zase nepřimáčkl na skobu a nezničil nám úžasnou bundu z Francie...

Text 3

Když si mimozemšťani udělají výlet (15. 3. 2013)

Jednou jsme měli v Činoherním klubu večerní generálku a já přijela domů z Prahy až kolem půlnoci, a protože jsem nechtěla ve svém pokoji svítit lampou, rozsvítila jsem akvárium. A zhrozila jsem se.

Na předním skle i na obou postranních sklech - na zadní sklo jsem přes rostlinky moc neviděla - seděli přilepení nějaké živočichové. Vypadali jako slimáci, ale slimáci to nebyli. Ryby kolem nich rejdivy, nevšímalý si jich a ti živočichové, přilepení na skle, po kterém se pomalu pohybovali, si zase nevšímalí ryb.

Co to je, proboha?! A jak se to tam dostalo? NIKDY jsem to v našem akváriu neviděla, to bych si přece všimla, vždyť jich je snad dvě stě! Nové ryby a rostlinky jsem naposledy kupovala před třemi lety, tak odkud to, proboha, je?!

Z krmení, napadlo mě po chvíli. Jedině krmení přichází do akvária zvenku. I když je sušené, tak tam pravděpodobně nějaké zárodky přežívají, a když se dostanou do vody, ožijí! Zázrak!

Ví se o tom vůbec? Třeba se to stalo jenom v našem akváriu! Páni! Nikdy bych neřekla, že v něčem sušeném může přežít živý organismus! A dokonce tolik potvor!

Otevřela jsem krabičku se sušeným krmením a vysypala si ho trochu na dlaň. Nic se v něm nehýbalo. Asi se to opravdu musí dát do vody a teprve tam se z toho stanou tyhle potvory...

Dlouho jsem si ty své skoro slimáky prohlížela. Jak se může něco tak dokonale živého vylíhnout ze sušeného krmení...

Anebo jsou to mimozemšťané! To mi připadalo daleko víc pravděpodobnější, ale protože jsem na nic dalšího nepřišla, zhasla jsem akvárium a šla spát. Zdálo se mi o mimozemšťanech, kteří přiletěli na návštěvu Země, ale neudělali si exkurzi po světadílech,

kdepak. Šli se podívat do Činoherního klubu na generálku, pak se mnou jeli rychlíkem do Kolína a nakonec se vyspali v mém akváriu a druhý den spokojeně odletěli.

Když jsem se ráno probudila a akvárium rozsvítila, nebylo po mimozemšťanech ani vidu. Opět se mi začala jevit jako reálná ta možnost, že ty potvory jsou z krmení, a ryby je přes noc sežerou. Asi nějaká novinka, usoudila jsem.

Z krmení to není, sdělil mi jeden známý, co má velké akvárium, ale o podobných potvorách, kterých jsem viděla dobré dvě stovky, v životě neslyšel.

„Tak to jsou třeba mimozemšťané,“ nadhodila jsem opatrně a on stejně opatrně přikývl.

„Třeba...“ řekl neurčitě a pak ode mě rychle odešel.

Začala jsem akvárium hlídat. Přes den jsem neobjevila ani jednu potvoru, ale v noci, když jsem nečekaně rozsvítila, jich tam byly desítky! Dvě stě určitě! A byly všude. Malé, velké, střední. A ráno nebyla v akváriu ani jedna!

Bylo to tak zvláštní, že jsem si zašla pro informace do Zverimexu u Kouřimské ulice, kde můžete za pultem potkat otce, syna i vnuka. Jeden chlap hezčí než druhý! Když jsem tam přišla, byl tam syn s manželkou.

„Mám problém. To jste v životě neslyšeli! Mám v akváriu mimozemšťany!“ Paní Zverimexová přikývla.

„Jak vypadají?“ Popsala jsem je a pak jsem vyslovila prozaičtější vysvětlení.

„Když to nejsou mimozemšťané, tak se mi tam ty potvory dostávají ze suchého krmení.“ Pan Zverimex zavrtěl hlavou.

„Z krmení určitě ne. To není možné.“ Paní Zverimexová se usmála.

„To jsou blechy.“ Vytřeštěně jsem se na ni podívala.

„Cože to je?!“

„Blechy. Dostaly se vám tam z rostlinek, které jste koupila. Když je světlo, jsou zalezlé v písku a v rostlinách a vylézají v noci, když je tma. Je na ně dobrý rájovec, ale toho teď nemáme.“ Cítila jsem, že moje sny o mimozemšťanech berou za své a bylo mi to dost líto.

„A ten rájovec je co?“

„To je ryba, která je sežere,“ zapojil se do debaty pan Zverimex.

„Aha... tak to jste mě moc nepotěšili,“ podívala jsem se vyčítavě na oba. „Já myslela, že to jsou mimozemšťané. A oni jsou to zatím blechy a sežere je rájovec...“

Ivana Dianová

Text 1

Jen tak tak nepřejetá tramvaj (10. 2. 2013)

Jo tak ty budeš dobíhat tramvaj? Tak na to zapomeň; dám ti takovou lekci, že už to nikdy neuděláš! Něco podobného si onehdá nejspíš říkal mladý řidič tramvaje číslo 11 u Muzea, když mu moje švagrová, dobíhající a funící, ulehla (nerada) před tramvaj.

„Jsem blbá,“ přiznala sebekriticky Jitka. „Normálně zásadně nedobíhám, ale dneska jsem nějak zdivočela. Čekalo mě tolik věcí k zařizování, práce doma, a tak vůbec, že jsem podlehla nízkým pudům, a když jedenáctka vyjela ze zatáčky, vyrazila jsem vpřed. Šance byla slušná, nebýt té pochroumané silnice. Zahákla jsem se špičkou boty za kolejnici, a bylo.“

Vytáhla si obě nohavice a ukázala mi rozmaširovaná kolena. Strupy jak lívance. Takové jsem měla víceméně po celé své dětství, chtěla jsem ji utěšit. A už o to ani nevím. Třeba i ona za třicet let bude mít zase hladká a nebolavá kolena...Vzhledem k tomu, že měla těsně před maturitním plesem svého staršího syna, vidina třiceti let ji neomráčila.

Jitka tedy sebou řízla jak podřatá, a kromě kolen se klepla i do hlavy, takže když se jí podařilo opět ztopořit, zatočila se jí hlava a sekla sebou znovu. „Ještě že tam byla ta holka,“

vzpomínala vděčně na slečnu, která jí pomohla na nohy. „Držela mě, dokud jsem se jakž takž nevzpamatovala; měla sílu, ještě byla schopná i nadávat řidiči, a fest!“

Vyjádřila jsem kritickou myšlenku, že si za pád přece jenom mohla sama, když tedy nepočítám tu obnaženou kolejnici, kterou tam ale snad řidič nenarafičil. „Doufám, že na tebe aspoň počkal,“ dodala jsem vzápětí, když jsem spatřila, jak se zachmuřila. „No, že na mě nepočkal, bych mu eventuelně i odpustila. Ale že na mě ustavičně zvonil jak debil a popojížděl až těsně ke mně, i když viděl, že se očividně nemůžu sebrat a uvolnit mu dráhu, na to hned tak nezapomenu. Víš, že to byl strašnej pocit - ležet bezmocně na zemi a sledovat, jak se k tobě šine tramvaj?“ dořekla s ještě teď vyděšeným výrazem ve tváři, a mě zamrazilo.

Text 2

Chtěl bych být s tebou v posteli! (24. 2. 2013)

Podobnou větu někdy slyšeli nebo naopak vyslovili asi všichni. Pro někoho je naprosto přirozená, pro jiného vzrušující, pro dalšího příliš přímočará...Lidé jsou různí. Někdo má rád v posteli svoje pohodlí a klid, jinak se mu špatně spí, jiný si neumí samotu v posteli vůbec představit. Jsou manželé, kteří mají oddělené ložnice, další bez sebe neusnou. „I to jeho chrápání mě uklidňuje,“ přiznala se mi sestra, když mě navštívila na chatě, a já kvůli jejímu muži, spícímu o patro níž, probděla noc...

Psi jsou v tomto stoprocentně zajedno. Každý pejskař mi potvrdí, že jeho kožešinový přítel netouží po ničem jiném, než spát se svým pánem, nebo alespoň s jiným člověkem v posteli.

Moje vlčí feny od okamžiku, kdy překročily práh našeho bytu, napřely všechnu energii právě do toho, aby nám tuto samozřejmost vštípile. Využily k tomu veškerého důvtipu a šikovnosti, ale přesto si celoživotně zoufají nad naší tupostí a zatvrzelostí. Obě se původně toulaly, takže nechápu, kde se naučily spát v posteli, ale to zřejmě nehraje žádnou roli; zdá se, že tam spaly odjakživa. Zřejmě nějaký pekelný pud...

Já mám ráda postel sama pro sebe, čistou, voňavou a samozřejmě bez chlupů, takže u mne si ani neškrtnou, kdyby mluvily lidskou řečí a spínaly přitom přední běhy, syn už je měkčí, takže k němu čas od času do postele vniknou. Stojí mu to za to nepohodlí, protože naše vlčice nejsou z nejmenších, navíc se v žádném případě neuskrovňují, i za následné převlékání postele. Ke mně pak mohou legálně pouze na Silvestra, neb se bojí rachejtli, a nelegálně tehdy, když zapomenu zamknout svůj pokoj. Otevřít si nezamčené dveře je pro ně hračka.

Tento týden jsem ale vyměkla i já. Vzhledem k tomu, že zima byla větší, než mohly naše akumuláčky kompenzovat, a to nejenom díky dvěma proskleným stěnám pokoje, servilně jsem požádala čubky, aby mi v noci hřály nohy. Nesmírně si mého nenadálého pozvání vážily. Uctivě počkaly, až se uložím a nadzvednu peřinu v nohách postele. Pak cudně skočily, stočily se do klubka, omotaly si ocasy kolem těla, což jsem uvítala, neb kdyby zavrtěly nataženým chvostem ze spaní, stáhnou mě z kůže, zabořily čenichy do podpacčí a usnuly.

Jééé, ty hřály! Usínala jsem jako miminko...To mi za to praní cích stojí, pomyslela jsem si blaženě, než jsem se zcela propadla do spánku. Sny, které přišly v zápětí, však už tak příjemné nebyly. Zdálo se mi, že jsem zavalená nějakou sutí nebo něčím takovým; ztěžka se mi dýchalo a i ve spánku jsem cítila podivný zápach. Kde jsem se to jenom octla? Navíc mi bylo přímo děsivé vedro. To mě nakonec také, zpocenou jak myš, probudilo.

Jedna fena ležela přímo na mně, po celé délce, takřka v mileneckém objetí, hlavu zabořenou pod mou bradou, druhá pak spočívala těsně po mém boku, a pootevřenou tlamou mi dýchala přímo do obličeje. Nejhorší na tom bylo, že se odmítly probudit, natož pohnout. Nedaly se ani shodit! Když jsem do nich strčila, pokaždé zavrčely ze spaní a to bylo všechno. Šeptat nemělo smysl, vynadat nahlas jsem jim taky nemohla, abych nevzbudila syna, bylo to dost napínavé. Nakonec mě ze zoufalství napadlo zamňoukat. Třeba je to nějak vybudí... Nic.

Ve dveřích se objevil syn, celý vykulený, kde jsem vzala ve dvě v noci kočku, což ale u mě zas tak absurdní není, jak si prý v duchu řekl, a spatřil mě, kterak ležím zavalena vlčicemi a mňoukám, načež dostal záchvat smíchu. Chňapnul postupně obě tvrdě spící feny za kůži na zádech a stáhnul je na předložku u mojí postele. Spaly dál, jako by se nic nestalo. S úlevou jsem přestala mňoukat, chňapla po uvolněné peřině a v mžiku usnula.

Bylo to až k ránu, kdy se mi opět vrátil tíživý sen: ztěžka se mi dýchalo, jak mi něco těžkého spočívalo na hrudi, byla jsem celá zpocená, a...

Text 3

Óda na peřinu (3. 3. 2013)

Pod čím spíte? Pod dekou? Pod ovčím rounem? Pod dutým vláknem? Jako bych ty odpovědi slyšela! Jestlipak se ale ještě najde někdo, kdo spí pod opravdovou nabouchanou peřinou? Nemyslím prošívanou péřovou deku, ale P P P P P - poctivý pytel pravého prachového peří...

Byly doby, kdybychom se, dámy, bez peřin ani neprovdaly. Byly základní součástí výbavy každé dívky, bez nich by to nešlo. Vždyť i případné manželské neshody se řešily - a vyřešily - zásadně pod peřinou!

U nás doma jsme měli každý klasickou peřinu. Moje byla v červeném sypku, takže když jsem ji sklepala a odborně upravila několika údery pěstí, prosvítaly proti světlu krásné obrazce. Měla jsem peřinový kaleidoskop! Bratr měl modrou, sestry žluté a šedé. Čas od času přišlo pozvání: „Pojď ke mně pod peřinu!“ A to se pak změnil prostor pod peřinou v domeček, iglú, v cokoli - stačilo peřinu zapřít o polštáře nebo podepřít koleno.

Nebo víte, jaké to je - nastlat si na dvoupostel vysoko všechny doma přítomné natřesené peřiny a pak do nich plavmo skočit? Je to žráááádlo! Jiné slovo mě nenapadá. Stálo to i za ten viks, když se na to přišlo; koneckonců - když se člověk obalil peřinou, dohromady nic neucítil...

Ale peřina sloužila i jinak. Když se sklepalo peří do jednoho rohu, vznikl Buřínek. Před usnutím lepší mazlíček než jakýkoli plyšák. Hebký, měkoučký, přítulný tvor se špičatým čumáčkem. Že dělal „ buf, buf“, a skvěle se s ním usínalo, ani snad nemusím zdůrazňovat... Zkoušela jsem udělat Buřínka z prošívané péřové deky, nic moc, ale dalo se to. Syn jím vzal za vděk a přitulil se. Ovšem z dutého vlákna, kterým se přikrývají děti u nás ve školce, vznikla taková plochá socka, něco jako kobří hlava, že jsem se až otrásla. Z tohoto materiálu prostě Buřínek nešel...

Včera jsem se dozvěděla od jednoho pána, že peřina se dá i objímat! Není to úplně to samé, jako objímat milovanou osobu, ale i tak to není k zahození!

Takže...

Já vím... Roztoči! Čmelíci! Alergeny! Málo místa! Moderní způsob života!

Ale...

Věřte, kdo nemá opravdovou peřinu, o mnohé přichází!

Mužské texty

Václav Král

Text 1

Rodit doma nebo v nemocnici? (11. 2. 2013)

Tak dnes se pustím na pole neprobádané, respektive do tématu, o kterém moc odborných znalostí nemám. Během sledování včerejších televizních novin na ČT 1 jsem si všiml, že se jedná o téma asi dost podceňované a jak se zdá, rozhodují o něm ti, kterých se to moc netýká.

Vím že o tom, zda rodit doma nebo v nemocnici, se vede diskuse už řadu let. K ničemu podstatnému se doposud nedošlo, a ani dojít nemohlo, protože každá ze stran má svou pravdu a má pádné argumenty, pro svůj postoj.

Jak je ovšem v Česku zvykem, když úředník neví co dál, tak bouchne razítkem a vydá zákaz. A tady jsme u jádra problému, totiž jestli zákaz, je to pravé. Podle mých informací, je v České republice zakázáno provádět porodním asistentkám porody v domácnostech a to pod hrozbou pokuty několika milionu korun. Ptám se, na základě čeho, došla jakási "moudra palice" k takovému rozhodnutí. Předpokládám, že ty porodní asistentky, nejsou jen tak nějaké babice z ulice, ale že mají, či by alespoň měly mít vzdělání, pro výkon této práce. Pokud tedy toto vzdělání mají, a mají potřebné certifikáty, pak by měly být jasně obeznámeny s možnými riziky a tím pádem by mohly asistovat i při domácích porodech.

Opakuju, ještě jsem nikdy nerodil, takže vycházím z logiky uvažování a z toho, že rodiče, potažmo žena by měli mít právo rozhodnout, v jakém prostředí chtějí své dítě přivést na svět. Jestli ve velkovýrobně, kterou porodnice bezesporu jsou, či v domácím prostředí, kde se matka bude cítit nejlépe, obklopená péčí těch, kterým věří a které si sama zvolila.

Samozřejmě, vše by mělo být doprovázeno pečlivou předporodní lékařskou péčí, kdy i ošetřující lékař ví, jestli matka může dítě porodit v prostředí svého domova, bez zbytečného rizika. Asi je jasné, že například u prvorodičky by nemocniční prostředí bylo možná vhodnější ale nemusí to být pravidlem. Co ovšem považuju za nehoráznost je, že stát a politici, ve své nabubřelosti chtějí i v těchto pro matku a rodinu jako takovou nejintimnějších okamžicích poroučet a rozhodovat a zakazovat.

Argumenty lékařů jsou pro mne né moc důvěryhodné a řekl bych že jsou hlavně účelové. Koneckonců, jde přece o dosti výnosný kšeft a v takovém okamžiku jde vše ostatní stranou.

Ve včerejších zprávách mne rozesmál lékař, či snad dokonce primář, který řekl, že sestry a zdravotnický personál absolvují pravidelná školení a že jsou sledováni, jaké mají chování. Naprostý alibismus.

Je jasné, že na prvním místě musí být zdraví matky a dítěte. Jsem si jistý, že zdravého porodu se dá docílit patřičnou lékařskou péčí před porodem a že porod nemusí být strašákem, jak se jej snaží někteří lékaři prezentovat, asi vedení snahou přesvědčit nastávající maminky, aby neváhaly rodit v "pohodlí" nemocnice.

Současný stav ovšem nahrává rizikům a nechť části rodiček k porodu v nemocnici určitě nezmizí tím, že nějaké nemehlo něco rozhodne a vydá zákazy z tepla své kanceláře.

Neslavný odchod Václava Klause (19. 2. 2013)

Už zbývá jen několik málo dní, a na Hradě se vystřídají nájemníci. Starý pán odejde do penze, jiný starý pán se z penze vrátí, aby jej nahradil. Pro odcházejícího Václava Klause je to nepochybně velice smutné a, z jeho pohledu, neslavné odcházení.

A přitom stačilo tak málo, aby odešel s vyrovnaným skóre, které celá léta ve funkci tu více, jindy zase méně, ale přesto docela stabilně držel. Bohužel, pana Klause v posledním roce, zcela opustila soudnost a pustil se do boje s odkazem Václava Havla, kterého celá léta považoval za jakousi politickou osinu v... no však víte kde, a který z jeho pohledu stál a i po své smrti stále stojí v cestě jeho větší slávy.

Ne, vůbec nejde o nějaký hloupý rozhovor bezvýznamnému polskému periodiku. To bylo jen trapné vyvrcholení. Poslední týdny ve funkci jsou poznamenány úpornou snahou vnutit se do povědomí občanů coby politik, který činí razantní kroky.

Nejdříve to byla ona sporná amnestie, která mohla projít bez následující hysterie, kdyby pan prezident pochopil, že občané nejsou stádu tupých ovcí, které je nutné ignorovat a pokud ignorování nepomáhá, pošle se na ně vlčák. V tomto případě tedy pan Jakl. Pan prezident ovšem nepochopil a tak setrval na své pozici neomylného a hlavně nekritizovatelného, který se diví a nechápavě kroučí hlavou, jak že je to možné, že lidé netleskají.

Klausův neomalený zásah do předvolebního boje už nemá smysl komentovat. Jenže právě tato akce vyvolává mnohé všetečné otázky. Tento zásah ukázal, že pro Václava Klause neexistuje překážka, má-li cosi za lubem. A co to může být?

Spousta občanů se raduje a těší se, že období prezidentování Klause končí. Nejsem si jistý, jestli je nějaký velký důvod k radosti. Klause vystřídá další dinosaur, to znamená, že podstatná změna se konat nebude. Kromě toho, zdá se, veřejnost pomíjí fakt, že Česká republika je zřejmě jedinou zemí bývalého východního bloku, kde vládnou dinosauři. Zatímco u sousedů se politická scéna za ta léta protřídila, v České republice došlo pouze ke změnám názvů, či vytváření nových politických stran, se stejnými lidmi. Ale zpět ke Klausovi.

Obecně veseli z jeho odchodu je pochopitelné. Za své vlády udělal více škod nežli užitku. K dobru je mu často připisován jeho postoj k EU, jenže tady platí to pořekadlo o Pyrrhově vítězství, protože jeho postoje sice byly správné avšak v praxi mnoho užitku nepřinesly. A to včetně jeho teatrálního oddalování podpisu lisabonské smlouvy.

Václav Klaus odchází neslavně a bez pocty. Jenže Václav Klaus není politik, který toto vnímá a tak jsem si skoro jistý, že z politické scény se nevytratí a hlavně, že jeho ostentativní podpora Zemanovi nebyla jen takovým "státnickým" gestem ale že to byl naprosto promyšlený tah, jak si připravit půdu pro návrat v dalších volbách. Je totiž více než pravděpodobné, že prvotní nadšení Zemanových příznivců po čase ochladne, zvláště až zjistí, že on sám nedokáže splnit ani polovinu toho, co nasliboval, no a pak, pokud se nenajde nějaká nová osobnost, budou hradní brány otevřeny a trůn opět volný. A zase tak nereálná představa by to být nemusela, protože příznějme si to otevřeně, kolik skutečných osobností a výrazných politiků se v České republice za posledních 20 let objevilo? Samozřejmě nepočítám v to ty, kteří jsou buďto ve vězení nebo ve vazbě nebo přemýšlejí o návratu na pozici strojuvůdce.

Politické bahno (5. 3. 2013)

Stav na politické scéně v České republice mi od začátku roku připomíná spíše noční můru, nežli zdravou realitu. Jako by se země ocitla v osidlech jakýchsi bizarních, hororových postav a upírů, kteří se snaží konat své temné rejdy.

O volbě presidenta a kampani, tuto volbu předcházející bylo napsáno mnohé. Stejně tak o amnestii, která sama o sobě by nevzbudila asi takový rozruch, kdyby její autor, prezident republiky, dokázal překročit své naducané ego a vysvětlit své pohnutky občanům tak, jak si to zaslouží. A možná by stačilo, kdyby vystoupil některý z jeho poradců a namísto svých obvyklých žvástů, by veřejnosti vysvětlil, že představa vrácení peněz poškozeným, v různých podvodných kauzách, nyní amnestovaných, je naprosto nereálná a že ty kauzy by se vlekly naprosto do ztracena. Jak už je v zemích Českých, Moravských a Slezských, s přihlédnutím k Chodsku a jiným zvykem.

O tom všem se psalo, píše a obávám se, že se psát bude ještě hodně dlouho. A aby toho nebylo málo, přichvátala skupina senátorů, kteří podali na presidenta žalobu pro velezradu. Tedy, když jsem minulý týden na toto téma psal, byl to pouze plán, který měl nabýt včera konkrétní podobu. A pokud byl někdo tak naivní, jako já, že doufal v zdravý rozum a v možnost změny postoje, pak včerejší den byl ve znamení vystřízlivění.

O nikoliv, od senátorů lze očekávat cokoliv. Zdravý rozum to však dozajista není. A jak tedy nazvat tuto akci? Jednoduše. Nehoráznost a naprosté pohrdání právním systémem. Ba co více. Senátoři opovrhují Ústavou, nejvyšším zákonem České republiky. Nerespektují práva, která tento zákon presidentovi dává a ve své zlovolné snaze získat přízeň veřejnosti, neváhají tento zákon vykládat po svém či radit, jak by měl tento zákon být interpretován. Pánové Okamura a Dienstbier jsou zaslepení touhou po moci do té míry, že odhodili jakékoliv masky a bohužel, na svou stranu strhli i ostatní senátory. A ten, který na tom všem očekává největší zisk, Karel Janeček, ten rozdává rozhovory, ve kterých je nadmíru spokojen s vývojem situace.

Celá tato skupinka pučistu, nelze je jinak nazvat, má jistou podporu u významné části veřejnosti. President Václav Klaus se, svých přezíravým a nadřazeným vystupováním, stal velice nepopulární osobností. Tak nepopulární, že veřejné mínění sedlo na vějíčku Janečkovi a jeho "poddaným" a občané tleskají při představě, že Klaus bude souzen. Je ale třeba si položit otázku :

Kdo to je Karel Janeček ? Co to je "pozitivní revoluce?" Jaké cíle sledují pánové Okamura a Dienstbier? Jsou tyto cíle v souladu se zájmy společnosti? Se zájmy České republiky? Všichni si snad pamatují Okamurovu hysterii, když byl vyřazen z účasti na volbách. Každý politik, který by do voleb vstupoval s čistým srdcem a s cílem sloužit své zemi, by pod tlakem okolností toto vyřazení přijal a připravil se na volby příští. Pan Okamura se dal cestou konfrontace a stížností, které mohly vyústit v krizi.

Ale jsou tu i další, naléhavější otázky. Kdo to je, ten Karel Janeček? Z toho, co je možné najít na internetu, lze dovodit že se jedná pouze o jakéhosi trubadúra, poněkud abstraktních postojů. V okamžiku, kdy někdo použije slovo revoluce, okamžitě zvyšuju svou pozornost a začínám být hodně obezřetný. A přídavek pozitivní mne rozhodně neuklidní.

Co se tedy ve skutečnosti na politickém kolbišti děje? Česká republika má vládu, která vzbuzuje oprávněné rozpaky. Na Hrad míří prezident, který byl a asi ještě je, obklopen lidmi, kteří moc důvěry nebudí. Odstupující prezident je terčem žaloby, která nemá právní základ, žaloby, o které její autoři musí vědět, že ve fungující demokracii, by se jí soudci nemohli vůbec zabývat.

Úpornost, s jakou je v této věci postupováno, jen zvyšuje mé podezření, že se jedná o mocenský boj. O snahu zamíchat karty před volbami příští rok tak, aby ti, kteří jsou fakticky u moci dnes, u moci zůstali i nadále a ještě si tu moc upevnili.

Ne, ja si opravdu nemyslím, že se bude v ulicích střílet, či že dojde k pronásledování občanů za nesouhlasné postoje. Jen... šance na změnu k lepšímu se podstatně zmenší. Na politické scéně se upevní kasty a lobby. Pana Okamuru a Dienstbiera budeme vídat častěji, pan Janeček bude velice frekventovaným hostem různých diskusních pořadů a stane se vítaným poradcem toho i onoho.

Ale je tu ještě jedna možnost. Že se občané nenechají obelhávat. Že nebudou věřit na snadná řešení a na pozitivní revoluce. Že konečně k volbám přistoupí zodpovědně.

A Václav Klaus? Zopakuji své minulé stanovisko, které jsem neměl důvod přehodnotit. Václav Klaus je v této chvíli lakmusovým papírkem demokracie v Česku. Jestliže se soud touto ostudnou žalobou bude, byť jenom zabývat, znamená to, že právo se zatím nekoná a že Česká republika uvízla hluboko ve smradlavé bahenní stoce.

Ivo Vašíček

Text 1

Peníze na stromech nerostou (11. 12. 2012)

Peníze nerostou na stromech, ani na účtech firem. Peníze emitují banky a není na tom nic divného, bylo to tak vždy a jinak to zatím není ani možně. Na trhu se peníze pouze přelévají. Aby se mohly přelévat, musí jich být dostatek.

Na trh se peníze dostávají převážně úvěrem (99%). Dlužník peníze na trhu utratí a začnou v ekonomice kolovat (zprostředkují směnu). Peníze na trh se v nepatrné míře dostávají i dalšími způsoby, které lze při úvahách zanedbat (centrální banka a stát). Množství peněz uváděných na trh reguluje centrální banka. Hlavními nástroji jsou povinné minimální rezervy a úroková sazba. CB se snaží řídit příliv peněz do ekonomiky (ve rostoucí ekonomice peníze musí přibývat). Úlohou bank je odhadnutí reálnosti záměrů vedoucích k vytvoření prodejné nadhodnoty dlužníkem. Dlužník je ekonomicky nucen produkovat nadhodnotu, pokrývající dluh i úrok. Na trh se proto v optimálním případě dostává přesně tolik peněz, kolik jich je pro uskutečnění směny produktů potřeba. V takovém případě je inflace 2 až 3 procenta a úměrně s růstem produktivity přibývají produkty i peníze nutné na jejich směnu.

Z monetárního hlediska jsme dnes v krizi likvidity. V některých podstatných částech trhu chybí peníze pro uskutečnění směny. Centrální banky se snaží stimulovat „tisk“ peněz, ale na zadržujícím se trhu reálné ekonomiky se to vůbec neprojevuje. Japonsko tiskne jak o život, je nejzadluženější zemí a přitom Japonci bojují s deflací a JPY posiluje.

Problém je strukturální. Množství peněz protékajících přes mzdy a sociální příjmy neroste. Z těchto příjmů však plyne primární poptávka, která proto také neroste. Roste však nabídka, v důsledku investic z doby kdy rostla. Nadprodukcí nelze prodat a omezuje se proto výroba, propouští se. Následkem je další pokles maloobchodního trhu.

Pozn.: Růst cen v ČR je důsledkem dumpflace. Ceny rostou v důsledku vyšších daní a zneužívání monopolního postavení.

Neexistuje žádný problém s přebytkem peněz. Neexistuje ani problém s nedostatkem zboží. Téměř ve všech oblastech trhu je větší nabídka než koupěschopná poptávka.

Zásadní problém je, že stávající ekonomický „mechanismus“ se dostal do stadia, kdy už nelze komu půjčit. Na trh se proto nedostávají další peníze a poptávka logicky klesá. S rostoucí produktivitou proto roste i nezaměstnanost. Když na trhu není víc peněz, nemůže se prodat ani víc produktů.

Když centrální banky kvantitativně uvolňují, také se na některých trzích nic nezmění. V USA a Evropě si peníze rozdělí banky a investují je v jiných regionech, kde lze lidi ještě zadlužit a připravit o majetek. I když FED odkup dluhopisů za natištěné USD stále opakuje, na spotřební trh v USA nemá kvantitativní uvolňování téměř žádný vliv. I když je „tisk“ peněz větší, než by odpovídalo růstu produktivity, nezpůsobuje na maloobchodním trhu inflaci. Rostou pouze ceny akcií a investic (i cena zlata) v rozvojových zemích. Očekávaná inflace je „exportována“ do Číny.

Text 2

Psala amnestii neviditelná ruka trhu? (14. 2. 2013)

Prezident Václav Klaus je obklopen lidmi, kteří prokazatelně lžou a opovrhují zákony České republiky. Je proto celkem snadné představit si, že účelem novoroční amnestie bylo vypořádání závazků vůči sponzorům ODS z devadesátých let. A je také docela možné, že si příslušní poradci k původnímu zadání přihodili vlastní byznys. Vzhledem k prominutí podvodů v řádech miliard, lze spekulovat o stamilionových provizích za „správná“ rozhodnutí.

V kuloárech se spekuluje o "pomoci" právní kanceláře syna jednoho z nejvlivnějších lobbistů z devadesátých let, který je dobrým přítelem Václava Klause.

Vraťme se však k faktům. Dne 9.1.2013 zaslal místopředseda České pirátské strany kanceláři prezidenta oficiální žádost o informace dle zákona č. 106/1999, ve které žádal o tyto informace:

- 1. Které všechny osoby a orgány se podílely na přípravě textu rozhodnutí prezidenta republiky č. 1/2013 Sb., o amnestii ze dne 1. 1. 2013 (jde mi jak o osoby, které se podílely na určení rozsahu amnestie v jednotlivých člancích, tak o osoby, které tento pokyn provedly a text rozhodnutí sepsaly),*
- 2. které všechny osoby a orgány měly přístup k textu amnestie nebo k informaci o rozsahu amnestie před tím, než byla zaslána předsedovi vlády ke kontrasignaci, a to postupně podle času.*

Kancelář prezidenta republiky nebyla schopna v zákonném termínu na žádost oficiálně odpovědět. Místo toho však Ladislav Jakl publikoval text, ve kterém označil žádost za SPAM a celý text žádosti včetně osobních údajů žadatele zveřejnil (čímž porušil zákon o ochraně osobních údajů).

Na svém blogu Jakl například napsal:

...“ Jde o to, že Zaorálek ve svém tažení použil zákon 106/99 o svobodném přístupu k informacím a na autorství amnestie se táže pana prezidenta touto cestou. Vtipné je, že se svým týmem nedokázali takovou jednoduchou žádost sepsat a prostě jen systémem „ctrl c ctrl v“ zkopírovali už dva týdny kolující hromadný e-mail údajného piráta Jakuba Michálka (ročník 1989).“

"...Tak pan Zaorálek musel těch pár řádek konzultovat s právníky. Náhodou stejnými „právníky“, jako ten chlapec od pirátů."

Faktem je, že Piráti už přibližně rok vedou informační kampaň o přístupu k informacím, v jejímž rámci při podezření z korupce rozesílají žádosti o informace. Podobně arogantně a zpupně jako hradní suita reagovalo například i ministerstvo financí v čele s Miroslavem Kalouskem. U soudu však, podobně jako Dopravní podnik města Prahy MF prohrálo.

Hradní kancelář na žádost odpověděla až na základě urgencí a stížnosti žadatele s několikadenním zpožděním. Jakl odpovědět odmítá a místo toho v dopise vysvětluje, že prezident republiky má na vyhlášení amnestie právo. Z tohoto práva zcela nelogicky vyvozuje, že autorem textu amnestie je Václav Klaus.

Prezidentská kancelář položené otázky zcela ignorovala. Pouze složitě a nejednoznačně označuje za autora amnestie Václava Klause. Vzhledem k mediálním plkům Jakla o třech spolupracovnících je i tato částečná odpověď značně pochybná. Na druhou položenou otázku neodpověděli vůbec.

Ze způsobu komunikace kanceláře prezidenta republiky lze usuzovat, že se domnívají, že stojí nad zákonem a pohrdají občany. Mohu se proto oprávněně domnívat, že spekulace o udělování milostí za tučné provize považují za svůj byznys (o čemž se v kuloárech spekuluje už dávno), který nyní vygradovali amnestií a abolicí.

Nelze se proto divit, že na kritiky amnestie pohlížejí z Hradu jako na nepřátele neviditelné ruky trhu.

Otázkou je, zda si povýšenecký přístup a porušování zákonů nechají občané líbit. Piráti ne, a proto podal Jakub Michálek prostřednictvím Hany Marvanové na hradní pány žalobu.

Text 3

Nadbytečná pracovní síla (17. 2. 2013)

Současný systém dobře fungoval, nyní však bez výrazné reorganizace míří k sociální revoluci. Rozdělování zdrojů je na základě práce a nároků. Nárokem jsou majetková práva, nárok na důchod, nárok na sdílenou infrastrukturu, nárok na sociální systém nárok na rentu. Motivace k práci je stimulována převážně trhem. Za práci a podnikání jsou získávány peníze, které míří na trh a do kapitálu (např. úročený vklad v bance). Peníze vložené do kapitálu mizí z trhu, aby se na něm objevily jako úvěr.

Bez úvěru nelze prodat celou produkci. Zaměstnanci, podnikatelé, důchodci,...všichni utrácení primárně peníze, které „nestřádají“. Když někdo utratí méně než vydělá, musí někdo jiný utratit více než spotřebuje. Bez dluhů nemůže růst trh. Proto jsou lidé, firmy, státy, zadlužené, bez dluhů by nemohl růst trh a zisky. Dluhy jsou podstatou systému, a dokud mohou narůstat, umožňují její ekonomický rozvoj. Jakmile se přestane půjčovat, nastává recese. Když nemůže být nadprodukce vyvolaná růstem produktivity prodána musí být redukována pracovní síla nebo sníženy ceny. Snižování cen však snižuje zisky a vyvolává další tlak na snížení nákladů, tedy i redukuje pracovní sílu.

Životnost dluhového systému vyplývá z úrovně rozložení majetku ve společnosti. Maximální míra zadluženosti je v důsledku vyjádřena nemovitým a movitým majetkem dlužníků. Společnost při růstu produktivity vždy dorazí do stadia, kdy už nejsou žádné o úvěr žádající subjekty schopné ručit za úvěr majetkem.

Růst produktivity usnadňuje lidem život, na Zemi už žije 7 miliard lidí. Růst produktivity je základním příznakem rozvoje civilizace. Produktivita práce roste v důsledku vývoje technologií. Lidská společnost se při svém vývoji opakovaně zadržává když se rychlému vývoji technologií nedokáže společnost přizpůsobit. Společnost vždy trpí paradigmatickým, že je zapotřebí stále více pracovat. Ve skutečnosti dochází k přizpůsobení až při redukcii pracovní síly. Např. na konci devatenáctého století vyvrcholily roky stávek a nepokojů zkrácením pracovní doby z 16 hodin na 8 hodin. Výsledky vyšší produktivity práce se mezi lidmi více rozdělily a v důsledku volného času narostly nové trhy, horším příkladem jsou dvě světové války. V Evropě dnes problém nadbytečné pracovní síly řeší umělá zaměstnanost udržovaná přebujelým státem a sociálními systémy. Pod vlivem paradigmatu nedostatku (musí se šetřit) však státy a lidé situaci zhoršují. Čeká se na okamžik, až lidem dojde, že je všeho přebytek, a že všechny ty redukce a úspory současný přebytek ještě zvětšují. V podstatě jsou všechny současné reformy změnami podílu lidí na zdrojích. Pro řešení rozporu mezi produktivitou práce, spotřebou produktů a pracovní silou:

Vyjádříme produktivitu jako podíl produkce a počtu pracujících. Když vzroste produktivita musí růst spotřeba nebo klesnout množství vykonané práce. Když neroste spotřeba musí růst nezaměstnanost.

Petr Čunderlík

Text 1

Halóóó, Česká pošto! Vstávat! Je 21. století... (19. 11. 2012)

Již drahnou dobu se jako čert kříží vyhýbám "službám" České pošty. Dokonce si při nákupu na internetu vybírám takové obchody, mám-li tu možnost, které nabízí rozvoz balíků i jinými dopravci a pokud nabízí jenom Českou poštu, tak vždy hledám alternativu, neboť služby České pošty v oblasti doručování balíků patří dle mého názoru do minulého století a nikoliv do století jednadvacátého...

Nedávno však byla přítelkyně okolnostmi donucena objednat zboží na dobírku (fotoknihu), kterou doručovala Česká pošta. Jak to tak bývá, ačkoliv byla do 15:00h doma, tak pošťák nepřišel a deset minut poté co musela odejít, tak pošťák zavolal. Dohodli jsme se, že zásilku zaplatím a vyzvednu já a s pošťákem jsem se telefonicky domluvil, že si budu moci vyzvednout knížku ještě týž večer na poště. Jelikož byla na balíku informace o tom, že není potřeba doklad totožnosti, tak jsem předpokládal, že nebude žádný problém.

Když jsem 30 minut před uzavřením dorazil na poštu a vystál si 20 minutovou frontu, tak mě milá paní pošťačka, kterou 5 let znám, odvětila, že mi balík vydat nemůže, protože nemám doklad totožnosti přítelkyně. Marně jsem dával na pultík peníze za dobírku, nabízel svůj občanský průkaz, dokonce jsem argumentoval tím, ať se do fotoknihy podívá (což je samozřejmě iracionální argument, ale co mi zbývalo...?) ale paní pošťačka byla neoblomná a odmítla balíček vydat. No, hezkého večera jsem ji tentokrát nepopřál a nebyl-li bych celkem slušně vychovaný, tak bych i nějaký ten peprnější výraz utrousil, ale takto jsem si to nechal v sobě, respektive jsem dal průchod svým emocím až v autě...

Milá Česká pošto, opomím fakt, že si někteří vaši pošťáci ulehčují práci a místo donášení zásilek, raději vhodí do schránky upozornění, že jste nebyl zastížen, ačkoliv jste byl prokazatelně doma (kolikrát se mi tohle stalo...) a nutíte tak svého zákazníka, aby si buď na poštu zašel sám (proč mám tedy platit za doručení do domu?) nebo vás laskavě telefonicky urgoval o znovu doručení (na to se vám vykašlu), ale vysvětlíte mi, proč ve 21. století musím pro vyzvednutí obyčejné zásilky předkládat občanský průkaz a ještě ne svůj, když i v každém internetovém obchodu, ba co víc, dokonce i v každé bance v jejím internetovém bankovníctví stačí již několik let zaslat unikátní kód na předem vybraný telefon nebo e-mail a tím se autorizovat?

Vaší neschopností využívat běžné technologie ku prospěchu zákazníků je nejenom ztrácíte, ale ty co zbyli, ještě okrádáte o jejich drahocenný čas! Vzpamatujte se, je vás tam dost a prostředků máte hodně! Už abyste byli zprivatizovaní a v soukromých rukou, státní řízení tomuto podniku evidentně nijak neprospívá...

Prezidentská volba je soubojem symbolů, které kandidáti představují (24. 1. 2013)

Víc než si možná myslíte! Již nejde o to, jestli bude na Hradě Zeman nebo Schwarzenberg, ale o to, co oba páni symbolizují, ať už se jedná o dokonalý politický marketing nebo skutečnost. Je to víc souboj mezi slušností a hulvátstvím, velkorysostí a závistí, sebevědomím a zakomplexovaností, nežli souboj toho, zdali je někdo levičák nebo pravičák, případně zdali je chudý nebo bohatý, ostatně tomu napovídá i skladba jednotlivých podporovatelů obou kandidátů...

Na straně Zemana je to především duo Klausů, z nichž ten starší se 1. ledna vykálel na hlavu všem slušným obyvatelům, neboť umožnil přerušení stíhání grázlů, kteří spáchali těžké ekonomické zločiny, zatímco mladší Klaus se dětinsky vysmívá, uraží a lže o protikandidátovi, dále pak má za sebou pan Zeman KSČM, tj. stranu, která nese přímou zodpovědnost za marasmus této země mezi lety 1948-1989, mezi podporovatele Zemana tak patří třeba i Vandas, Zavadil, Bém, Paroubek, atd.

Mezi Karlovi voliče se naopak hlásí lidé jako je Zdeněk Svěrák, Dr. Pirk, Dr. Grygar, Ivan Trojan, Zuzana Roithová, drtivá většina inteligence a všeobecně uznávané autority veřejného i neveřejného života. Ne, nechci nikoho kádrovat a určitě netvrdím, že se má člověk rozhodovat podle ostatních, ale určitou vypovídací schopnost to má.

Na jedné straně tak můžeme pozorovat negativní kampaň včetně osobních výpadů Zemana vůči rodině Karla, a zároveň mnohé zavádějící a lživé informace podávané Zemanem tak, aby je poté, co se zjistí pravda, vehementně popíral nebo odvolával a na druhé straně můžeme vidět trpělivě až zenově odpovídajícího Karla, který požaduje pouze slušnost a korektnost ze strany protihráče.

Velké části lidí totiž více korektnosti a slušnosti nesmírně chybí právě v politice a je tak logické, že slušnost je to, co u kandidátů hledají a taktéž to, co dokáží ocenit. Hrubé fauly Zemanova týmu tak jsou v přímém protikladu toho, co mnozí lidé očekávají. Styl tanku, který lže, nehledí vlevo nebo vpravo a pouze boří a pozuráží všechny v okolí, byl možná populární před 10-15 lety, nyní je však významnou částí obyvatelstva vnímán velmi negativně a ve svém důsledku je kontraproduktivní, ostatně například pan Paroubek by mohl vyprávět... Taktéž urážení se na Slováky, včetně bojkotu všech slovenských novinářů, našich nejbližších sousedů, kvůli jednomu článku, který byl ještě k tomu pravdivý a populistická a zavádějících hesla typu "Stop této vládě", útočící na slabou inteligenci voličů - jak může prezident zastavovat tuto vládu, když k tomu žádné pravomoce nemá!?! - jsou ukázkou toho, že Zeman reprezentuje vše jiné, jen ne slušnost, sebevědomí a velkorysost. Kampaň Miloše Zemana totiž oproti kampani Karla postrádá jednu zásadní věc a tou je pozitivní důvod, proč volit svého kandidáta, namísto toho se Zeman uchyluje pouze k podpásovým a nekorektním výrokům, proč nevolit Karla.

Jestliže před prvním kolem rozebral Miloš Zeman Jana Želé Fischera na atomy a jeho rétorika slavila úspěch, tak před druhým kolem se jako utržená loď rozbíjí o klidné přístavní molo v podobě Karla Schwarzenberga. Zemanův útočný a nekorektní styl tentokrát neslaví úspěch, naopak v důsledku toho stylu jej dohánějí jeho vlastní nevybíravé výroky, které ho vzápětí přivádí do silné defenzívy.

Občas slyším od lidí, že volit nepůjdou, protože nemají koho volit - Karla volit nechtějí, protože jim vadí to a to a Zemana už vůbec ne, protože je to navíc ještě buran a lhář - nevolit nebo odevzdat neplatný hlas ale znamená fakticky podporovat vítěze - snižuje se tím totiž počet nutných hlasů pro vítězství. Takoví lidé ztrácejí možnost si stěžovat, své volby se dobrovolně vzdali... Problémem je fakt, že lidé podléhají svému egu, které jim zatemňuje mozek a smysl pro realitu. Jestli něco platí pro to být v politice a v životě úspěšný, tak je to

právě kompromis - toho ale mnozí lidé (politici i voliči) nejsou schopni, a proto mnohé rozhodnutí a jednání vypadá tak, jako když se někdo rozběhne hlavou vůči betonové zdi - takoví pak nejvíc řvou, že je všechno špatně, ale svojí neschopností kompromisu sami k řešení nijak nepřispívají... není možné zavděčit se všem, ale každý volič si může na jednom ze dvou kandidátů najít určitě něco s čím se ztotožní, čím víc toho lidé najdou, tím vhodnější je ten daný kandidát... nevolit = podporovat vítěze

Text 3

Václav Klaus - ještě menší člověk, než jsme doufali... (28. 1. 2013)

Václav Klaus si o víkendu vypláchl svá ústa výrokem Václava Havla o vítězství pravdy a lásky nad lží a nenávistí, čímž komentoval vítězství Miloše Zemana v prezidentských volbách. První prezident České republiky totiž tomu současnému dosluhujícímu leží léta v žaludku, a proto Václav Klaus neopomene jedinou příležitost se na Václavu Havlovi a jeho výrociích nějak zviditelnit a přitáhnout k sobě pozornost - jedno jestli pozitivní nebo negativní.

Jeho výrok o vítězství pravdy a lásky nad lží a nenávistí v souvislosti s vítězstvím Miloše Zemana v prezidentských volbách je jedním z jeho "nejlepších"... Je to podobné, jako by takto komentoval vítězství Lance Armstronga na Tour de France. Václav Klaus totiž zřejmě neslyšel, že:

1. Zeman řekl, že mu Bohdalová pláče do telefonu, Bohdalová to popřela.
 2. Zeman řekl, že Posselt vyjádřil radost za postup Karla. Posselt to popřel.
 3. Zeman řekl, že zprávu o Posseltovi má z britských listů, britské listy to popřely.
 4. Zeman řekl, že vyhodil 2 poradce kvůli kauze olovo. Poradci to popírají, prý odešli sami.
 5. Zeman řekl, že Karel nastavil na restituovaném zámku Čimelice vysoký nájem a donutil tak k odchodu Tánu Bílou. Ta to ale popřela.
 6. Zeman řekl, že by se Smoljak obracel v hrobě za to, že Svěrák podporuje Karla. Rodina Smoljaka ale řekla, že Karel byl přítelem Smoljaka a nemá urážet mrtvé.
 7. Zeman řekl, že Hanákovi jeho tým nenabízel peníze. Hanák to popírá a obrací se na policii.
 8. Zeman a jeho tým řekl, že na rodiném zámku Karlovy manželky visí nacistické obrazy s hákovým křížem. Byl to kříž jeruzalémský a Hardegg rodině již 300 let nepatří.
 9. Zeman řekl, že se od Šloufa odstříhнул a že si Šloufa nevezme jako poradce na hrad. Šlouf dorazil v sobotu do volebního štábu a řekl, že Zemanovi radil a sháněl pro něj podporu, atd...
- Václav Klaus také neslyšel, že se v průběhu kampaně musel Miloš Zeman několikrát omluvit za lživé výroky své a svého týmu - Václav Klaus se tak vysmívá pravdě a lásce a to je nebezpečné. Karel Schwarzenberg totiž může mít tisíc a jeden neduh, ale rozhodně ho nikdo nemůže nazvat jako člověka, který okolo sebe šíří lži a nenávist. Václav Klaus tak pouze dokázal, že stejně jako Miloš Zeman se řídí heslem účel světlí prostředky a to má s pravdou a láskou asi stejně tak společného jako Václav Klaus a José Manuel Barroso.

Václav Klaus vůbec prožívá velmi silný leden, který odstartoval bezbřehým nakálením na hlavy všech občanů tohoto státu tím, že zastavil vyšetřování a soudní spory ve věcech závažné ekonomické kriminality, čímž v podstatě udělal tečku za svojí zbabranou kupónovou privatizací - dílo je holt potřeba dokončit!

Václav Klaus celý porevoluční život žije ve stínu Václava Havla a to musí být pro osobu Václava Klause nesmírně frustrující. Náš současný prezident totiž nikdy nepřijal celosvětový respekt a uznání osoby Václava Havla a jako "správný Čech" mu okopával kotníky, kde se jen dalo. Touhu vyrovnat se Václavu Havlovi je možné pochopit a akceptovat, nicméně způsoby toho, jak se o to Václav Klaus snaží, již méně. Čím dál víc totiž jeho "snaha" připomíná zoufalce, který už zcela ztratil kontakt s realitou, netřeba se proto divit, že jeho odchod bude

mnohými lidmi přivítán s velkou úlevou, byť ho nahrazuje člověk, který se svými kvalitami blíží právě svému předchůdci...

I tak bych rád novému prezidentovi popřál především hodně zdraví a nadhledu, moudrosti a ať ten úřad vykonává ku prospěchu všech lidí v tomto národě. Víc netřeba, víc nežádám...

Karel Kříž

Text 1

Otázka kouření (23. 1. 2013)

Co vypoví zdánlivě jednoduchá otázka na zákaz kouření v restauracích o podstatě myšlení dotázaného? Co vypověděla o našich presidentských kandidátech? Je dobré kouření zakazovat? Budeme již brzy regulovat podávání nezdravých jídel, přeslazených nápojů či nošení krátkých sukní neboť znamenají velké riziko nachlazení?

Současný ministr zdravotnictví **Heger je všech socialistických byrokratů futrál**. Říkám to s plným vědomím jeho příslušnosti k údajně pravicové straně a vládě, s plným vědomím jeho jiných, tedy lékařských odborných kvalit. Jako rádoby reprezentant liberálně smýšlejících občanů je však jen směšná směsice vlastní neomylnosti, utopistických bludů a kavárenské intelektuální prázdnoty. Aniž by si to zřejmě on, nebo kdokoli z jeho partaje uvědomoval, mluví a koná jako pohrobek nejhorších bolševických politruků či demagogických pachatelů dobra za cizí peníze.

Co je státu do toho, zdali se v privátní hospodě kouří?! V soukromém podniku musí mít právo veta jeho majitel! Jen majitel dal všanc neviditelné ruce trhu svoje peníze, zdraví i rodinný majetek, aby při nekonečné tvrdé práci, boji s hygieniky, úřady a zákony vydělal každý den na provoz, zaměstnance či také něco málo na svoji vlastní obživu. **Kde bere právo, pravicový sic!, politik mu nařizovat co mohou hosté v jeho prostorách dělat či co tam mají pít?**

Je to jen riziko majitele restaurace, že pokud je tam povoleno kouřit, nikdo k němu nebude chodit, nikdo tam neutratí ani korunu a podnik zkrachuje! Jen majitel bude chtít pro svoje hosty to nejlepší a pak kouření zakáže. Nikdy mu to však v jeho **soukromém prostoru nesmí nakazovat nějaký umíněný byrokrat od zeleného stolu**, byť pod sebeušlechtilější záminkou, oddůvodněnou i stovkami stran populistických frází.

Nedotknutelnost soukromého vlastnictví je základním pilířem svobody. Určitě je více svobody v zemi, kde můžete dle zákona svůj dům bránit i se zbraní v ruce než v zemi, kde vám rudé gardy, také dle zákona, zabaví váš majetek pod záminkou sociální rovnosti.

Píši zde již dlouho, že systém, ve kterém nyní žijeme vykazuje **tak silné znaky návratu bolševického socialismu**, tak silné znaky manipulace s osobními svobodami a tak zvrácené prvky ideologické demagogické masáže sociálních inženýrů, že přeci není možné, aby si ještě někdo myslel, že jsme si vycinkali svobodu a spravedlivý právní stát. Extrémistické názory a snahy Leoše Hegera, médií označovaného jako pravicového ministra, budiž dalším kamínkem v této ultralevicové mozaice našeho žití.

Co bude příště? Najde se byrokrat, který prohlásí za škodlivé pití slazených nápojů, ač je určitě zdravější čistá voda, a zakáže je pít ve školách? Napíše někdo zákon o nošení

přiměřeně teplého oblečení, o délce sledování televize či četnosti domácího pohlavního styku? Budou k nám domů chodit zdravotnické hlídky a zjišťovat kolik solíme, kolik hulíme, kolik vyměšujeme? Připadá vám to normální? Komu ano, připadá mu tedy asi také normální, že někdo zakazuje v soukromém podniku kouřit či mu nařizuje za kolik má prodávat vodu nebo pivo!

Je to o stavu myslí. Buď jsem ovce, která přijme bez výhrad jakýkoliv nesmysl shora nebo ne! Nebo jsem svobodomyšlný jedinec a na hlavu si kálet nenechám. V presidentské debatě na i-dnes dostali “otázku kouření” **ke zodpovězení oba kandidáti**. Oba dva sklapli podpatky, zákon by prý nevetovali. Co je podstatou tohoto sdělení?

Oba dva jsou vyznavači direktivního socialistického řízení více než si myslíme. Oběma nejde ani tak o nějaké změny v současném oligarchickém systému ovládnutí volebního stáda, ale jen o uspokojení vlastního ega. Oba dva zareagovali přesně ve stylu mainstreamové mediální masáže, která by jim mohla přinést kýžené hlasy v cestě na Hrad. **Ani jeden z nich neměl tu odvahu říci, popřípadě to jejich mysl prostě ani nedokáže připustit, neboť jejich uvažování je nastaveno odlišně:**

“Je to absolutní nesmysl, neboť ve smyslu vyššího principu občanské svobody a společenského zřízení, kde občan není jen tupým vykonavatelem nesmyslných příkazů a zákazů či dojnou krávou státního aparátu, si musí o tomto rozhodnout jen a pouze majitel soukromého podniku. Veškeré snahy o regulaci jeho podnikání je komunistický populismus pro masy, ale také hrob svobodného trhu, prosperity a cesta do socialistických pekel likvidace produktivní části obyvatelstva, která společnost svými daněmi drží při životě. **Stát by se měl starat jen o rovné podmínky pro všechny a soukromý majetek chránit. Ne naopak!**”

Text 2

Mlha for president! (28. 1. 2013)

Obyčejný člověk si jako obyčejně myslí, že s vítězstvím Miloše Zemana v presidentských volbách vyjde slunce jasnější, pivo bude levnější, sociální složenky barevnější, živnostníci, kulaci i další “zbohatlíci” oškubanější, a že se jako mávnutím kouzelného proutku zbavíme nenáviděných bájných horních deseti tisíc zlodějů a tunelářů, neboť s Milošem přijde zákon, znárodnění a všechna moc do rukou lidu!

Jako obvykle se pak po aktu volební kopulace s vlastním sebeklamem postaví do řady natažených rukou a nesplnitelných očekávání, neboť přeci vyhrál člověk z lidu, **hodný pantáta z Vysočiny, co rozumí, naslouchá a koná dle potřeb prostého lidu**. Nekrade, nelže, nepodvádí. Nežene se za mamonem, objímá stromy, má velkou slovanskou duši a umí bojovat s americkým broukem. Navíc je to taky inženýr, vid' mámo?!

Bohužel, **mnoha lidem opět unikají zásadní souvislosti**. V první řadě, že Zeman samozřejmě opět sliboval vzdušné zámky, které nikdy nemůže svému “lidu” přinést, což je klasická socialistická předvolební finta. Zveličoval svoje politické úspěchy, což je, v tomto případě, jen milosrdné synonymum pro demagogické lži. Největší mimikry však svému elektorátu předvedl v podobě svého týmu. Toho týmu, který bude řídit jeho pětiletou “práci” na Hradě. Práci našeho nejnovějšího “presidenta všech občanů”.

Kdo bude tedy mít z presidentování Miloše Zemana největší prospěch? Bude to obyčejný člověk, věřící, že “naš Miloš” se bude bít jako český lev za sociální spravedlnost, za

pozavírání tunelářů, za spravedlivý stát či za blaho našich dětí? Nebo snad nový prezident **podlehne démonu bolševických aparátčků, kterými je obklopen** a vrátí se na svoji starou politickou cestu?

Zastřelený vládce politicko-mafiánského podsvětí Mrázek, přítel i soudruh Miroslava Šloufa, který jej přijímal i na Úřadu vlády, nazýval Miloše Zemana familierně Mlhou. Zřejmě byl tak nečitelný či pouze opatrný, že jej musel vytěžovat jen přes jeho spolupracovníky. Nicméně dobové praktiky, kdy byl Zeman premiérem, Šlouf poradcem premiéra, ministrem vnitra budoucí akcionář Gross a ředitelem bezpečnostního odboru NBÚ Hejl dokládá nejlépe **citace z policejních odposlechů:**

Hejl: “To může souviset i s tím, že Mlhu už nebaví ty útoky, protože hotely (policie) se nechaly slyšet, že to (peníze od Baraka Alona) všechno teklo do špiček Mlhoviny (do okolí premiéra Zemana). Všechno, těch osm (peníze z vytunelované Komerční banky), že to všechno přistálo u Mlh (u Zemanových lidí).“

Mrázek: “Hele, teď, podívej se, jak Mlha vypálil proti hoteliéroví. “

*Mrázek se při telefonování s Hejlem dívá na televizní zprávy. V krátkém přehledu pustili pasáž, jak Zeman útočí na vedení protikorupční policie. „Ta služba nepracuje, jak má. V čele boje proti kriminalitě stojí pracovníci, kteří dříve dělali řidiče,“ navázal se Zeman do vedení protikorupční služby. **Mrázka to upřímně pobavilo a zahřálo u srdce.***

Mrázek: “Vidíš, Martine. Špatně ta firma (protikorupční policie) pracuje. Tady bude urychleně změna. Tak to bude rychlý.“

Dle mého je tedy zásadní otázka následujících pěti let: **Kdo je nyní Františkem Mrázkem na telefonu?**

Text 3

Jak se vymáchat v české politické žumpě (5. 3. 2013)

Delší dobu jen nevěřicně zírám na to, čeho jsou naši volení zastupitelé schopni. Pokud je vítězstvím demokracie to, co se u nás v současné době reprezentuje jako “vůle občanů” na všemožných mocenských postech, v zákonodárných sborech či jimi jmenovaných úřednických funkcích, potom bychom se měli vážně zamyslet nad vadami tohoto systému a zvážit množství rozhodovacích pravomocí, přímo ovlivňujících kvalitu našeho života, které jsme těmto novodobým nomenklaturním kádrům plíživě odevzdali, neboť se mílovými kroky blížíme do fantasmagorického světa z románů pana Orwella.

Nevím, co si pánové soudruzi nahoře píchají do žíly za matroš, který jim dává pocit vlastního zbožštění, ale musí to být řádná síla. Každý, kdo má do zadele díru a partajní knížku, **jakoby spolu s funkcí ve státním aparátu vyfasoval i sérum ješitnosti, nedotknutelnosti, neomylnosti, arogance** a touhy si nahrabat více než opoziční kolega. Normální politická práce zůstává za oparem klientelistického boje a korupční hradby peněz, jediný program, který se plní je obsazování postů a plnění strožoků.

Podle toho také vypadá veškerá činnost politických “elit”. **Kdo z vážených čtenářů by dokázal vyjmenovat alespoň tři skutky, na které by mohl být hrdý v kontextu práce naší vlády, parlamentu či třeba presidentské kanceláře?** Kdo by dokázal říci jak a čím mu pomohl státní úředník? Kdo by dokázal najít nějaký smysluplný, nepředražený a nejen populistický projekt, kde není hlavním cílem jen papalášské přestřihávání pásky a “malé”

odklonění investic? Kdo slyšel racionální politickou vizi do budoucnosti mimo povrchních všeobecných frází o boji s nezaměstnaností, o boji s korupcí, o boji s kriminalitou, prostě o boji za lepší zítřky, vždy podpořenou žádostí o miliardy z našich kapes?

Politická fraška ad absurdum vrcholí poslední dobou poměřováním pindíků mezi příznivci a odpůrci odcházejícího presidenta. Nehraje se na dírkované záchodové trubky, vrací se medaile, žaluje se za velezradu. Vše se míchá s pravdou a láskou, lží i nenávisť, do smrtícího koktejlu vlastní malosti, omezenosti a zamindrákovanosti. **Sociopati a kreténi se navzájem definují jako sociopati a kreténi.** Zrádci, kteří po roce 1968 schvalovali svým setrváním ve zločinecké KSČ okupaci vlasti ruskými “bratry” vykřikují hesla o vlastizradě. Zbabělci, kterým z řitních otvorů všemocných koukají jen uši pak výhruzně mávají pěstičkou a mulají něco o pomstychtivosti. Přesto si pořád tento sbor narcisů mimo životní realitu myslí, že je někdo může brát vážně.

Na Klausovi se totiž odkope téměř každý. Málokdo je schopen na tento lakmusový papírek české politické žumpy pohlédnout bez emocí. Buď je to tuneldědek, co rozkradl báječné bohatství nakumulované za 40 let bolševického socialismu a amnestií pokryl svoje spolupachatele, nebo je to téměř jediný pragmatický bojovník za volný trh, proti evropskému direktivismu a zelenému dotačnímu teroru.

Já to vidím někde uprostřed. **Vzpomeňme co bylo na druhé misce vah, když se po roce 1989 lámal chleba. Ekonomický model Valtra Komárka,** který tak “inspirativně” radil Fidelovi na Ostrově svobody, kde dodnes tak nějak marně čekají na jeho plody hojnosti, prosperity či konkurenceschopnosti. To opravdu raději tento náš současný korupční socialismus, bohužel. Není prostě nic horšího než komunisty zdevastovaný trh, absolutní přerozdělování a státní intervence všude, kde se něco hýbe, byť se k tomu i dnes blížíme opět mílovými kroky. Klaus měl možná alespoň snahu se tomu malinko vzálit.

Nepovedlo se, neboť za slovy nenásledovaly činy. Ať už z důvodu malé síly volebních hlasů jeho partaje, či poté naprosto zničujícím nakažením morem politických kmotrů, velrybářů a vzájemného boje o koryta mezi straníky, se stále otevřenou frontou s opozicí. **Z racionálních vizí a volebních programů se staly jen zmuchlané nepotřebné odpadky, z pravicové ODS sbor zoufalých sociálně demokratických přerozdělovačů dotací a vymahačů daní přísátých na státním penězovodu, ze svodobné občanské společnosti eurobolševická líheň parazitů a z Václava Klause nešťastná ikona,** která, nejen rozsahem amnestie či směšnou výměnou odznáček s Ivanem Gašparovičem, dala tomu všemu nechutný rámeček.

O toto však zřejmě **Jiřímu Dientsbierovi a jeho spolubojovníkům za velezradu primárně nejde.** Uražená ješitnost a namazané schody na cestě k výšinám politické moci jsou hlavní příčinou náhlého vzednutí vášní. Také možná trocha té klasické české “statečnosti” po boji a závisti. Zcela určitě pak ale vzkaz nastupujícímu presidentovi. Tak nějak nás Miloši sereš a tady ti na kamarádovi z prognostáku ukážeme meze.

Co myslíte, dosáhli jsme už absolutního dna politické žumpy nebo se “borci” vybičují k ještě větším výkonům?

Marek Valiček

Text 1

PS. Naději nenechávejte včerejšku! (27. 1. 2013)

Obvykle nepíšu dva blogy denně. Možná tři týdně a když je "slina", tak i čtyři. Tento můj druhý dnešní blog by měl být vysvětlením, co po včerejší prohře mého kandidáta v prezidentské volbě cítím. Prvním dnešním blogem s reakcí na včerejšek jsem prý ztratil glanc...

Po včerejší prohře mého kandidáta, pana Karla Schwarzenbergera, necítím zlost nebo cokoliv podobného.

K překvapení mnohých jsem - paradoxně - plný optimismu.

V průběhu prezidentské volební kampaně jsem opět získal hodně příjemný pocit z toho, že jsem Čech. Že jsem Čech, který zažil 70. léta, který zažil rok 89 a který s hodně podobnými pocity a postoji zažívá i začátek roku 2013 - první přímou volbu prezidenta.

A tento znovu, po více než dvaceti letech, získaný pocit v sobě nenechám umřít jen kvůli tomu, že můj kandidát byl poražen.

Naopak.

Pokud jsem měl možnost slyšet, číst a vidět, jaké nástroje dokázal vítězný kandidát v kampani uplatnit, musím a chci si v sobě pocít ze znovunabyté hrdosti na čeství udržet a pěstovat ho.

Tvrdit, že Miloš Zeman není mým prezidentem je hloupé. Je mým prezidentem, protože ho zvolila většina národa, ve kterém žiju. Tento výsledek musím respektovat a respektovat ho budu.

Očekávám ale (možná naivně), že ostatní budou respektovat mé rozhodnutí se proti osobě prezidenta vymezovat mým způsobem. Víím, že můžu očekávat nepochopení, protichůdné reakce a často hulvátská vyjádření.

Nepřekvapí mě to. Stejně tak se totiž vymezuje i "současný budoucí" prezident České republiky.

Den po volbách, které prohrál náš kandidát, bysme ale neměli plivat a zhrubnout. Stejně tak by neměli zhrubnout a plivat ani vítězové. Měli bychom mít všichni prostor pro vyjádření svých pocitů - ať radosti, nebo zklamání.

Inspirujme se tím, v co jsme po dobu volební kampaně věřili. Inspirujme se inteligencí, respektem, pravdou, slušností, entuziasmem, humorem a dobrosrdečností.

Naději, kterou jsme s sebou v lednu nesli, nenechávejme včerejší sobotě. Vezměme si jí s sebou do dalších dní. Bude to dobřej parťák!

Text 2

My jsme svatí, my kadíme fialky! (5. 3. 2013)

S konkláve ve Vatikánu nemusejí spěchat. Obroda lidstva podle představ církve je v nedohlednu. Všichni ukazují na druhé. Málokterý z nás ukáže sám na sebe. Sedm smrtelných hříchů? Cože???

"My jsme svatí a kadíme fialky!"

Omyl nebo pouhé pochybení se přiznává tak obtížně. Zvláště v době, kdy prioritou je být nejlepším, ne pouze dobrým.

Bible ale specifikuje sedm hříchů proto, abychom dokázali napravovat sami sebe. Dobrovolně. S radostí a entuziasmem. Abychom byli dobrými sluhy božími. Tečka.

Něco tak napravovat lze, něco lze napravit leda zdánlivě. Ale něco prostě napravovat nechceme. Buďme upřímní...

SMILSTVO

Ach jo. Zrovna tímhle bych začínat neměl, ale ať máme z krku to, co se napravuje nejhůř. V žádném dalším ze sedmi hříchů se nehřeší s takovou chutí a takovými pocity jako při smilstvu. Dobrý sex s výborným chlebem potřeným sádlem (obžerství) bude jen těžko někdo srovnávat. Smilním rád (stejně jako rád ten chleba se sádlem). A dokážu v určitých etapách života toto hobby dokonce i korigovat. Ale zbavit se tohoto hřichu navždy? Nikdy!

ZÁVIST

To je fakt hnusnej hřích. Ale jak je možný, že se někdo jen tak naučí i pět jazyků na velice kvalitní hovorové i psané úrovni? Jak je možný, že nemám hustý černý vlasy a placatý tvrdý břicho? Nebudu ale portugalskou, havraní vlas a pekáč buchet závidět. Budu to všechno dotyčnejm přát. Téhle hřích zahnat dokážu.

OBŽERSTVÍ

Aaaaa...tohle je úplně jiná kategorie, než "závist". Tady jsem doma a odsud mě nikdo nevykope ani pod hrozbou umírání v bolestech pekelných. Možná bych lehce název hřichu upravil, nicméně jeho obsah by zůstal. **BÝT U STOLU**, kolem kterého sedí přátelé, kteří přinesli každý něco k zakousnutí, **NENÍ HŘÍCH**. I když žaludek velí, že už ne...odolejte ještě jedné švestce zabalené v pečené slanině nebo další naběrače skvělého thajského curry s jasmínovou rejší? Mírné i pokročilé obžerství je radost - záleží na stupni vaší trénovanosti v oblasti příjmu potravin. A samozřejmě nesmíte být anorektikem nebo -čkou. To se pak nehřeší jedna radost!

LENOST

Ježíšikriste... no tak jo. Lenost je hřích. Ale zrovna v téhle kategorii hřeší každý. Nevěřím sdělením "já bych bez práce nemohl být". Ukažte mi na světě alespoň jednoho člověka, který není, nebyl nebo nebude chvíli líný. Pak se vzdám obžerství. Klidně.

LAKOMSTVÍ

Přijďte k nám, já vám dám. Lakomství je hřích, o tom žádná. Radši dávám, než dostávám (jako dítě jsem tohle nedokázal pochopit a byl jsem lakomým - tedy hříšným). Lakomé hříšné dítě. Jenže - je dětské lakomství hřích? Je hříšné, když se nechci vzdát byt' jedné lentilky z celé krabičky? Vždyť mám jen jednu.... (krabičku).

HNĚV

Jak je možné, že se lidi pořád mezi sebou zabíjejí? Jak je možné, že představitelé církve už nesčetněkrát donutili chlapce pokleknout nikoliv z důvodu motlitby, ale z důvodu provedení orálního sexu? V těchto a jim podobných chvílích cítím hněv. Je takový hněv hřichem?

PÝCHA

Jsem pyšnej na to, že jsem se dokázal vyznat z toho, že jsem sem tam hříšnej, že nejsem bez chyby a že některé hříchy jsou pro mě k nepřekonání. Je tedy pýcha hřích?

Nejsem svatej. Nekadim fialky. A s chutí to přiznám. Nechat se ale vystrašit údajně smrtelnými hříchy se taky nenechám.

Podle mě v těch sedmi specifikovaných hříchách chybí jeden, ke kterému se lidstvo dostalo postupnou evolucí.

Chybějící hřích je: **SVINĚ**

Pokud se k sobě lidi nebudou chovat jako "svině", nad každým z těch sedmi hříchů bude možné přihmouřit oko.

Text 3

Kolik lidí umře u vás doma v obejváku za jeden jediný večer? (12. 3. 2013)

"Pokud chce někdo dělat osvětu, nemělo by vypadat tak, že v regálu vybere shnilý brambory a řekne, že jsou shnilý. A ještě u toho předvede hereckou etudu jako amatérské komediant z Frýdlantu nad Ostravicí. Kdo ty pitomce na obrazovku vůbec schvaluje?", toto je matčino téma ze začátku týdne.

"Ja už u zpráv hraju karty v mobilu, ale tohodle přírodního úkazu jsem si taky všimnul.", potvrdil jsem svojí odpovědí matčín názor.

"Reportér Hruška na mě působí jako homosexuál s vadou řeči, kterej chce bejt za drsňáka. Nevadí mi, že je případně homo, nekritizuju jeho vadu řeči, ale spojení atributů vysoký hlásek, šíšlání a televizní reportér mi k sobě jde stejně jako miss ČR - aktuálně prostitutka na směně u kovadliny", pokračoval dál matka.

"Tak se na to nedívej", poradil jsem.

"Hele, tyhle rady si strč za klobouk. Noviny k nám přes sníh nedoručili a když jednou někdo něco nazve zprávama mám zkrátka chuť vědět, co se děje.", odbyla mě rázně matka.

"No a co jsi zjistila? To jsem teda zvěďavej!"

"No, divil by ses.", nadechla se matka k dlouhé explikaci nově získaných poznatků.

"Zemanovi budou mít čokla. Pán nedal nažrat psovi. Jinej pán zavinil smrt syna při kácení stromu. V Albertu maj nahnilý brambory a miliardář umřel při goflu na záchodě. Jsem až do včerejška netušila, že golf se dá hrát i na hajzlu.", vylila ze sebe matka.

"A to je všechno? Víc nic?", byl jsem zděšen tak krátkým přehledem zpráv.

"No pak samozřejmě nějaký mrtví na silnicích -protože byl led, nemohoucí dítě a exekuce v bytech neplatičů, ale to už je folklór."

"Takže samí mrtví a nešťastný lidí, případně psi uvázaný u stromů u silnice. Středověk nekončí - Nova nás živí zprávama o smrti a utrpení.", shrnul jsem já.

"Přesně, hele... . Mám takovej pocit, že je tenhle kanál placenej někým shora.", začala matka rozvíjet svoje spiklenecký teorie.

"Jak shora? Tomu nerozumim.", pošťouchnul jsem mámu k rozvinutí její konspirace.

"No, přece - kdo má strach je líp ovladatelný. Takže do nás nejdřív napustěj mrtvolý, požáry, exekuce a shnilý jabka a dodělej to několika vraždama v seriálech, který jsou po zprávách. To sis nevyšim, kolik lidí umře buď reálně - ve zprávách, nebo s uměleckou licencí - v seriálech, za jeden večer strávenej u televize? No...?", čekala matka v úplném telefonním tichu na moje vyjádření.

"A víš, že máš recht.", na chvíli jsem se zamyslel. "Nejdřív mrtvolý v autech na silnicích, potom v Miami, Las Vegas, pak Sběratelé kostí, Nedokonalé zločiny a Odložené případy.", vychrtil jsem ze sebe nazvy serialů, který mi uvízly v hlavě.

"No, tak to vidíš, to máme nejmíň 8 mrtvejch za večer a k tomu zadlužení, exekuce, týraný děti a mlácený senioři - fakt blbej Matrix, ve kterým jsme se ocitli."

"A do toho potravinový inspektoři, vid'? Včera jsem toho klauna, kterej házel před kamerou jabkama, taky viděl." přidal jsem svůj poznatek s potravinovými inspektory a dodal: "Viděla jsi Hrušku, jak dostal od šéfa kšeftu láhev a čokoládu, prej jako úplatek..., ale protože je Hruška charakter, kterej nebere úplatky, tak to šel vrátit. To už jsem se smíchy válel po podlaze a učůrával."

"Kdyby byl Hruška charakter, jak tvrdí", poznamenala suše matka, "tak by ze sebe nedělal vola u přepravek s mandarinkama. Já bejt šéfem toho kvelbu tak je ženu z kšeftu sviňským krokem. A samozřejmě si porichtuju to, aby shnilýho nebylo v regálu příliš."

"Jenže co by pak dělal šišlavej Hruška? Vždyť by neměl co pranýřovat." pokusil jsem se zastat tohoto žurnalisty.

"No bože, tak by z něj byl stylista nebo nějakej manažer. Těch je pořád málo. Musím končit, za chvíli začínaj zprávy. Měj se."

P.S. Pane Hruško, pokud budete náhodou číst tento blog: moje matka je dost specifická ženská, neberte si její slova příliš osobně, ale s tím šišláním byste něco udělat měl.